

Дисклеймер

Данный документ является переводом на казахский язык отдельной финансовой отчетности за 2014 год, закончившийся 31 декабря 2014 года. Данный перевод на казахский язык не был рассмотрен аудитором, Советом Директоров и Руководством АО «НАК «Казатомпром». В случае возникновения разночтений или каких-либо несовпадений в содержании терминов, финансовых результатах и других данных, преимущественную силу имеет финансовый отчет за 2014 год, закончившийся 31 декабря 2014 года, опубликованный на русском языке.

Disclaimer

This document is a Kazakh language translation of the separate financial statements for the year ended 31 December 2014. This Kazakh language translation has not been reviewed by the auditor, the Board of Directors and the management of "NAC "Kazatomprom" JSC. In the event of any conflict or inconsistency in the content of terms, financial results and other data, the financial report for the year ended 31 December 2014 and published in Russian shall prevail.

Дисклеймер

Бұл құжат 2014 жылы 31 желтоқсан аяқталған жыл бойынша шоғандырылмаған қаржылық есептіліктің қазақ тіліндегі аудармасы болып табылады. Бұл қазақ тіліндегі аударманы аудитор, «Қазатомөнеркәсіп» ҰАК» АҚ-ның Директорлар кеңесі және басшылығы қараған жоқ. Шарттардың, қаржылық нәтижелердің және басқа деректердің мазмұнында басқаша оқылған немесе қандай да бір қайшылықтар болған жағдайда, 31 желтоқсан 2014 жылы аяқталған жыл бойынша орыс тілінде жарияланған қаржылық есеп басым күшке ие болады.

**«ҚАЗАТОМӨНЕРКӘСІП»
ҰЛТТЫҚ АТОМ КОМПАНИЯСЫ» АҚ**

**Халықаралық қаржылық есеп стандарттарына сәйкес
жеке қаржы есептілік және
тәуелсіз аудитордың есебі**

2014 жылғы 31 желтоқсан

Тәуелсіз аудитордың есебі

«Қазатомөнеркәсіп» Ұлттық атом компаниясы» АҚ Акционеріне және Директорлар кеңесіне

Біз 2014 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша қаржылық жағдай туралы жеке есептен және пайдалар немесе шығындар және өзге де жиынтық кіріс, капиталдағы өзгерістер және көрсетілген күнге аяқталған жыл ішіндегі ақша қаражатының қозғалысы туралы жекелеген есептерден, сондай-ақ есеп саясатының негізгі ережелеріне қысқаша шолудан және өзге де түсіндірме ақпараттан тұратын ескертпелерден тұратын «Қазатомөнеркәсіп» Ұлттық атом компаниясы" акционерлік қоғамының қоса беріліп отырған жеке қаржылық есептілігіне аудит жүргіздік.

Жеке қаржылық есептілік үшін басшылықтың жауапкершілігі

Басшылық халықаралық қаржылық есептілік стандарттарына сәйкес осы жеке қаржылық есептілікті жасау және дұрыс ұсыну үшін және басшылық жосықсыз іс-әрекеттер немесе қателер салдарынан елеулі бұрмалаушылықтарды қамтымайтын жеке қаржылық есептілікті жасау үшін қажет деп есептейтін ішкі бақылау үшін жауапты болады.

Аудитордың жауапкершілігі

Біздің жауапкершілігіміз біз жүргізген аудит негізінде осы жеке қаржылық есептілік туралы пікір білдіруден тұрады. Біз аудитті Халықаралық аудит стандарттарына сәйкес жүргіздік. Бұл стандарттар этикалық нормаларды сақтауды, сондай-ақ жеке қаржылық есептілікте елеулі бұрмаланулар жоқ екендігіне ақылға қонымды сенімділік алу үшін аудитті жоспарлау мен жүргізуді талап етеді.

Аудит жеке қаржылық есептіліктің сандық көрсеткіштерін растайтын аудиторлық **дәлелдемелерді** алуға және онда ақпаратты ашуға бағытталған рәсімдерді жүргізуді қамтиды. Рәсімдерді таңдау теріс пиғылды іс-әрекеттер немесе қателер салдарынан жеке қаржылық есептіліктің елеулі бұрмалану тәуекелдерін бағалауды қоса алғанда, аудитордың кәсіби пайымдауына байланысты болады. Осы тәуекелдерді бағалау процесінде аудитор **жағдайға сәйкес келетін аудиторлық рәсімдерді әзірлеу үшін**, бірақ ұйымның ішкі бақылауының тиімділігі туралы пікір білдіру мақсатында емес, жеке қаржылық есептілікті жасауға және дұрыс ұсынуға ішкі бақылау жүйесін қарайды. Аудит сондай-ақ қолданылатын есеп саясатының тиісті сипатын және басшылық жасаған бухгалтерлік бағалардың негізділігін бағалауды, сондай-ақ тұтастай алғанда жеке қаржылық есептіліктің ұсынылуын бағалауды қамтиды.

Біз алған аудиторлық дәлелдер біздің пікірімізді білдіру үшін жеткілікті және тиісті деп санаймыз.

Аудитордың пікірі

Біздің ойымызша, жеке қаржылық есептілік 2014 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша «Қазатомөнеркәсіп» Ұлттық атом компаниясы" акционерлік қоғамының қаржылық жағдайын, сондай-ақ оның қаржылық нәтижелерін және халықаралық қаржылық есептілік стандарттарына сәйкес көрсетілген күнге аяқталған жыл ішіндегі ақша қаражатының қозғалысын барлық елеулі қатынастарда анық көрсетеді.

« ҚАЗАТОМӨНЕРКӘСІП» ҰЛТТЫҚ АТОМ КОМПАНИЯСЫ» АҚ
« Пайда немесе шығын және өзге жиынтық табыс туралы

<i>Миллион қазақстандық теңгемен</i>	Ескерту	2014 ж.	2013 ж.
Табыс	8	202,325	166,302
Өткізудің өзіндік құны	9	(165,525)	(140,036)
Жалпы табыс		36,800	26,266
Өткізу бойынша шығыстар	10	(2,380)	(1,808)
Жалпы және әкімшілік шығыстар	11	(5,042)	(12,543)
Активтердің құнсыздануын қалпына келтіру		-	833
Активтердің құнсыздануынан болған шағын	12	(2,169)	(13,416)
Бағам айырмашылығы бойынша таза шағын	14	(16,454)	(1,005)
Өзге кірістер	13	599	2,270
Өзге шығыстар	14	(1,760)	(28,242)
Басқа кірістер		2,270	1,140
Қаржылық кірістер	16	27,518	37,492
Қаржылық шығыстар	16	(7,966)	(7,209)
Салық салғанға дейінгі табыс		30,817	1,508
Табыс салығы бойынша шығыстар	17	(1,526)	(3,527)
ЖЫЛ ІШІНДЕГІ ПАЙДА		29,291	(2,019)
Өзге жиынтық табыс			
<i>Пайдаға немесе шағынға қайта сыныптамалануы мүмкін емес баптар</i>			
Зейнетақы міндеттемелерінің бағалауын өзгерту		74	-
Жыл ішіндегі өзге жиынтық табыс		74	-
ЖЫЛ ІШІНДЕГІ ЖАЛПЫ ЖИЫНТЫҚ ТАБЫС		29,365	(2,019)

Осы жеке қаржылық есептілікті басшылық 2015 жылғы 6 наурызда бекітті:

Жұмағалиев А.Қ.
Басқарма төрағасы

Қалиева З.Ф.
Бас есепші

«Қазатомөнеркәсіп» ҰЛТТЫҚ АТОМ КОМПАНИЯСЫ» АҚ
Қаржылық әл-ауқаты жөнінде жеке есеп

<i>Миллион қазақстандық теңгемен</i>	Ескерту	31 желтоқсан 2014 ж.	31 желтоқсан 2013 ж.	1 қаңтар 2013 ж.
АКТИВТЕР				
Ұзақ мерзімді активтер				
Материалдық емес активтер	18	808	647	804
Өндіріске дайындалу бойынша шығындары	19	27,030	28,046	22,759
Жер қойнауын пайдалану құқығы	20	1,630	1,699	838
Барлау және бағалау активтері	21	6,962	4,601	2,320
Еншілес кәсіпорындарға салынған инвестициялар	22	117,823	112,977	107,410
Қауымдасқан кәсіпорындарға салынған инвестициялар	23	22,998	16,469	15,909
Бірлескен кәсіпорындарға салынған инвестициялар	24	29,895	29,895	2,825
Өзге инвестициялар	25	67,039	67,039	67,039
Дебиторлық берешек	26	5,383	6,951	11,384
Кейінге қалдырылған салықтық активтер	27	-	1,501	1,118
Өтеуге арналған ҚҚС	17	-	-	2,858
Байланысты тараптарға берілген қарыздар	30	29,778	25,000	25,857
Өзге ұзақ мерзімді активтер	28	8,845	11,194	8,754
Ұзақ мерзімді активтер жиыны		330,873	312,469	276,716
Қысқа мерзімді активтер				
Дебиторлық берешек	27	45,423	20,494	65,068
Табыс салығы бойынша алдын ала төлем		8,332	4,271	3,412
Өтеуге арналған ҚҚС		23,987	24,415	19,893
Босалқы қорлар	29	39,799	30,530	30,193
Байланысты тараптарға берілген қарыздар	30	2,218	6,927	1,112
Ақша қаражат және оның эквиваленттері	31	15,261	4,761	24,308
Өзге активтер	28	3,133	4,181	1,915
		138,153	95,579	168,702
Сатуға арналған ұзақ мерзімді активтер		20	58	755
Қысқа мерзімді активтер жиыны		138,173	95,637	169,457
ЖАЛПЫ АКТИВТЕР		469,046	408,106	446,173
КАПИТАЛ				
Акционерлік капитал	32	36,692	36,692	36,692
Бағамдық айырмашылықтың басқа валютадан қайта		(1,599)	(1,599)	(1,599)
Бөлінбеген пайда		253,558	229,578	239,234
ЖАЛПЫ КАПИТАЛ		288,651	264,671	274,327
МІНДЕТТЕМЕЛЕР				
Ұзақ мерзімді міндеттемелер				
Кредиттер мен қарыздар	33	-	77,290	76,719
Кредиторлық берешек	34	12,049	11,205	8,076
Резервтер	35	314	265	260
Кейінге қалдырылған салық міндеттемелері	17	647	-	-
Қызметкерлерге сыйақы		146	148	-
Өзге қаржы міндеттемелер	36	2,188	2,210	1,711
Өзге де міндеттемелер		-	1,689	1,679
Ұзақ мерзімді міндеттемелер жиыны		15,344	92,807	88,445
Қысқа мерзімді міндеттемелер				
Кредиттер мен қарыздар	35	106,754	20,173	2,401
Резервтер	36	-	5	22,801
Кредиторлық берешек	36	51,967	25,719	40,951
Өзге салық пен міндетті төлемдер бойынша міндеттемелер	37	4,163	2,134	3,616
Қызметкерлерге сыйақы		15	85	-
Табыс салығы бойынша міндеттемелер		-	718	-
		480	426	233
		1,416	1,173	1,473
Өзге міндеттемелер	36	256	195	11,926
Қысқа мерзімді міндеттемелер жиыны		165,051	50,628	83,401
ЖАЛПЫ МІНДЕТТЕМЕЛЕР ЖИЫНЫ		180,395	143,435	171,846
ЖАЛПЫ КАПИТАЛ ЖӘНЕ МІНДЕТТЕМЕЛЕР ЖИЫНЫ		469,046	408,106	446,173

Осы жеке қаржылық есептілікті басшылық 2015 жылғы 6 наурызда бекітті:

«Қазатомөнеркәсіп» ҰЛТТЫҚ АТОМ КОМПАНИЯСЫ» АҚ
Қаржылық әл-ауқаты жөнінде жеке есеп

Қазақстандық миллион теңгемен

2014 ж.

2013 ж.

ОПЕРАЦИЯЛЫҚ ҚЫЗМЕТ

Сатып алушылардан ақша қаражатының түсуі	200,997	225,392
Алынған сыйақы (17-Ескертпе)	2,072	2,062
Жеткізушілерге төлемдер	(162,840)	(183,228)
Қызметкерлерге төлемдер	(2,753)	(2,871)

Операциялардан түскен ақша қаражаты	37,476	41,355
Төленген табыс салығы	(145)	(7,330)
Төленген сыйақы	(6,184)	(5,490)

Операциялық қызметтен ақша қаражатының ағындары	31,147	28,535
---	---------------	---------------

ИНВЕСТИЦИЯЛЫҚ ҚЫЗМЕТ

Негізгі құралдарды сатып алу	(6,187)	(3,744)
Негізгі құралдардың шығуынан түсетін түсімдер		7
Материалдық емес активтерді сатып алу	(166)	(212)
Кен орнын игеру бойынша активтерді сатып алу	(10,876)	(7,539)
Барлау және бағалау активтерін сатып алу	(1,691)	(1,487)
Мерзімді салымдарды орналастыру	(1,354)	(766)
Мерзімді салымдарды өтеу	388	
Еншілес кәсіпорындардан инвестициялар сатып алу	(5,349)	(14,915)
Қауымдасқаніпорындардан инвестициялар сатып алудан инвестициялар сатып алу	(7,036)	(20,067)
Еншілес кәсіпорындардан алынған дивидендтер	2,478	3,612
Қауымдасқаніпорындардан алынған дивидендтер алу және өзге де инвестициялар	20,459	23,275
Қарыздарқанде	(730)	(5,352)
Берілген қарыздарды өтеу	4,063	1,800
Өзгелер	1,691	(11)

Инвестициялық қызметте пайдаланылған ақша қаражатының ағындары	(4, 310)	(25,399)
--	-----------------	-----------------

ҚАРЖЫЛЫҚ ҚЫЗМЕТ

Кредиттер мен қарыздардан түсетін түсімдер	60,983	54,458
Кредиттер мен қарыздарды өтеу	(72,257)	(38,140)
Акционерге төленген дивидендтер (34-Ескертпе)	(5,385)	(19,387)
Өзгелер	-	(19,974)

Қаржықызметінде төленген дивидендтер (34-Ескертпе)ажаты	(16,659)	(23,043)
---	-----------------	-----------------

Ақша қаражатының және олардың баламаларының таза ұлғаюы/(азаюы)	10,178	(19,907)
Ақша қаражаты және олардың жыл басындағы баламасы	4,761	24,308
Валюта бағамдары өзгерістерінің ақша қаражаты мен олардың баламаларына әсері	322	360

Жыл соңындағы ақша қаражаты және олардың баламалары (33-ескертпе)	15,261	4,761
---	---------------	--------------

Осы жеке қаржылық дық миллион басшылық 2015 жылғы 6 наурызда бекітті:

Қоса беріліп отырған ескертпелер осы жеке қаржылық есептіліктің ажырамас бөлігін құрайды.

«ҚАЗАТОМӨНЕРКӘСІП» ҰЛТТЫҚ АТОМ КОМПАНИЯСЫ» АҚ
Капиталдағы өзгерістер туралы жеке есеп

<i>Миллион қазақстандық теңгемен</i>	Акцио- нерлік капитал	Бағамдық айырмашы- лықтың басқа валютадан қайта есеп айырысу кезіндегі резерві	Бөлінбеген пайда	Капитал жиыны
2013 ж. 1 қантардағы	36,69	(1,599)	229,571	264,67
Жыл ішіндегі пайда	-	-	(2,019)	(2,019)
Жыл ішіндегі жалпы жиынтық табыс	-	-	(2,019)	(2,019)
Жария етілген дивидендтер	-	-	(7,637)	(7,637)
2013 ж. 31 желтоқсандағы	36,69	(1,599)	229,571	264,67
Жыл ішіндегі пайда	-	-	29,29	29,29
Еңбек қызметі аяқталуы бойынша сыйақылар жөніндегі міндеттемелерді қайта бағалау	-	-	74	74
Жыл ішіндегі жалпы жиынтық табыс	36,69	(1,599)	229,571	264,67
Жыл ішіндегі пайда			29,36	29,36
Жарияланған дивидендтер			(5,385)	(5,385)
2014 ж. 31 желтоқсандағы	36,69	(1,599)	253,551	288,65

Осы жеке қаржылық есептілікті басшылық 2015 жылғы 6 наурызда бекітті:

Қоса беріліп отырған ескертпелер осы жеке қаржылық есептіліктің ажырамас бөлігін құрайды.

1. «Қазатомөнеркәсіп» тобы және оның қызметі туралы жалпы мәліметтер

Осы жеке қаржылық есептілік «Қазатомөнеркәсіп» Ұлттық атом компаниясы" АҚ (бұдан әрі - "Компания") үшін 2014 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін қаржылық есептіліктің халықаралық стандарттарына (ХҚЕС) сәйкес дайындалды.

Компания Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес құрылған акционерлік қоғам болып табылады. Компания Қазақстан Республикасы Президентінің "Қазатомөнеркәсіп" Ұлттық атом компаниясын құру туралы" 1997 жылғы 14 шілдедегі № 3593 Жарлығына және "Қазатомөнеркәсіп" Ұлттық атом компаниясының мәселелері" туралы Қазақстан Республикасы Үкіметінің 1997 жылғы 22 шілдедегі № 1148 қаулысына сәйкес жарғылық капиталына мемлекет жүз пайыз қатысатын жабық акционерлік қоғам түрінде құрылды. Қазіргі уақытта компания акцияларының 100% "Самұрық — Қазына" ұлттық әл-ауқат қоры" АҚ (бұдан әрі - "Самұрық-Қазына") тұлғасында мемлекетке тиесілі. Компания Қазақстан Республикасы, Астана қ., Қонаев к-сі, 10 мекенжайы бойынша тіркелген. Негізгі қызмет орны-Қазақстан Республикасы.

Компания қызметінің негізгі түрі уран өндіру және уран өнімін сату болып табылады. Компания әлемдегі жетекші уран өндіруші компаниялардың қатарына кіреді. Сонымен қатар, «Қазатомөнеркәсіп» ҰАК" АҚ сирек және сирекжер металдарды өндіру; бериллий және тантал өнімдерін өндіру және өткізу; ғылымды қажетсінетін технологияларды әзірлеу; энергия ресурстарын жеткізу және жаңартылатын энергия көздерін дамыту жөніндегі қызметті жүзеге асырады.

«Қазатомөнеркәсіп» ҰАК" АҚ ядролық отын циклінің бастапқы кезеңдерінде Қазақстан Республикасының мүдделерін білдіретін компания болып табылады. Компания өзінің ағымдағы және перспективалық табыс көздерінің едәуір бөлігін өндіретін бірқатар бірлескен және қауымдасқан кәсіпорындардың қатысушысы болып табылады (25 және 26-ескертпелер). Компанияның Даму стратегиясы әлемдік уран нарығында көшбасшылық позицияны сақтап қалудан, сондай-ақ компания қызметін реакторға дейінгі ядролық-отын циклінің барлық буындарына және аралас жоғары технологиялық өндірістерге әртараптандырудан тұрады.

2014 жылы "Тау-кен компаниясы" ЖШС еншілес кәсіпорнын компанияға қосу аяқталды. Осы қайта құрылымдау нәтижесінде компания бұрын "Тау-кен компаниясы" ЖШС тарабы болған уранды өндіруге және барлауға арналған келісімшарттар бойынша жер қойнауын пайдаланушы болды. Сондай-ақ 2014 жылғы маусым мен қазан аралығындағы кезеңде компания "Ақдала", "Инкай" (4-учаске) және "Солтүстік Харасан" ("Харасан-1" учаскесі) кен орындарында уран өндіруге арналған келісімшарттар бойынша жер қойнауын пайдаланушы болып табылды (21-ескертпе).

2014 жылғы 31 желтоқсанда компания келесі уран өндіру және барлау келісімшарттарының тарабы болды:

Кен орны/телім	Әзірлеу кезеңі	Келісім-шарт күні	Келісім-шарт мерзімі	Жер қойнауын пайдаланушы	Сервис компаниясы
Қанжуған	Өндіру	27.11.1996	25 жыл	Компания	«ТТХК» ЖШС
Уванас	Өндіру	27.11.1996	25 жыл	Компания	«Степное КБ» ЖШС
Мыңқұдық, Шығыс учаскесі	Өндіру	27.11.1996	25 жыл	Компания	«Степное КБ» ЖШС
Мойынқұм, №1 телім (Оңтүстік) (оңтүстік бөлігі)	Өндіру	26.09.2000	20 жыл	Компания	«ТТХК» ЖШС
Мыңқұдық, Орталық телімі	Өндіру	08.07.2005	28 жыл	Компания	«ОрталықӨК» ЖШС
Солтүстік және Оңтүстік Қарамұрын	Өндіру	27.11.1996	20жыл	Компания	«Кенбасқарма-6» ЖШС
Мойынқұм, №3 телім (Орталық)	Барлау және өндіру	31.05.2010	29 жыл	Компания	«ТТХК» ЖШС
(солтүстік бөлігі)*	өндіру	31.05.2010	29 жыл	Компания	«ТТХК» ЖШС
Жалпак	Барлау	31.05.2010	8 жыл	Компания	«Степное КБ» ЖШС

* - Барлау кезеңі бастапқыда 4 жылға деп көзделген болатын. 2014 жылы Компания құзыретті органға барлау кезеңін 2 жылға, 2016 жылға дейін созу туралы сұранысты жіберді.

** - 2014 жылы Компания құзыретті органға келісімшартты 4 жылға, 2018 жылға дейін созуға сұрау жіберді.

2014 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша «Қазатомөнеркәсіп» ҰАК" АҚ еншілес, бірлескен және қауымдасқан кәсіпорындарының қатарына Қазақстанның алты өңірінде — Оңтүстік Қазақстан, Шығыс Қазақстан, Қызылорда, Маңғыстау, Ақмола және Алматы облыстарында орналасқан 70 - тен астам кәсіпорын кіреді. 2014 жылғы 31 желтоқсанда қызметкерлердің жалпы саны 27 мыңнан асады (2013 ж.: 26 мың).

2. Компания өз қызметін жүзеге асыратын экономикалық орта

Қазақстан Республикасының экономикасы дамушы нарықтарға тән кейбір ерекшеліктерді көрсетеді. Ол әсіресе минералды ресурстар бағасының өзгеруіне сезімтал. Қазақстан Республикасының салық, валюта және кеден заңнамасы дамуын жалғастыруда және әртүрлі түсіндірулер жасауға мүмкіндік береді (39-Ескертпе).

Қаржы нарықтарындағы, әсіресе Еуропа мен Ресей Федерациясындағы сақталып отырған белгісіздік пен құбылмалылық және басқа да тәуекелдер қазақстандық қаржы және корпоративтік секторға теріс әсер етуі мүмкін. Басшылық ағымдағы экономикалық жағдайды және оның перспективаларын ескере отырып, компанияның ұзақ мерзімді активтерінің ықтимал құнсыздануына бағалау жүргізді. қараңыз 4-ескертпе. Болашақ экономикалық жағдай мен нормативтік-құқықтық орта басшылықтың қазіргі үміттерінен өзгеше болуы мүмкін.

3. Есеп саясатының негізгі ережелері

Қаржылық есептілікті дайындау негіздемесі

Осы жеке қаржылық есептілік бастапқы танылуы әділ құн бойынша жүзеге асырылатын қаржы құралдарын қоспағанда, Тарихи құн негізінде халықаралық қаржылық есептілік стандарттарына ("ҚЕХС") сәйкес дайындалды. Осы жеке қаржылық есептілікті дайындау кезінде қолданылған есепке алу саясатының негізгі ережелері төменде берілген. Есепке алу саясатының осы ережелері, егер басқаша көрсетілмесе, есептілікте ұсынылған барлық кезеңдерге қатысты рет-ретімен қолданылды (5-Ескертпе).

Осы жеке қаржылық есептілік заңнама талаптарына сәйкес Компанияның және оның еншілес кәсіпорындарының (бұдан әрі "Топ") шоғырландырылған қаржылық есептілігіне қосымша шығарылды. Шоғырландырылған қаржылық есептілікте еншілес кәсіпорындардың операциялары (топ бақылайтын құрылымдық кәсіпорындарды қоса алғанда, инвестициялар объектілері ретінде айқындалған, өйткені топ (i) оған инвестициялар объектісінің кірісіне елеулі әсер ететін маңызды қызметті басқаруға мүмкіндік беретін өкілеттіктерге ие, (ii) инвестициялар объектісіне қатысудан болатын ауыспалы кіріске байланысты тәуекелдерге ұшырайды немесе осындай кірісті алуға құқығы бар және (iii) инвестициялар объектісіне қатысты өз өкілеттіктерін пайдалану мүмкіндігіне ие, G инвестордың табысының шамасына ықпал ету мақсатында) толық шоғырландырылған. Сондай-ақ шоғырландырылған қаржылық есептілік үлестік әдіс бойынша ескерілген бірлескен және қауымдасқан кәсіпорындардың нәтижелерін қамтиды.

Компанияның шоғырландырылған қаржылық есептілігі басшылықтың атынан 2015 жылғы 6 наурызда шығаруға бекітілді. Пайдаланушылардың осы жеке қаржылық есептілікпен танысуы компанияның қаржылық жағдайы, операциялық қызметінің нәтижелері және жалпы қаржылық жағдайындағы өзгерістер туралы толық ақпарат алу мақсатында 2014 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жылдағы және жылдағы жағдай бойынша шоғырландырылған қаржылық есептілікпен бірге жүргізілуі тиіс.

Есептілікті ұсыну валютасы

Егер басқаша көрсетілмесе, осы жеке қаржылық есептіліктің көрсеткіштері қазақстандық миллион теңгемен көрсетілген.

Еншілес, бірлескен және қауымдасқан кәсіпорындарға инвестициялар

Осы жеке қаржылық есептіліктің мақсаттары үшін осындай инвестицияларды есепке алу кезінде компания құнсыздануға арналған резервті шегергенде бастапқы құн әдісін пайдаланды.

Қаржылық құралдар

Бағалаудың негізгі әдістері

Қаржы құралдары олардың жіктелуіне қарай әділ құны, өзіндік құны немесе амортизацияланған құны бойынша көрсетіледі. Төменде осы бағалау әдістерінің сипаттамасы келтірілген.

Әділ құн-бұл бағалау күніне нарыққа қатысушылар арасында ерікті негізде операция жүргізу кезінде активті сату кезінде алынуы немесе міндеттемені беру кезінде төленуі мүмкін баға. Әділ құнның ең жақсы растауы белсенді нарықта баға белгіленетін баға болып табылады. Белсенді нарық-бұл активпен немесе міндеттемемен операциялар тұрақты негізде бағалау туралы ақпарат алуға мүмкіндік беретін жеткілікті жиілікпен және жеткілікті көлемде жүргізілетін нарық.

3. Есеп саясатының негізгі ережелері (жалғасы)

Белсенді нарықта айналыстағы қаржы құралдарының әділ құны баға белгіленетін бағаны жеке активке немесе міндеттемеге көбейту кезінде алынған сома ретінде кәсіпорын ұстап қалатын олардың санына бағаланады. Нарықтың әдеттегі тәуліктік айналымы кәсіпорынның активтері мен міндеттемелерінің санын сіңіру үшін жеткіліксіз болса да, жеке операцияда позицияларды сатуға тапсырыс беру белгіленген бағаға әсер етуі мүмкін.

Дисконтталған ақша ағындарының моделі сияқты бағалау әдістері, сондай-ақ нарықтық жағдайларда жасалатын ұқсас операциялардың деректеріне негізделген модельдері немесе инвестициялар объектісінің қаржылық деректерін қарау мәмілелердің бағасы туралы нарықтық ақпарат қол жетімсіз қаржы құралдарының әділ құнын айқындау үшін пайдаланылады. Әділ құнды бағалау нәтижелері әділ құн иерархиясының деңгейлері бойынша былайша талданады және бөлінеді: ((i) 1-деңгейге баға кесілетін бағалар (бірдей активтер немесе міндеттемелер үшін белсенді нарықтарда түзетілмейтін) бойынша бағалар жатады, (ii) 2 - деңгейге-тікелей (мысалы, баға) не жанама (мысалы, баға негізінде есептелген) барлық пайдаланылатын Елеулі бастапқы деректер актив немесе міндеттеме үшін бақыланатын болып табылатын бағалау әдістерінің көмегімен алынған және (iii) тек байқалатын нарықтық деректерге негізделмеген бағалар болып табылатын 3-деңгейдің бағалары (яғни бағалау үшін бақыланбайтын бастапқы деректердің елеулі көлемі талап етіледі). Деңгейден әділ құн иерархиясы деңгейіне аударымдар есепті кезеңнің соңында орын алды деп есептеледі.

Өзіндік құн төленген ақша қаражатының немесе олардың баламаларының сомасын немесе сатып алу күніне активті сатып алу үшін берілген өзге өтеудің әділ құнын білдіреді және мәміле бойынша шығындарды қамтиды. Өзіндік құн бойынша бағалау нарықтық баға белгілеулері жоқ және әділ құнын сенімді бағалау мүмкін болмайтын үлестік құралдарға инвестицияларға қатысты және ашық нарықта баға белгілеулері жоқ осындай үлестік құралдарға байланған және осындай үлестік құралдармен өтелуге жататын туынды құралдарға қатысты ғана қолданылады.

Мәміле бойынша шығындар қаржы құралын сатып алуға, шығаруға немесе шығаруға тікелей қатысты қосымша шығындар болып табылады. Қосымша шығындар-егер мәміле жасалмаса, жұмсалмайтын шығындар. Мәміле бойынша шығындар агенттерге (сауда агенттері ретінде әрекет ететін қызметкерлерді қоса алғанда), консультанттарға, брокерлер мен дилерлерге төленген сыйақы мен комиссияларды, реттеуші органдар мен қор биржаларына төленетін алымдарды, сондай-ақ меншікті беру кезінде алынатын салықтар мен алымдарды қамтиды. Мәміле бойынша шығындарға борыштық міндеттемелер бойынша сыйлықақылар немесе дисконттар, қаржыландыруға арналған шығындар, Ішкі әкімшілік шығыстар немесе сақтауға арналған шығыстар кірмейді.

Амортизацияланған құн есептелген пайыздардың шамасына азайтылған немесе ұлғайтылған борыштың негізгі сомасын өтеуге төлемдерді шегере отырып, бастапқы тану кезінде қаржы құралы бағаланған шаманы, ал қаржы активтері үшін - құнсызданудан болған шығындар сомасын (тікелей немесе бағалау резервінің шотын пайдалану арқылы) шегере отырып білдіреді. Ұлғайтылған пайыздар мәміле бойынша шығындарды бастапқы тану кезінде кейінге қалдырылған амортизацияны, сондай-ақ пайыздың тиімді ставкасы әдісін пайдалана отырып, өтеу сомасынан кез келген сыйлықақыны немесе дисконтты қамтиды. Ұлғайтылған купондық табысты және амортизацияланған дисконтты немесе сыйлықақыны қоса алғанда, ұлғайтылған пайыздық кірістер мен ұлғайтылған пайыздық шығыстар (комиссияны беру кезінде кейінге қалдырылғандарды қоса алғанда, осындай болған жағдайда) жеке көрсетілмейді, бірақ қаржылық жағдай туралы есептің тиісті баптарының баланстық құнына енгізіледі.

Тиімді пайыздық мөлшерлеме әдісі-бұл құралдың баланстық құнына әр кезеңдегі тұрақты пайыздық мөлшерлемені (тиімді пайыздық мөлшерлеме) қамтамасыз ету мақсатында тиісті кезең ішінде пайыздық кірістерді немесе пайыздық шығыстарды бөлу әдісі. Пайыздың тиімді мөлшерлемесі - бұл қаржы құралының күтіліп отырған жұмыс істеу уақыты ішінде немесе орынды болған жерде қаржы құралының таза баланстық құнына дейінгі неғұрлым қысқа мерзім ішінде болашақтағы есептік ақшалай төлемдерді немесе түсімдерді (болашақ кредиттік шығындарды қоспағанда) дәл дисконттау кезінде қолданылатын мөлшерлеме. Пайыздың тиімді ставкасы, осы құрал үшін көрсетілген өзгермелі мөлшерлеме бойынша синдикатталған спрэдті көрсететін сыйлықақыны немесе дисконтты қоспағанда, пайыздың өзгеруінің келесі күніне дейін құбылмалы ставкасы бар құралдар бойынша немесе нарықтық мәніне қарамастан тоқтатылатын басқа да ауыспалы факторлар бойынша ақша ағындарын дисконттау үшін пайдаланылады.

Мұндай сыйлықақылар немесе дисконттар құрал айналысының күтілетін бүкіл мерзімі ішінде амортизацияланады. Келтірілген құнды есептеу тараптардың шарт бойынша төлеген немесе алған, пайыздың тиімді ставкасының ажырамас бөлігін құрайтын барлық сыйақылар мен сомаларды қамтиды.

3. Есеп саясатының негізгі ережелері (жалғасы)

(i) Қаржы активтерін жіктеу

Қаржы активтері мынадай санаттар бойынша жіктеледі: а) қарыздар және дебиторлық берешек; б) сату үшін қолда бар қаржы активтері; в) өтеуге дейін ұсталатын қаржы активтері; г) өзгерістері пайданың немесе залалдың құрамында көрсетілетін әділ құн бойынша бағаланатын қаржы активтері. Өзгерістері пайданың немесе залалдың құрамында көрсетілетін әділ құн бойынша бағаланатын қаржы активтері екі кіші санатқа бөлінеді: (i) бастапқы танылған кезден бастап осы санатқа жатқызылған активтер және (ii) саудаға арналған ретінде жіктелетін активтер.

Туынды қаржы құралдары әділ құны бойынша көрсетіледі. Туынды құралдар, егер осы құралдардың әділ құны оң болып табылса, активтер ретінде және егер олардың әділ құны теріс болып табылса, міндеттемелер ретінде ескеріледі. Туынды құралдардың әділ құнының өзгеруі бір жыл ішіндегі пайдаға немесе залалға енгізіледі. Компания хеджирлеу есебін қолданбайды.

Басқа қаржы құралдарына салынған кейбір туынды құралдар, егер олардың тәуекелдері мен экономикалық сипаттамалары негізгі шарттың тәуекелдерімен және экономикалық сипаттамаларымен тығыз байланыста болмаса, жекелеген туынды құралдар ретінде ескеріледі.

"Қарыздар және дебиторлық берешек" санаты компания жақын болашақта сатқысы келетіндерді қоспағанда, тіркелген немесе айқындалатын төлемдері бар белгіленбеген туынды қаржы активтерін білдіреді. Барлық басқа қаржы активтері сату үшін қолда бар активтер санатына кіреді.

(ii) Қаржылық міндеттемелерді жіктеу

Қаржылық міндеттемелер мынадай есептік санаттар бойынша жіктеледі: а) туынды қаржы құралдарын қоса алғанда, саудаға арналған және б) өзге де қаржылық міндеттемелер. Саудаға арналған міндеттемелер өзгерістері олар туындаған кезеңде бір жыл ішіндегі пайданың немесе залалдың құрамында (қаржылық кірістер немесе қаржылық шығыстар ретінде) көрсетілетін әділ құн бойынша көрсетіледі. Өзге қаржылық міндеттемелер амортизацияланған құн бойынша көрсетіледі.

(iii) Қаржы құралдарын бастапқы тану

Қаржы құралдары бастапқыда әділ құн бойынша және мәміле бойынша келтірілген шығындар бойынша ескеріледі. Бастапқы тану кезінде әділ құнды ең жақсы растау мәміле бағасы болып табылады. Пайда немесе шығын бастапқы тану сәтінде, егер әділ құн мен мәміле бағасының арасында кіріс айнымалылары ретінде тек қана байқалатын нарықтық деректер пайдаланылатын ұқсас құралмен немесе бағалау әдісімен нарықта осы сәтте байқалатын басқа да мәмілелермен расталуы мүмкін айырмашылық болған жағдайда ғана ескеріледі.

Берілуі заңнамада немесе осы нарықтың ережелерінде белгіленген мерзімдерде көзделетін қаржы активтерін сатып алу немесе сату (стандартты талаптарда сатып алу және сату) мәміле жасалған күні, яғни компания қаржы активін беру міндеттемесін өзіне қабылдаған күні танылады. Сатып алу бойынша барлық басқа операциялар кәсіпорын осы қаржы құралына қатысты шарттың тарабы болған кезде танылады.

Белсенді нарықта айналыста жүрмейтін байланысты тараптарға берілген қарыздардың әділ құнын айқындау үшін компания дисконтталған ақша ағындарының моделі сияқты бағалау әдістерін пайдаланады. Мәміленің бағасына тең деп қабылданатын бастапқы тану кезінде әділ құн мен бағалау әдісінің көмегімен айқындалған сома арасында айырма туындауы мүмкін. Мұндай айырмалар байланысты тарапқа берілген қарыздың қолданылу мерзімі ішінде біркелкі амортизацияланады.

3. Есеп саясатының негізгі ережелері (жалғасы)

(iv) Қаржы активтерін тануды тоқтату

Компания (а) бұл активтер өтелген немесе активтермен байланысты ақша қаражатының ағындарына арналған құқықтардың қолданылу мерзімі өткен немесе (б) Компания қаржы активтерінен ақша қаражатының ағындарына құқықтарды берген немесе беру туралы келісім жасасқан және бұл ретте (i) осы активтерді иеленумен байланысты барлық тәуекелдер мен сыйақыларды іс жүзінде берген немесе (ii) активтерді иеленумен байланысты барлық тәуекелдер мен сыйақыларды іс жүзінде бермеген және сақтамаған, бірақ осы активтерге қатысты бақылау құқығын жоғалтқан кезде қаржы активтерін тануды тоқтатады.

Егер контрагенттің байланысты емес үшінші тарапқа осындай сатуға қосымша шектеулер қою қажеттілігінсіз қаралатын бүкіл активті сатуға практикалық мүмкіндігі болмаған жағдайда бақылау сақталады.

(v) Сату үшін қолда бар инвестициялар

Сату үшін қолда бар инвестициялар әділ құн бойынша көрсетіледі. Сату үшін қолда бар борыштық бағалы қағаздар бойынша пайыздық кіріс пайыздың тиімді ставкасы әдісі бойынша есептеледі және қаржылық кіріс ретінде жыл ішіндегі пайдада немесе шығында көрсетіледі. Сату үшін қолда бар үлестік қаржы құралдарына инвестициялар бойынша дивидендтер компанияның төлем алу құқығы белгіленген және дивидендтерді алу ықтималдығы жоғары болып табылатын жыл ішіндегі пайдада немесе шығында көрсетіледі. Әділ құнның өзге де өзгерістері жинақталған пайданың немесе залалдың сомасы басқа жиынтық табыстың құрамынан бір жыл ішіндегі пайдадағы немесе залалдағы қаржылық табыстың құрамына көшірілетін кезде, инвестицияны тану немесе оның құнсыздануы тоқтатылған кезге дейін өзге жиынтық табыстың шоттарында көрсетіледі. Үлестік құралдарға инвестициялар, егер басшылық жеткілікті сенімділік дәрежесімен олардың әділ құнын сенімді бағалай алмаса, сатып алудың нақты құны бойынша ескеріледі.

Сату үшін қолда бар инвестициялардың құнсыздануынан болған шығындар осы активтерді бастапқы танығаннан кейін орын алған бір немесе бірнеше оқиғалардың ("залалға әкеп соғатын оқиғалар") нәтижесінде олар туындаған сәтте бір жыл ішіндегі пайдада немесе шығында көрсетіледі. Үлестік құралға инвестициялардың әділ құнының олардың өзіндік құнынан едәуір немесе ұзақ төмендеуі құнсызданудың айғағы болып табылады. Құнсызданудан жинақталған шығын сомасы — бұрын пайдада немесе шығында көрсетілген құнсызданудан болған шығынды шегергендегі сатып алу мен ағымдағы әділ құн арасындағы айырма ретінде есептелетін-өзге жиынтық кірістің шотынан пайдадағы немесе шығындағы қаржылық шығыстардың құрамына бір жыл ішінде көшіріледі.

Үлестік құралдарға инвестициялардың құнсыздануынан болған шығындар қалпына келтірілмейді, кейінгі пайда Өзге жиынтық табыстың құрамында көрсетіледі. Егер келесі кезеңде сату үшін қолда бар ретінде амортизацияланған борыштық құралдың әділ құны ұлғаятын болса және бұл ұлғаю пайданың немесе залалдың құрамында құнсызданудан болған шығынды танығаннан кейін болған оқиғамен объективті түрде байланыстырылуы мүмкін болса, онда құнсызданудан болған шығын сол кезеңнің пайдасында немесе залалында қалпына келтіріледі.

(vi) Өзара есеп айырысу

Қаржылық активтер мен міндеттемелер өзара есепке алынады және қаржылық жағдай туралы есепте көрсетілген сомаларды өзара есепке алуды жүргізуге заңды түрде белгіленген құқық болған, сондай-ақ өзара есепке алуды жүргізуге не активті бір мезгілде өткізуге және міндеттемені реттеуге ниеті болған жағдайларда ғана таза шама көрсетіледі.

Негізгі құралдар

(i) Негізгі құралдарды тану және бағалау

Негізгі құралдар жинақталған амортизацияны және құнсызданудан болған жинақталған шығындарды шегергенде өзіндік құны бойынша көрсетіледі.

Бастапқы құн импортқа баждарды және сатып алу бойынша өтелмейтін салықтарды қоса алғанда, сатып алу құнынан және активті орынға жеткізумен және оны сауда жеңілдіктері мен қайтарымдарды шегере отырып, нысаналы мақсат үшін жұмыс жағдайына келтірумен тікелей байланысты кез келген шығындардан тұрады. Шаруашылық тәсілмен дайындалған немесе тұрғызылған негізгі құралдар объектілерінің бастапқы құны жұмсалған материалдардың, орындалған өндірістік жұмыстардың құнын және өндірістік үстеме шығыстардың тиісті үлесін қамтиды. Пайдалы қызмет мерзімі осы объектінің пайдалы қызмет мерзімінен тұтастай ерекшеленетін негізгі құралдар объектісінің жекелеген маңызды бөліктері жеке объектілер (компоненттер) ретінде ескеріледі және осы бөліктерді пайдаланудың болжамды мерзімдерін көрсететін нормалар бойынша амортизацияланады.

3. Есептік саясаттың негізгі ережелері (жалғасы)

Кейінгі шығындар осы активтің баланстық құнына енгізіледі не компанияның осы активті пайдаланудан экономикалық пайда алу ықтималдығы болған және оның құны сенімді бағалануы мүмкін болған жағдайда ғана жеке актив ретінде көрсетіледі. Негізгі құралдардың құрамында елеулі бастапқы құны және пайдалы қызмет мерзімі бір жылдан асатын арнайы қосалқы бөлшектер мен қосалқы жабдықтар көрсетіледі. Басқа да қосалқы бөлшектер мен қосалқы жабдықтар тауар-материалдық қорлардың құрамында көрсетіледі және жұмсалыуына қарай жыл ішіндегі пайда мен шығында көрсетіледі.

Ағымдағы жөндеуге және техникалық қызмет көрсетуге арналған шығындар ағымдағы кезеңнің шығыстарына жатқызылады. Ірі тораптарды немесе негізгі құралдардың компоненттерін ауыстыруға арналған шығындар ауыстыруға жататын бөліктерді бір мезгілде есептен шығару кезінде капиталдандырылады.

Негізгі құралдарды шығарудан түскен пайда немесе шығын сатудан түскен түсім мен олардың баланстық құны арасындағы айырма ретінде айқындалады және бір жыл ішіндегі пайдада немесе шығында көрсетіледі.

(ii) Негізгі құралдардың амортизациясы

Амортизация жерге есептелмейді. "Ғимарат" санатына кіретін және уран өндіру және оны алдын ала өңдеу үшін пайдаланылатын объектілердің амортизациясы осы әдіс тұтыну құрылымын ең жақсы түрде көрсететін объектілерге қатысты өндірістік әдіс негізінде есептеледі. Негізгі құралдардың өзге де объектілерінің амортизациясы олардың пайдалы қолданылу мерзімі ішінде бастапқы құнын қалдық құнына дейін біркелкі есептен шығару жолымен желілік әдіспен есептеледі:

	<u>Пайдалы пайдалану мерзімі</u>
Ғимараттар	10 жылдан 45 жылға дейін
Машиналар мен жабдықтар	3 жылдан 5 жылға дейін
Көлік құралдары	3 жылдан 10 жылға дейін
Өзгесі	3 жылдан 20 жылға дейін

Негізгі құралдар объектісінің пайдалы қызметінің есептік мерзімі оның пайдалы қызметінің меншікті мерзіміне, сондай-ақ/(немесе) жер қойнауын пайдалануға арналған келісімшарттың мерзіміне және аумағында негізгі құралдардың осы объектісі орналасқан кен орнының экономикалық алынатын қорларын ағымдағы бағалауға байланысты болады.

Активтің қалдық құны, егер актив пайдалы пайдалану мерзімінің соңына және пайдалы пайдалану мерзімінің соңына тән жай-күйге жеткен болса, шығуға арналған болжамды шығындарды шегергеннен кейін Компания ағымдағы сәтте активтің істен шығуынан алатын есеп айырысу сомасын білдіреді. Активтердің қалдық құны және оларды пайдалы пайдалану мерзімі қайта қаралады және қажет болған жағдайда әрбір есепті кезеңнің соңында түзетіледі.

Өндірісті дайындау бойынша шығындар

Өндіріске дайындау бойынша капиталдандырылған шығындар жинақталған амортизацияны және құнсызданудан жинақталған шығындарды шегергендегі өзіндік құны бойынша, қажет болған кезде көрсетіледі.

3. Есеп саясатының негізгі ережелері (жалғасы)

Өндіріске дайындау жөніндегі шығындарға технологиялық айдау және айдау ұңғымаларын бұрғылау, ұңғымаларды жер үсті коммуникацияларымен, жабдықтармен және бақылау - өлшеу аппаратурасымен магистральдық сыртқы байланыстыру, ион алмасу шайырының құны, учаскені қалпына келтіру жөніндегі бағалау шығындары және өндіруге дайындық жөніндегі өзге де шығындар жатады. Өндіріске дайындау бойынша шығындар өндірістік әдісті орындай отырып, кен орны немесе блоктар деңгейінде амортизацияланады. Өндірістік әдіс бойынша амортизация нормалары жұмыс істеп тұрған жабдықтар мен өндіру әдістерін қолдана отырып, бар кен орындарынан (блоктардан) алынуы мүмкін болжамды дәлелденген қорларға негізделген. Дәлелденген қорларды есептеу жер қойнауын пайдалануға арналған әрбір келісімшарттың ажырамас бөлігі болып табылатын қорлар туралы есептерге негізделген. Қорлар туралы осы есептер құзыретті орган бекіткен және жылдар бойынша күтілетін өндіру көлемі туралы егжей-тегжейлі ақпарат ұсынылған техникалық-экономикалық модельдерге енгізіледі.

Материалдық емес активтер

(i) Материалдық емес активтерді тану және бағалау

Компанияның материалдық емес активтері пайдалы пайдаланудың соңғы мерзіміне ие және негізінен өндіріс технологиясын әзірлеу бойынша капиталдандырылған шығындарды, бағдарламалық қамтамасыз етуді және лицензиялар мен патенттерді қамтиды. Сатып алынған компьютерлік бағдарламалық қамтамасыз ету және лицензиялар мен патенттер бастапқыда оларды сатып алуға және енгізуге жұмсалған шығындар сомасында танылады.

(ii) Материалдық емес активтердің амортизациясы

Материалдық емес активтер оларды пайдалы пайдалану мерзімі ішінде желілік әдіспен амортизацияланады:

Лицензиялар мен
патенттер Бағдарламалық
жасақтама Өзгелері

Пайдалы қолданыс мерзімі

4 жылдан 16 жылға дейін
3 жылдан 6 жылға дейін
2 жылдан 7 жылға дейін

Құнсызданған жағдайда материалдық емес активтердің баланстық құны оларды пайдалану құндылығының ең жоғарғысына дейін және сатуға арналған шығыстар шегеріле отырып әділ құнына дейін есептен шығарылады.

(iii) Зерттеу және игеру шығындары

Зерттеуге арналған шығындар олардың туындауына қарай шығыстар құрамында танылады. Өзірлеуге арналған шығындар (жаңа және жаңғыртылған өнімдерді жобалауға және сынауға байланысты) жобаның коммерциялық орындылығы мен технологиялық жүзеге асырылуы ескеріле отырып табысты іске асырылуының жоғары ықтималдығы болған, ал шығындар жеткілікті сенімділік дәрежесімен бағалануы мүмкін болған кезде материалдық емес активтер ретінде танылады. Өзірлеуге арналған өзге де шығындар олардың туындауына қарай шығыстарға жатқызылады. Бастапқыда шығыстарға есептен шығарылған әзірлеу шығындары кейінгі кезеңдерде капиталдандырылмайды.

Пайдалы қолданудың белгілі бір мерзімімен игеруге арналған капиталдандырылған шығындар осы әзірлемелердің мәні болып табылатын өнімді коммерциялық өндіру басталған сәттен бастап пайда алудың күтілетін мерзімі ішінде желілік тәсілмен амортизацияланады.

Жер қойнауын пайдалану құқығы

Жер қойнауын пайдалану құқығы амортизацияның жинақталған сомасын және қажет болған кезде құнсызданудан болған шығындарды шегере отырып, бастапқы құны бойынша ескеріледі. Жер қойнауын пайдалану құқығын сатып алу құнына қосалқы бонус, коммерциялық табу бонусы, жер қойнауын пайдалану құқығын сатып алу құны және капиталдандырылған тарихи шығындар кіреді. Компания лицензия берілгенге дейін үкіметтің лицензияланған аумақтарға қатысты шеккен тарихи шығындарын өтеуге міндетті. Осы тарихи шығындар лицензияның қолданылу мерзімі ішінде жүргізілетін төлемдердің келтірілген құнына тең міндеттемені тиісінше тани отырып, сатып алу құнының бөлігі ретінде танылады.

Жер қойнауын пайдалану құқығы дәлелденген қорларға сүйене отырып, уран өндіру басталған сәттен бастап өндірістік әдіс бойынша амортизацияланады.

Қорларды есептеу жер қойнауын пайдалануға арналған әрбір келісімшарттың ажырамас бөлігі болып табылатын қорлар туралы есептерге негізделген. Қорлар туралы осы есептер құзыретті орган бекіткен және жылдар бойынша күтілетін өндіру көлемі туралы егжей-тегжейлі ақпарат ұсынылған техникалық-экономикалық модельдерге енгізіледі.

3. Есеп саясатының негізгі ережелері (жалғасы)

Барлау және бағалау активтері

Барлау және бағалау жөніндегі активтер құнсыздануға арналған резервті шегергенде, қажет болған кезде бастапқы құны бойынша көрсетіледі. Компания барлау және бағалау бойынша активтерді сатып алынған активтердің сипатына сәйкес материалдық және материалдық емес активтер ретінде жіктейді.

Барлау және бағалау активтері компанияның нақты аумақты барлауға заңды құқықтарын алғаннан кейін және барлау, геологиялық және геофизикалық зерттеулер, аршу жұмыстары және барлау жұмыстарына қатысты өзге де үстеме шығыстар сияқты коммерциялық рентабельді өндірісті жүзеге асыру мүмкіндігі бекітілгенге дейін шеккен капиталдандырылған шығындарды қамтиды.

Жер қойнауын пайдалану құқығын сатып алғанға дейінгі қызмет барлауға дейінгі қызмет болып есептеледі. Барлау кезеңіне дейінгі қызмет бойынша барлық шығындар олардың жұмсалыуына қарай кезең шығыстарына жатқызылады және жобалау жұмыстары, жобаны техникалық-экономикалық бағалау және барлауға дейінгі қызметпен байланысты өзге де үстеме шығыстар сияқты шығындарды қамтиды. Барлау және бағалау кезеңі өткеннен кейін жер қойнауын пайдалануға келісімшарт жасасу немесе ұзарту туралы шешім барлау және минералдық ресурстарды бағалау табыстылығына және Компанияның өндіру (өзірлеу) сатысына көшу туралы шешіміне байланысты болады.

Материалдық разведтік және бағалау активтері уран алудың рентабельділігін көрсеткеннен кейін өндіріске дайындау жөніндегі шығындарға ауыстырылады және дәлелденген қорларға сүйене отырып, өндірістік әдіс бойынша амортизацияланады. Экономикалық негізделген алынатын қорлар ("дәлелденген қорлар" немесе "коммерциялық қорлар") табылған кезде барлау және бағалау жөніндегі материалдық емес активтер жер қойнауын пайдалануға арналған құқықтарды сатып алуға арналған шығындар ретінде қайта сыныпталады. Тиісінше, Компания экономикалық негізделген алынатын қорлар ("дәлелденген қорлар" немесе "коммерциялық қорлар") табылған сәтке дейін барлау және бағалау жөніндегі активтерді амортизацияламайды.

Компания активтердің құнсыздануын көрсететін фактілер мен мән-жайлар болған кезде барлау және бағалау жөніндегі активтерді құнсыздану мәніне тексереді. Құнсызданудан болған залал барлау және бағалау жөніндегі активтердің баланстық құны олардың өтелетін сомасынан асатын сомада танылады. Өтелетін сома екі шаманың ең үлкені ретінде айқындалады: сату және пайдалану құндылығы бойынша шығындарды шегергендегі барлау және бағалау бойынша активтердің әділ құны.

Төмендегі бір немесе одан да көп фактілер мен мән-жайлардың болуы компанияның барлау және бағалау жөніндегі өз активтерін құнсыздану мәніне тексеруге міндетті екенін көрсетеді (тізбе түпкілікті болып табылмайды):

- компания белгілі бір учаскеге барлау жүргізуге құқығы бар кезең аяқталды немесе жақын арада аяқталады;
- белгілі бір учаскедегі минералдық ресурстарды одан әрі барлауға және бағалауға арналған елеулі шығыстар бюджетке енгізілмеген және жоспарланбайды;
- белгілі бір учаскедегі минералды ресурстарды барлау және бағалау минералды ресурстардың коммерциялық тиімді көлемін табуға әкелмеді және Компания белгілі бір учаскедегі осындай қызметті тоқтатуға шешім қабылдады;
- Компанияның белгілі бір учаскені өзірлеу ықтималдығына қарамастан, барлау және бағалау бойынша активтің баланстық құны нәтижелі өзірлеу немесе өткізу нәтижесінде толық көлемде өтелмеуі мүмкін екендігі туралы жеткілікті деректері бар.

Еншілес бірлескен және қауымдасқан кәсіпорындарға қаржылық емес активтер мен инвестициялардың құнсыздануы

Басшылық әрбір есепті кезеңнің соңында қаржылық емес активтердің (қорлардан және кейінге қалдырылған салық активтерінен өзгеше) және еншілес, бірлескен және қауымдасқан кәсіпорындарға инвестициялардың құнсыздану белгілерінің болуын айқындайды. Егер кез келген осындай белгі анықталса, басшылық өтелетін құнды екі шаманың: активті сатуға арналған шығыстарды шегергендегі әділ құнның (бағалау күніне нарыққа қатысушылар арасында ерікті негізде операциялар жүргізу кезінде активті сату кезінде алынуы немесе міндеттемені беру кезінде төленуі мүмкін баға) ең үлкені ретінде айқындалатынын бағалайды. Әділ құнның ең жақсы растамасы белсенді нарықтағы баға белгіленетін баға) және оны пайдалану құндылығы (яғни ақша ағындарын өндіретін тиісті объект бойынша болашақта күтілетін ақша ағындарының таза келтірілген құны) болып табылады.

3. Есеп саясатының негізгі ережелері (жалғасы)

Пайдалану құндылығын бағалау кезінде ақша қаражатының болашақтағы бағалау ағындары ақшаның уақытша құнының қолданыстағы нарықтық бағалауларын және болашақ ақша ағындарын бағалау кезінде түзету жүргізілмеген осы активке тән тәуекелдерді көрсететін салық салуға дейінгі дисконт ставкасын пайдалана отырып, олардың келтірілген құнына дейін дисконтталады.

Егер жеке активтің өтелетін сомасын бағалау мүмкін болмаса, Компания осы актив тиесілі ақша ағындарын генерациялайтын бірліктің өтелетін сомасын бағалайды. Ақша ағындарын өндіретін Объект (генерациялайтын бірлік) — бұл айтарлықтай дәрежеде басқа активтерге немесе активтер топтарына ақша ағындарына тәуелді емес ақша ағындарын өндіретін активтердің ең аз анықталатын тобы. Генерациялайтын бірліктерді айқындау қағидаттары 4-ескертпеде келтірілген.

Құнсыздану мәніне тексеру жүргізу кезінде пайдаланылатын бағалау мәндері кен орнын игерудің егжей-тегжейлі жоспарларына және "Активтердің құнсыздануы" 36 ХҚЕС (IAS) талаптарына сәйкес келтірілген жұмыс бюджеттеріне негізделген. Болашақ ақша ағындары мыналарға негізделген:

- экономикалық негізделген өндіруге жоғары сенімділік дәрежесі бар резервтердің есептік көлемі;
- болашақ өндіріс көлемі;
- болашақтағы тауарлық бағалармен (ағымдағы нарықтық бағалар компания есептеген орташа бағадан ұзақ мерзімді перспективада, әдетте, үш жылдан бес жылға дейінгі мерзім ішінде ерекшеленбейтін жағдайда), сондай-ақ
- өндірістің болашақ құны және басқа операциялық және күрделі шығындар.

Егер активтің баланстық құны оның өтелетін құнынан асып кетсе, активтің құнсыздануы танылады және құнсызданудан болатын шығын активтің өтелетін құнына дейін қаржылық жағдай туралы жеке есепте көрсетілген баланстық құнды азайту мақсатында бір жыл ішіндегі пайдада немесе шығында көрсетіледі. Өткен есепті кезеңдерде танылған активтің құнсыздануынан болған залал, егер сатуға арналған шығыстарды шегергенде активті не оның әділ құнын пайдаланудан түскен құндылықты айқындау кезінде бастапқыда пайдаланылған есептік бағалардың өзгеруі болса (қажет болған кезде) қалпына келтіріледі. Осы қалпына келтірудің шамасы, егер алдыңғы жылдары құнсызданудан ешқандай шығын танылмаса, анықталатын тозуды шегергендегі баланстық құнның сомасымен шектеледі.

Операциялық жалдау

Жалға алушы компанияны жалға берушіден компанияға активті иеленумен байланысты барлық тәуекелдер мен пайдаларды беруді көздемейтін жалдау шарты бойынша аванс еткен жағдайларда жалдау төлемдерінің жалпы сомасы жалдаудың бүкіл мерзімі ішінде желілік әдіспен бір жылдағы пайдада немесе шығында көрсетіледі. Жалдау мерзімі-бұл жалға алушы активті жалдау туралы шарт жасасқан мерзімінен бұрын тоқтатылмайтын кезең, сондай-ақ егер жалдаудың бастапқы күнінде жалға алушының осындай құқықты жүзеге асыратынына жеткілікті сенім болса, арвндатордың активті қосымша төлеммен немесе онсыз жалға алуды ұзартуға құқығы бар қосымша кезеңдер.

Табыс салығы

Табыс салығы есепті кезеңнің соңында қолданылып жүрген заңдардың талаптарына сәйкес қаржылық есептілікте көрсетіледі. Табыс салығы бойынша шығыстар / (өтем) ағымдағы және кейінге қалдырылған салықтарды қамтиды және егер олар өзге жиынтық табыстың құрамында не басқа да жиынтық кірістің құрамында не сол немесе қандай да бір есепті кезеңде тікелей капиталда көрсетілетін операцияларға жатқызылуына байланысты басқа жиынтық кірістің құрамында не тікелей капиталда көрсетілуге тиіс болмаса, бір жыл ішіндегі пайдада немесе шығында танылады.

Ағымдағы салық ағымдағы және алдыңғы кезеңдер үшін салық салынатын пайдаға немесе залалға қатысты салық органдарына төленетін (салық органдары есебінен өтелетін) соманы білдіреді. Егер қаржылық есептілік тиісті салық декларацияларын бергенге дейін бекітілсе, салық салынатын пайдалар немесе залалдар есеп айырысу бағалары негізінде есептеледі. Табыс салығынан басқа салықтар операциялық шығыстардың құрамында көрсетіледі.

Кейінге қалдырылған табыс салығы болашақ кезеңдерге көшірілген салық шығынына және активтер мен міндеттемелердің салық базасы мен олардың қаржылық есептіліктегі баланстық құны арасында туындайтын уақытша айырмаларға қатысты міндеттемелердің баланстық әдісімен есептеледі.

3. Есеп саясатының негізгі ережелері (жалғасы)

Бастапқы тану үшін бар алып тастауға сәйкес кейінге қалдырылған салықтар, егер бухгалтерлік та, салық салынатын пайдаға да әсер етпесе, бизнес бірлестіктерімен байланысты емес операциялар бойынша активті немесе міндеттемені бастапқы тану кезінде туындайтын уақытша айырмаларға қатысты танылмайды. Кейінге қалдырылған салықтың баланстық шамасы есепті кезеңнің соңында қолданылатын және болашақ кезеңдерге көшірілген уақытша айырмаларды қалпына келтіру немесе салық залалын пайдалану кезеңіне қолданылатын салық ставкаларын пайдалана отырып есептеледі. Шегерілетін барлық уақытша айырмаларға және болашақ кезеңдерге ауыстырылған салық шығындарына қатысты кейінге қалдырылған салық активтері шегерілетін уақытша айырманы есептеуге қарсы болатын болашақта салық салынатын пайданы алу ықтималдығы бар шамада ғана танылады.

Компания еншілес кәсіпорындардың дивидендтеріне немесе оларды сатудан түсетін пайдаға қатысты уақытша айырмаларды қалпына келтіруді бақылайды. Компания басшылық таяу болашақта уақытша жұмыс орындарын қалпына келтіруді күткен жағдайларды қоспағанда, осындай уақытша айырмашылықтар бойынша кейінге қалдырылған салық міндеттемелерін көрсетпейді.

Компанияның анықталмаған салық позицияларын басшылық әр есепті кезеңнің соңында жасайды. Пайдаға салынатын салық бойынша позицияларға қатысты көрсетілетін міндеттемелер басшылық, егер компанияның салық позициясына салық органдары дау айтатын болса, қосымша салық міндеттемелерінің туындау ықтималдығы олардың болмау ықтималдығынан жоғары деп есептеген жағдайларда ескеріледі. Мұндай бағалау есепті кезеңнің соңында қолданылатын салық заңнамасын, сондай-ақ соттың кез келген белгілі қаулыларын немесе осындай мәселелер бойынша өзге де шешімдерді түсіндіру негізінде жүргізіледі. Айыппұлдар, өсімақылар және салықтар бойынша, пайдаға салынатын салықты қосқаны үшін міндеттемелер басшылықтың есепті кезеңнің соңына міндеттемелерді реттеу үшін қажетті шығыстарды ең жақсы бағалауы негізінде көрсетіледі.

Дебиторлық қарыз

Сауда дебиторлық берешегі пайыздың тиімді ставкасы әдісін пайдалана отырып есептелген амортизацияланған құн бойынша есепке алынады.

Қорлар

Қорлар екі шаманың ең азы бойынша есептеледі: өзіндік құны бойынша және таза сату бағасы бойынша. Қорларды өндіріске жіберу және олардың өзге де шығуы кезінде олар орташа өлшенген құн әдісі бойынша жүргізіледі. Дайын өнімнің және аяқталмаған өндірістің өзіндік құны материалдардың, шикізатты өндіру және қайта өңдеу жөніндегі қызметтердің құнын және өзге де тікелей шығындарды қамтиды және қарыз қаражаты бойынша шығыстарды қамтымайды. Таза сату бағасы-бұл әдеттегі қызмет барысында өндірісті аяқтауға арналған есеп айырысу шығындарын және сату үшін талап етілетін есеп айырысу шығындарын шегергендегі есеп айырысу сату бағасы.

Амортизацияланған құны бойынша көрсетілетін қаржы активтерінің құнсыздануы

Құнсызданудан болған шығындар қаржы активін бастапқы танығаннан кейін орын алған және жеткілікті сенімділік дәрежесімен бағалауға болатын қаржы активімен немесе қаржы активтері тобымен байланысты ақша қаражатының болашақ есептік ағындарының шамасына немесе мерзімдеріне әсер ететін бір немесе одан да көп оқиғалардың ("залалға әкеп соғатын оқиғалар") нәтижесінде олардың туындауына қарай пайдада немесе шығында танылады. Егер компанияда жеке иондалған қаржы активі үшін құнсызданудың объективті дәлелдемелері болмаса (оның маңыздылығына қарамастан), бұл актив кредиттік тәуекелдің ұқсас сипаттамалары бар қаржы активтерінің тобына енгізіледі және олармен жиынтықта құнсыздану мәніне бағаланады. Қаржы активінің құнсыздануы туралы мәселені қарау кезінде Компания назарға алатын негізгі факторлар оның мерзімі өткен мәртебесі және осындай жағдай болған кезде қамтамасыз етуді іске асыру мүмкіндігі болып табылады.

3. Есептік саясаттың негізгі ережелері (жалғасы)

Төменде басқа негізгі критерийлер келтірілген, олардың негізінде құнсызданудан болатын шығынның басым белгілерінің болуы айқындалады:

- кез келген кезекті төлемнің мерзімін өткізіп алу, бұл ретте уақтылы төлемеу есеп айырысу жүйелерінің жұмысындағы кідіріспен түсіндірілмейді;
- контрагент айтарлықтай қаржылық қиындықтарға тап болады, бұл компанияның қарамағындағы контрагент туралы қаржылық ақпаратпен расталады;
- контрагент банкроттық немесе қаржылық қайта ұйымдастыру жариялау мүмкіндігін қарайды;
- қамтамасыз ету құны, егер бар болса, нарықтағы жағдайдың нашарлауы нәтижесінде айтарлықтай төмендейді.

Егер амортизацияланған құны бойынша көрсетілетін құнсызданған қаржы активінің шарттары келіссөздер нәтижесінде қайта қаралса немесе контрагенттің қаржылық қиындықтарына байланысты қандай да бір өзгеше түрде өзгерсе, құнсыздану шарттар қайта қаралғанға дейін пайыздың бастапқы тиімді ставкасын пайдалана отырып айқындалады. Осыдан кейін талаптары қайта қаралған қаржы активін тану тоқтатылады және жаңа актив әділ құны бойынша танылады, бірақ егер осы активке байланысты тәуекелдер мен пайдалар айтарлықтай өзгерсе ғана. Бұл, әдетте, бастапқы және жаңа күтілетін ақша ағындарының ағымдағы құны арасындағы айтарлықтай айырмашылықпен расталады.

Құнсызданудан болған шығындар әрқашан активтің теңгерімдік құнын осы актив бойынша пайыздың бастапқы эффективті ставкасын пайдалана отырып дисконтталған ақша қаражатының күтілетін ағындарының келтірілген құнына (ол әлі көтерілмеген болашақ кредиттік шығындарды қамтымайды) келтіру үшін осындай сомада резерв құру жолымен танылады. Кепілмен қамтамасыз етілген қаржы активінің ақша қаражатының күтілетін ағындарының келтірілген құнының есебіне кепіл затына өндіріп алуды қолдану ықтималдығының дәрежесіне қарамастан, қамтамасыз етуді алуға және сатуға арналған шығындарды шегергенде, кепіл затына өндіріп алуды қолдану нәтижесінде туындауы мүмкін ақша қаражатының ағындары кіреді.

Егер келесі кезеңде құнсызданудан болатын шығын сомасы алынып тасталса және бұл төмендеу құнсыздану танылғаннан кейін басталған оқиғаға объективті жатқызылуы мүмкін (мысалы, дебитордың кредиттік рейтингін арттыру сияқты), құнсызданудан бұрын көрсетілген залал бір жылдағы пайда немесе шығын арқылы құрылған резервті түзету арқылы тоқтатыла тұрады.

Іске асырылуы мүмкін емес және толық немесе ішінара өтеу мақсатында оларға қатысты барлық қажетті рәсімдер аяқталған және шығынның түпкілікті сомасы айқындалған активтер құнсыздануға қалыптастырылған резерв есебінен есептен шығарылады. Бұрын есептен шығарылған сомаларды кейіннен қалпына келтіру жыл ішіндегі пайда немесе шығын құрамындағы құнсызданудан болған шығындар шотына есептеледі.

Алдын ала төлем

Алдын ала төлем құнсыздануға арналған резервті шегергенде нақты шығындар бойынша есептілікте көрсетіледі. Алдын ала төлем, егер оған қатысты тауарларды немесе қызметтерді алудың күтілетін мерзімі бір жылдан асса немесе егер алдын ала төлем есепте бастапқы тану кезінде ұзақ мерзімді ретінде көрсетілетін активке қатысты болса, ұзақ мерзімді төлем ретінде жіктеледі. Активті сатып алу үшін алдын ала төлем сомасы Компания осы активті бақылауды алған және онымен байланысты болашақ экономикалық пайданы компания алу ықтималдығы болған кезде оның баланстық құнына қосылады. Басқа алдын ала төлем оған қатысты тауарларды немесе қызметтерді алу кезінде пайдаға немесе залалға есептен шығарылады. Егер алдын ала төлемге жататын активтер, тауарлар немесе қызметтер алынбаса, алдын ала төлемнің баланстық құны есептен шығаруға жатады және құнсызданудан болатын тиісті шығын бір жыл ішіндегі пайдада немесе шығында көрсетіледі. Ұзақ мерзімді алдын ала төлемдер дисконтталмайды.

Ақша қаражаты жіне оның баламалары

Ақша қаражаты мен оның баламаларына кассадағы ақша қаражаты, талап етілгенге дейінгі банк шоттарындағы қаражат және шарт бойынша бастапқы өтеу мерзімі үш айдан аспайтын басқа да қысқа мерзімді жоғары өтімді инвестициялар кіреді. Ақша қаражаты мен оның баламалары пайыздың тиімді ставкасы әдісін пайдалана отырып есептелген амортизацияланған құны бойынша есепке алынады.

3. Есеп саясатының негізгі ережелері (жалғасы)

Ұзақ мерзімді активтер және шығатын топтар

Ұзақ мерзімді активтер және шығатын топтар (ұзақ мерзімді және қысқа мерзімді активтерді қамтуы мүмкін) қаржылық жағдай туралы есепте, егер олардың баланстық құны есепті күннен кейін 12 ай ішінде ең бастысы сату есебінен (активтер тиесілі еншілес кәсіпорынды бақылауды жоғалтуды қоса алғанда) өтелген жағдайда "сатуға арналған ұзақ мерзімді активтер" ретінде көрсетіледі. Активтерді жіктеу төменде санамаланған барлық шарттар болған кезде өзгертуге жатады: (а) активтер олардың ағымдағы жай-күйінде дереу сатуға дайын; (б) Компания басшылығы сатып алушыны іздеудің қолданыстағы бағдарламасын бекітті және оны өткізуге кірісті; (в) активтерді негізделген баға бойынша сату жөнінде белсенді қызмет жүргізілуде; (г) сату бір жыл ішінде күтіледі және (д) сату жоспарында елеулі өзгерістер немесе оның күшін жою күтілмейді.

Ағымдағы есепті кезеңдегі қаржылық жағдай туралы жеке есепте сатуға арналған ретінде жіктелген ұзақ мерзімді активтер немесе шығып қалған топтар басқа санатқа ауыстыруға жатпайды және ағымдағы есепті кезеңнің соңына сыныптамаға сәйкес келтіру үшін қаржылық жағдай туралы есептің салыстырмалы деректерінде ұсыну нысанын өзгертпейді.

Шығатын топ-бір операцияның нәтижесінде топ ретінде бірге сату жолымен немесе өзге тәсілмен шығарылуға жататын активтер тобы (қысқа мерзімді және ұзақ мерзімді) және осы операцияның нәтижесінде берілетін осы активтермен тікелей байланысты міндеттемелер. Есепті күннен кейін 12 айдан астам мерзімде өтелетін немесе алынатын соманы қамтитын активтер ұзақ мерзімді активтер болып есептеледі. Егер жіктеуді өзгерту қажеттілігі туындаса, мұндай өзгеріс активтің қысқа мерзімді және ұзақ мерзімді бөлігі үшін де жүргізіледі.

Сатуға арналған істен шыққан топтар жалпы екі соманың ең азы бойынша бағаланады: баланстық құны және сатуға арналған шығыстарды шегергендегі әділ құны. Сатуға арналған негізгі құралдар амортизацияланбайды. Қайта сыныпталған ұзақ мерзімді қаржы құралдары сатуға арналған шығыстарды шегергенде баланстық құн мен әділ құнның ең аз сомасына дейін есептен шығаруға жатпайды.

Шығу тобымен тікелей байланысты және шығу кезінде берілетін міндеттемелер қайта сыныптауға жатады және қаржылық жағдай туралы жеке есепте жеке жолда көрсетіледі.

Акционерлік капитал

Қарапайым акциялар капитал ретінде көрсетіледі. Жаңа акцияларды шығаруға тікелей қатысты қосымша шығындар капитал құрамында шығарылымнан алынған соманың кемуі (салықты шегергенде) ретінде көрсетіледі. Шығарылған акциялардың номиналды құнынан алынған қаражаттың әділ құнының асып кету сомасы эмиссиялық кіріс ретінде капиталда көрсетіледі.

Дивидендтер

Дивидендтер міндеттемелер ретінде көрсетіледі және олар жарияланған және мақұлданған кезеңдегі капитал сомасынан шегеріледі. Есепті күннен кейін, бірақ қаржылық есептілік бекітілген күнге дейін жарияланған дивидендтер туралы ақпарат "Есепті кезең аяқталғаннан кейінгі оқиғалар" ескертпесінде көрсетіледі.

Қосылған құн салығы

Өткізу кезінде туындайтын қосылған құн салығы (ҚҚС) тауарлар тиелген немесе қызметтер көрсетілген кезде салық органдарына төленуге жатады. Сатып алу бойынша ҚҚС өнім берушіден салық шот-фактурасын алған кезде өткізу бойынша ҚҚС-пен есепке жатқызуға жатады. Салық заңнамасы ҚҚС есебін жүргізуге рұқсат береді. Тиісінше, есепті күнге есепке жатқызылмаған өткізу және сатып алу операциялары бойынша ҚҚС қаржылық жағдай туралы жеке есепте шегерілді деп танылды. Өтелетін ҚҚС, егер ол бойынша есепті кезең аяқталған сәттен бастап бір жыл ішінде қайтару күтілмесе, айналымнан тыс актив ретінде жіктеледі. Ұзақ мерзімді ҚҚС дисконтталмайды.

Кредиттер және займдар

Кредиттер мен қарыздар пайыздың тиімді ставкасы әдісін пайдалана отырып, амортизацияланған құны бойынша көрсетіледі.

3. Есеп саясатының негізгі ережелері (жалғасы)

Мақсаты бойынша немесе сату үшін пайдалануға дайындалуы міндетті түрде едәуір уақытты талап ететін (белгілі бір талаптарға жауап беретін актив) активті сатып алуға, салуға немесе өндіруге тікелей жататын займдар бойынша шығындар, егер капиталдандырудың басталуы 2009 жылғы 1 қаңтарға немесе келесі күнге келетін болса, осындай актив құнының құрамына кіреді.

Капиталдандырудың басталу күні (а) Компания белгілі бір талаптарға жауап беретін активке байланысты шығыстарды көтергенде басталады; (б) ол қарыздар бойынша шығындарды көтереді; және (в) ол активті мақсаты бойынша пайдалануға немесе сатуға дайындау үшін қажетті іс-әрекеттерді қолданады. Қарыздар бойынша шығындарды капиталдандыру активті пайдалануға немесе сатуға дайындау үшін қажетті барлық жұмыстар аяқталған күнге дейін жалғасады.

Компания, егер ол белгілі бір талаптарға жауап беретін активтер бойынша күрделі шығыстар шығармаса, болдырмауға болатын кредиттер мен қарыздар бойынша шығындарды капиталдандырады. Қарыздар бойынша капиталдандырылған шығындар белгілі бір талаптарға жауап беретін активті сатып алу үшін қаражат қарызға алынған жағдайларды қоспағанда, компанияны қаржыландырудың орташа құны негізінде есептеледі (орташа алынған пайыздық шығыстар сараланатын активтерге арналған шығыстарға қолданылады). Егер бұл орын алса, осы Қарыз қаражатын уақытша инвестициялаудан түскен кез келген инвестициялық кірісті шегере отырып, кезең ішінде осы қарыз бойынша келтірілген нақты шығындар капиталдандырылады.

Кредиторлық қарыз

Саудалық кредиторлық қарыз контрагенттің өзінің шарттық міндеттемелерін орындау фактісі бойынша есептеледі және пайыздың тиімді ставкасы әдісін пайдалана отырып, амортизацияланған құны бойынша ескеріледі.

Міндеттемелер мен төлемдер бойынша резерв

Міндеттемелер мен төлемдер бойынша резервтер орындау мерзімі немесе мөлшері белгісіз қаржылық емес сипаттағы міндеттемелерді білдіреді. Егер Компания қандай да бір өткен оқиғаның салдарынан бар (заңды немесе конклюденттік) міндеттемелерге ие болса, оларды реттеу үшін жоғары ықтималдықпен экономикалық пайдаларды қамтитын ресурстардың шығуы талап етілсе және міндеттеменің шамасын жеткілікті сенімділік дәрежесімен ақшалай мәнде бағалауға болатын болса, олар есептеледі. Компанияның резервтері кен орындарын қалпына келтіруге арналған резервті және өзге де резервтерді қамтиды.

Кен орындарын қалпына келтіруге арналған резерв

Активтерді жою және қалпына келтіру жөніндегі міндеттемелер олардың туындау ықтималдығы жоғары және олардың сомаларын негізді бағалау мүмкіндігі болған кезде танылады. Активтердің шығуы бойынша шығындардың құрамына рекультивациялау және жою (ғимараттарды, құрылыстар мен инфрақұрылым объектілерін бұзу, машиналар мен жабдықтарды демонтаждау, қалдық материалдарды шығару, қоршаған ортаны тазарту, шығарындылардың мониторингін жүргізу және бүлінген жерлерді қалпына келтіру) шығындары кіреді. Негізгі құралдар бірлігін бөлшектеуге және орнын ауыстыруға арналған есептік шығындар осы негізгі құралды сатып алу сәтіндегі объектінің құнына немесе кен орындарын әзірлеу барысында Жердің бұзылуының немесе қоршаған ортаның ластануының тиісті фактісінен туындайтын міндеттеме туындайтын кезең ішінде өндіріске дайындауға арналған шығындардың құнына бағаланған болашақ шығындардың дисконтталған құны негізінде қосылады. Есеп айырысу мерзімдерінің немесе тиісті шығындар сомасының өзгеруі нәтижесінде немесе дисконттық мөлшерлеменің өзгеруі нәтижесінде туындаған шығу бойынша қолданыстағы міндеттемені бағалаудағы өзгерістер ағымдағы кезеңде негізгі құралдар құрамындағы тиісті активтің құнын немесе өндіріске дайындау жөніндегі шығындарды түзету ретінде көрсетіледі. Бұл шығындар кейіннен осы активтерге сәйкес келетін амортизация әдісін пайдалана отырып, олар жататын активтердің пайдалы қызмет мерзімі ішінде амортизацияланады.

Активтерді жою және қалпына келтіру жөніндегі міндеттемелерге арналған резервтер бұзушылық фактілеріне немесе болашақта залал келтіруге байланысты туындауы күтілетін қандай да бір қосымша міндеттемелерді қамтымайды. Шығындар сомаларының бағалау мәндері белгілі өзгерістерді, мысалы, жаңартылған бағалау сомаларын және активтерді пайдаланудың қайта қаралған мерзімдерін немесе операциялық қызметтің белгіленген мерзімдерін ескере отырып, тұрақты негізде ресми тексерулер жүргізе отырып, пайдалану шамасына қарай жыл сайын есептеледі. Қажетті шығындардың нақты жиынтық сомасы белгісіз болғанына қарамастан, Компания өз шығындарын техникалық-экономикалық негіздемеге және инженерлік зерттеулерге сүйене отырып, қалпына келтіру және қалпына келтіру әдістері бойынша жұмыстарды жүргізудің қолданыстағы техникалық ережелері мен нормаларына сәйкес бағалайды.

3. Есеп саясатының негізгі ережелері (жалғасы)

Резервтің дисконтталған құнын айқындау кезінде пайдаланылатын дисконттың "амортизация немесе күшін жою сомасы" әрбір есепті кезеңдегі қызмет нәтижелеріне жатқызылады. Дисконттың амортизациясы қаржылық шығындардың құрамында көрсетіледі.

Қаржылық кепілдіктер

Қаржылық кепілдіктер-бұл тиісті дебитор қарыз құралының талаптары бойынша уақтылы төлем жасамаған жағдайда, компаниядан кепілдік ұстаушыға келтірілген шығындарды өтеу бойынша белгілі бір төлемдерді жүзеге асыруды талап ететін қайтарып алынбайтын шарттар. Компания еншілес, қауымдасқан және бірлескен кәсіпорындардың және басқа да байланысты тараптардың төлем қабілеттілігін қамтамасыз ету мақсатында кепілдіктер беру туралы шарттар жасасқан кезде Компания көрсетілген шарттарды шартты шарттар ретінде қарайды және оларды осындай ретінде ескереді. Осыған байланысты Компания кепілдік шартын компанияның тиісті кепілдік бойынша төлемді жүзеге асыруы ықтимал сәтке дейін шартты міндеттеме ретінде қарастырады.

Шетел валютасын қайта есептеу

Кәсіпорынның функционалды валютасы-бұл кәсіпорын өз қызметін жүзеге асыратын негізгі экономикалық ортаның валютасы. Компанияның функционалдық валютасы және есептілікті ұсыну валютасы Қазақстанның ұлттық валютасы - қазақстандық теңге болып табылады. Теңгені басқа валюталарға айырбастауға қатысты валюталық бақылау ережелері қолданылады. Қазіргі уақытта теңге Қазақстан Республикасынан тыс жерлерде еркін айырбасталатын валюта болып табылмайды.

2014 жылғы 31 желтоқсанда шетел валютасындағы шоттар бойынша қалдықтарды қайта бағалау үшін пайдаланылған жабудың нарықтық айырбас бағамы 1 АҚШ доллары үшін 182.35 теңгені құрады (2013 ж.: 1 АҚШ доллары үшін 153.61 теңге).

Ақшалай түсімді мойындау

Тауарларды сатудан түскен түсім тауарларға меншік құқығымен байланысты тәуекелдер мен пайдалардың ауысуы кезінде танылады. Егер Компания тауарларды белгілі бір жерге дейін жеткізу міндетін өзіне алса, онда түсім тауарларды сатып алушыға тағайындалған жерде берген кезде танылады.

Қызметтерді іске асыру шарт бойынша ұсынылуға тиіс қызметтердің жалпы көлеміндегі іс жүзінде көрсетілген қызметтердің үлесіне барабар бағаланатын нақты операцияның аяқталу сатысын негізге ала отырып, осы қызметтер көрсетілген есептік кезеңде танылады.

Түсім ҚҚС пен жеңілдіктерді шегергенде көрсетіледі. Түсімнің шамасы алынған немесе алуға жататын өтеудің әділ құны бойынша айқындалады. Егер бартерлік мәміле бойынша алынған тауардың әділ құнын сенімді бағалау мүмкін болмаса, онда түсім сатылған тауарлардың немесе қызметтердің әділ құны бойынша бағаланады.

Уран өнімдерін жеткізу шарттары әдетте Incoterms жіктемесіне сәйкес сатып алушылармен нақты сату шарттарымен анықталады. Уран өнімін жеткізу: incoterms шарттарында тауарды нақты физикалық жеткізу күніне не Тапсырыс беруші айқындаған конвертордың шотына бук-трансфер күніне жүзеге асырылады. Бұл ретте бук-трансфер бір тарап айтқан материалдық шоттан уран материалын есептен шығару жөніндегі операцияны және бір мезгілде осындай материалды бір мамандандырылған (конверсиялық/қайта конверсиялық) кәсіпорында екінші тарап көрсеткен шотқа жатқызуды білдіреді.

Пайыздық кірістер пайыздың тиімді ставкасының әдісін пайдалана отырып, қаржыландыру уақыты ішінде барабар деп танылады.

3. Есептік саясаттың негізгі ережелері (жалғасы)

Қызметкерлерге сыйлықақы беру

(i) Қызметкерлерге ұзақ мерзімді сыйақылар

Компания ұжымдық еңбек шартының ережелеріне сәйкес өз қызметкерлеріне ұзақ мерзімді сыйақы береді. Шарттар, атап айтқанда, компания қызметкерлеріне еңбекке жарамсыздық, зейнетке шығу, қайтыс болу және басқа төлемдер жағдайында қаржылық көмек көрсетуді қарастырады. Жеке жәрдемақы алу құқығы, әдетте, зейнетке шыққанға дейін қалған жұмыс мерзіміне және қызметкердің ең төменгі жұмыс өтіліне байланысты беріледі.

Компанияның қаржыландырылатын зейнетақы схемалары жоқ. Әрбір есепті күнге танылатын міндеттеме зейнетақы міндеттемелерінің ағымдағы құнын білдіреді. Жыл ішінде туындайтын актуарлық пайдалар мен залалдар жыл ішіндегі пайдада немесе залалда көрсетіледі. Бұл мақсат үшін актуарлық пайдалар мен залалдар актуарлық болжамдардағы өзгерістердің ықпалын да, актуарлық болжамдар мен нақты деректер арасындағы айырмашылықтың өткен тәжірибесінің әсерін де қамтиды.

Еңбек қызметінің аяқталуы бойынша міндеттемелер бойынша актуарлық пайда мен шығындар, айырмалардың өткен тәжірибесінің әсері және актуарлық болжамдардағы өзгерістер сияқты, олар туындайтын кезең ішінде өзге де жиынтық табыстың құрамында көрсетіледі. Зейнетақы міндеттемелерінің ағымдағы құнындағы өзге де өзгерістер қызметтер бойынша ағымдағы шығындардың құнын қоса алғанда, жыл ішіндегі пайдада немесе шығында танылады.

Белгіленген төлемдермен зейнетақы міндеттемелерін есепке алуда пайдаланылған неғұрлым маңызды болжамдарға дисконт ставкасы, кадрлардың тұрақтамауы туралы болжам және өлім коэффициенті кіреді. Дисконт ставкасы болашақ міндеттемелердің таза келтірілген құнын анықтау үшін пайдаланылады және жыл сайын осындай міндеттемелер бойынша дисконттың күшін жою жыл ішіндегі пайдаға немесе залалға жатады. Өлім туралы болжам болашақ сыйақы төлеу ағынын болжау үшін қолданылады, содан кейін міндеттемелердің таза келтірілген құнын алу үшін дисконтталады.

Қызметкерлерге сыйақылар, оның ішінде қызметкерлерге қаржылық көмек компания еңбекке жарамсыз болған жағдайда және басқа төлемдер қызметкерлерге басқа ұзақ мерзімді сыйақылар ретінде қарастырылады. Осы сыйақылар бойынша күтілетін шығыстарды есептеу қызметкердің еңбек қызметі барысында белгіленген төлемдермен зейнетақы жоспарларын есептеу кезінде пайдаланылатын әдістеме бойынша жүзеге асырылады. Мұндай міндеттемелерді тәуелсіз білікті актуарийлер жыл сайын бағалайды.

(ii) Еңбек ақы төлеуге шығыстар және байланысты аударымдар

Жалақыға, зейнетақы аударымдарына, өлеуметтік сақтандыру қорына жарналарға, төленген жыл сайынғы демалыстар мен еңбекке жарамсыздық демалыстарына, сыйлықақылар мен ақшалай емес жеңілдіктерге арналған шығыстар компания қызметкерлерінің тиісті жұмыстарды жүзеге асыруына қарай есептеледі. Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес Компания қызметкерлердің жалақысынан зейнетақы аударымдарын ұстап қалады және оларды Бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорына аударады. Қызметкерлер зейнетке шыққан кезде барлық зейнетақы төлемдерін Бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қоры жүзеге асырады.

Акцияға пайда

Акцияға шаққандағы пайда компания акцияларын ұстаушылардың үлесіне келетін пайданы немесе залалды есепті жыл ішінде айналыста болған пайдаға қатысатын акциялардың орташа алынған санына бөлу жолымен айқындалады.

Сегменттер бойынша есептілік

Сегменттер бойынша есептілік операциялық шешімдерге жауап беретін Компания басшысына ұсынылатын ішкі есептілікке сәйкес жасалады. Сегмент, егер оның түсімі, кірісі немесе активтері барлық операциялық сегменттердің жиынтық түсімінің, жиынтық табысының немесе жиынтық активтерінің кемінде он пайызын құраса, жеке ашуға жатады. Компанияның операциялары бір операциялық сегментті - уран өнімін білдіреді.

Кәсіпорындарды жалпы бақылаумен біріктіру

Жалпы бақылаудағы кәсіпорындарды біріктіру бұрынғы кәсіпорынды бағалау әдісі бойынша ескеріледі. Осы әдіс кезінде кәсіпорындардың активтері мен міндеттемелері беру күніндегі баланстық құны бойынша қаржылық есептілікте ескеріледі.

3. Есеп саясатының негізгі ережелері (жалғасы)

Біріктіруші кәсіпорындардың активтері мен міндеттемелері қаржылық есептілікке олар әрқашан бір кәсіпорын болып табылатындай енгізіледі. Тиісінше, қаржылық есептілік екі кәсіпорынды да неғұрлым ерте ұсынылған кезеңнің басынан бастап немесе егер кейінірек, біріктіруші кәсіпорындар алғаш рет жалпы бақылауға алынған күнге біріктіреді.

2014 жылы "Тау-кен компаниясы" ЖШС-нің компанияға қосылуы аяқталды. Тиісінше, 2013 жылғы 31 желтоқсандағы және осы күні аяқталған жылдағы деректер қайта есептелді. Төменде бұрын берілген деректерді осы жеке қаржылық есептіліктегі салыстырмалы ақпаратпен салыстырып тексеру келтіріледі.

Қазақстандық миллион теңгемен	Бұрын ұсынылған- леио	ТОО «ГРК»	Элиминации	Реклассификация	2013 ж. (қайта есептелді)
Түсім	166,255	45,569	(45,522)		166,302
Өткізудің өзіндік құны	(141,988)	(43,219)	45,171		(140,036)
Жалпы пайда	24,267	2,350	(351)	-	26,266
Сату бойынша шығыстар	(1,814)		6	-	(1,808)
Әкімшілік шығындар. Активтердің құнсыздануын қалпына келтіру	(11,055)	(1,834)	346	-	(12,543)
Активтердің құнсыздануынан болған шығын бағамдық айырмадан болған залал			-	833	833
Басқа кірістер	1,195	779	(1)	(13,416)	(13,416)
Өзге де шығыстар	(33,764)	(2,348)	(5,546)	(1,005)	(1,005)
Қаржылық кірістер	32,026	1,687	3,779	(833)	1,140
Қаржылық шығындар	(6,330)	(1,884)		13,416	(28,242)
				1,005	37,492
					(7,209)
Салық салғанға дейінгі пайда	4,525	(1,250)	(1,767)		3,508
Табыс салығы бойынша шығыстар	(1,662)	(1,865)			(3,527)
ЖЫЛ ІШІНДЕГІ ПАЙДА	2,863	(3,115)	(1,767)		т2,019]
Өзге де жиынтық табыс					
БІР ЖЫЛДАҒЫ БАРЛЫҚ ЖИЫНТЫҚ ТАБЫС	2,863	(3,115)	(1,767)	-	(2,019)

«Қазатомөнеркәсіп» ҰЛТТЫҚ АТОМ КОМПАНИЯСЫ" АҚ
Жеке қаржылық есептілікке ескертпелер-2014 жылғы 31 желтоқсан

3. Есеп саясатының негізгі ережелері (жалғасы)

Қазақстандық миллион теңгемен	Бұрын ұсынылған-	ТОО «ГРК» ЭПИМННҰЦИИ		1 қаңтар 2013 ж. (қайта есептелген)
Активтер				
Ұзақ мерзімді активтер				
Материалдық емес активтер	387	417		804
Негізгі құралдар	1,104	5,737		6,841
Өндіріске дайындау бойынша шығындар	4,128	18,631	-	22,759
Жер қойнауын пайдалану құқығы	574	264		838
Барлау және бағалау активтері		2,320	-	2,320
Еншілес кәсіпорындарға инвестициялар.	80,634	31,750	(4,974)	107,410
Қауымдасқан кәсіпорындарға инвестициялар	6,231	14,734	(5,056)	15,909
Бірлескен кәсіпорындарға инвестициялар.	2,676	27	122	2,825
Басқа инвестициялар	67,039	93	(93)	67,039
Дебиторлық қарыз	7,444	3,940		11,384
Кейінге қалдырылған салық активтері	723	395	-	1,118
Өтелетін ҚҚС	2,858			2,858
Байланысты тараптарға берілген қарыздар	25,857			25,857
Басқа да ұзақ мерзімді активтер	4,381	4,373		8,754
	204,036	82,681	(10,001)	276,716
Қысқа мерзімді активтер				
Дебиторлық берешек	63,983	8,974		65,068
Табыс салығы бойынша алдын ала төлем	769	2,643		3,412
Өтелетін ҚҚС	19,893			19,893
Қорлар	24,178	6,015		30,193
Соңғы бақылаушы тарапқа бөлуге арналған активтер	22,801			22,801
Байланысты тараптарға берілген қарыздар	1,112			1,112
Ақша қаражаты және оның баламалары	22,127	2,181		24,308
Басқа активтер	13,732	642	(12,459)	1,915
	168,595	20,455	(20,348)	168,702
Сатуға арналған ұзақ мерзімді активтер	668	87	-	755
	169,263	20,542	(20,348)	169,457
БАРЛЫҚ АКТИВТЕР	373,299	103,223	(30,349)	446,173
Капитал				
Акционерлік капитал	36,692	9,758	(9,758)	36,692
Басқа валюталардан қайта есептеу кезіндегі бағамдық айырма резерві	(1,599)	464	(464)	(1,599)
Бөлінбеген пайда	178,388	60,625	221	239,234
Барлық капитал	213,481		(10,001)	274,327
МІНДЕТТЕМЕЛЕР				
Ұзақ мерзімді міндеттемелер				
Кредиттер және қарыздар	76,719			76,719
Кредиторлық берешек	260	-		260
Резервтер	559	7,517		8,076
Басқа да қаржылық міндеттемелер	377	1,334		1,711
Басқа міндеттемелер	1,679	-	-	1,679
	79,594	8,851	-	88,445
Қысқа мерзімді міндеттемелер				
Кредиттер және займдар	1,665	736	-	2,401
Резервтер	22,801			22,801
Кредиторлық берешек	41,804	7,036	(7,889)	40,951
Басқа да салықтар мен міндетті төлемдер бойынша міндеттемелер	843	2,179		3,616
Басқа да қаржылық міндеттемелер	86	147		233
Есептелген міндеттемелер	1,167	306		1,473
Өзге қысқа мерзімді міндеттемелер	11,858	12,527	(12,459)	11,926
	80,224	23,525	(20,348)	83,401
БАРЛЫҚ МІНДЕТТЕМЕЛЕР	159,818	32,376	(20,348)	171,846
БАРЛЫҚ КАПИТАЛ МЕН МІНДЕТТЕМЕЛЕР	373,299	103,223	30,349	446,173

«Қазатомөнеркәсіп» ҰЛТТЫҚ АТОМ КОМПАНИЯСЫ" АҚ
 Жеке қаржылық есептілікке ескертпелер-2014 жылғы 31 желтоқсан

3. Есеп саясатының негізгі ережелері (жалғасы)

Қазақстандық миллион теңгемен	Бұрын ұсынылған	«ГРК» ЖШС	Э/Лиминацин	31 желтоқсан 2013 ж. (пересчитано)
Активтер				
Ұзақ мерзімді активтер				
Материалдық емес активтер	616	31		647
Негізгі құралдар	4,286	2,164		6,450
Өндіріске дайындау бойынша шығындар	28,046			28,046
Жер қойнауын пайдалану құқығы	1,699			1,699
Барлау және бағалау активтері	4,601		-	4,601
Еншілес кәсіпорындарға инвестициялар	87,386	39,049	(13,458)	112,977
Қауымдасқан кәсіпорындарға инвестициялар	13,662	8,353	(5,546)	16,469
Бірлескен кәсіпорындарға инвестициялар	17,078	8,916	3,901	29,895
Басқа инвестициялар	67,039	93	(93)	67,039
Дебиторлық берешек	6,951			6,951
Кейінге қалдырылған салық активтері	1,501			1,501
Байланысты тараптарға берілген қарыздар	25,000		-	25,000
Өзге де ұзақ мерзімді активтер	4,146	7,048		11,194
	262,011	65,654	(15,196)	312,469
Қысқа мерзімді активтер				
Дебиторлық берешек	20,404	17,875	(17,785)	20,494
Табыс салығы бойынша алдын ала төлем		4,271	-	4,271
Өтелетін ҚҚС	24,078	337		24,415
Қорлар	30,452	78		30,530
Байланысты тараптарға берілген қарыздар	6,927			6,927
Ақша қаражаты және оның баламалары	4,381	380	-	4,761
Басқа активтер	3,134	1,047		4,181
	89,376	23,988	(17,785)	95,579
Сатуға арналған ұзақ мерзімді активтер	58			58
		23,988	(17,785)	95,637
БАРЛЫҚ АКТИВТЕР	351,445	89,642	(32,981)	408,106
КАПИТАЛ				
Акционерлік капитал	36,692	9,758	(9,758)	36,692
Басқа валюталардан қайта есептеу кезіндегі бағамдық айырма резерві	(1,599)	3,892	(3,892)	(1,599)
Бөлінбеген пайда	173,614	57,510	(1,546)	229,578
	208,707	71,160	(15,196)	264,671
МІНДЕТТЕМЕЛЕР				
Ұзақ мерзімді міндеттемелер				
Кредиттер және займдар	77,290	-		77,290
Кредиторлық берешек	265		-	265
Резервтер	11,205	-		11,205
Қызметкерлерге сыйақылар	148	-		148
Басқа да қаржылық міндеттемелер	2,210	-		2,210
Басқа міндеттемелер	1,689	-		1,689
	92,807			92,807
Қысқа мерзімді міндеттемелер				
Кредиттер және займдар	1,696	18,477	-	20,173
Резервтер		5	-	5
Кредиторлық берешек	43,504		(17,785)	25,719
Басқа да салықтар мен міндетті төлемдер бойынша міндеттемелер	2,134			2,134
Қызметкерлерге сыйақы	85			85
Табыс салығы бойынша міндеттемелер	718			718
Басқа да қаржылық міндеттемелер	426		-	426
Есептелген міндеттемелер	1,173			1,173
Өзге қысқа мерзімді міндеттемелер	195			195
	49,931	18,482	(17,785)	50,628
БАРЛЫҚ МІНДЕТТЕМЕЛЕР	142,738	18,482	(17,785)	143,435
БАРЛЫҚ КАПИТАЛ МЕН МІНДЕТТЕМЕЛЕР	351,445	89,642	(32,981)	408,106

3. Есеп саясатының негізгі ережелері (жалғасы)

	Бұрын ұсынылған н-			2013 ж.
<i>Қазақстандық</i> миллион теңгемен	<i>«ГРК» ЖШС ЭЛИМИНАЦИИ</i> (пересчитано)			
ОПЕРАЦИЯЛЫҚ ҚЫЗМЕТ				
Сатып алушылардан ақша қаражатының түсуі	224,032	67,793	(66,433)	225,392
Алынған сыйақы	1,560	502	-	2,062
Жеткізушілерге төлемдер	(183,655)	(56,698)	57,125	(183,228)
Қызметкерлерге төлемдер	(2,113)	(758)		(2,871)
Операциялардан түскен ақша қаражаты	39,824	10,839	(9,308)	
Төленген табыс салығы	(4,197)	(3,133)		(7,330)
Төленген сыйақы	(4,816)	(674)	(9,308)	(8,495)
Операциялық қызметтен ақша қаражатының ағындары	30,811	7,032	9,308	28,535
ИНВЕСТИЦИЯЛЫҚ ҚЫЗМЕТ				
Негізгі құралдарды сатып алу	(664)	(3,080)		(3,744)
Негізгі құралдардың шығуынан түсетін түсімдер	7			
Материалдық емес активтерді сатып алу	(211)	(1)		(212)
Кен орнын игеру бойынша активтерді сатып алу	(12,111)	(4,736)	9,308	(7,539)
Барлау және бағалау активтерін сатып алу	(14)	(1,473)		(1,487)
Мерзімді салымдарды орналастыру	(125)	(641)		(766)
Еншілес кәсіпорындардан инвестициялар сатып алу	(11,555)	(3,360)		(14,915)
Қауымдасқан кәсіпорындар мен бірлескен кәсіпорындардан инвестициялар сатып алу	(19,403)	(664)		(20,067)
Еншілес кәсіпорындардан алынған дивидендтер	15,904	167	(12,459)	3,612
Қауымдасқан кәсіпорындардан алынған дивидендтер және өзге де инвестициялар	23,275			23,275
Қарыздар беру	(5,352)			(5,352)
Берілген қарыздарды өтеу	1,800			1,800
Өзгелер	(8,460)	(13,788)		(11)
Инвестициялық қызметте пайдаланылған ақша қаражатының ағындары	(8,460)	(13,788)	(3,151)	(25,309)
ҚАРЖЫЛЫҚ ҚЫЗМЕТ				
Кредиттер мен қарыздардан түсетін түсімдер		54,458		54,458
Кредиттер мен қарыздарды өтеу	(1,144)	(36,996)		(38,140)
Акционерге төленген дивидендтер	(19,388)	(12,459)	12,459	(19,388)
Өзгелер	(19,973)	-		(19,973)
Қаржы қызметінде пайдаланылған ақша қаражатының ағындары		5,003	12,459	(23,043)
Ақша қаражаты мен оның баламаларының таза азағы	(18,154)	(1,753)		(19,907)
Ақша қаражаты және олардың жыл басындағы баламалары	22,127	2,181		24,308
Валюта бағамдары өзгерістерінің ақша қаражаты мен олардың баламаларына әсері	408	(48)		360
Ақша қаражаты және олардың жыл соңындағы баламалары (33-ескертпе)	4,381	480		4,761

4. Есеп саясатын қолданудағы маңызды есептік бағалаулар мен кәсіби пайымдар

Компания қаржылық есептілікте көрсетілетін сомаға және келесі қаржы жылындағы активтер мен міндеттемелердің баланстық құнына әсер ететін есептік бағалаулар мен жол берулерді жүргізеді. Есептік бағалау мен пайымдау тұрақты талдауға жатады және басшылықтың өткен тәжірибесіне және басқа да факторларға, оның ішінде қалыптасқан мән-жайларда негізделген болып саналатын болашақ оқиғаларға қатысты күтулерге негізделген. Есеп саясатын қолдану процесінде басшылық есептік бағалауларға байланысты кәсіби пайымдауларды да пайдаланады. Қаржылық есептілікте көрсетілген сомаларға неғұрлым елеулі әсер ететін кәсіби пайымдар және келесі қаржы жылы ішінде активтер мен міндеттемелердің баланстық құнын елеулі түзету қажеттілігіне алып келуі мүмкін есептік бағалаулар мыналарды қамтиды:

Қызметтің үздіксіздігі принципі

2014 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша компанияның қысқа мерзімді міндеттемелері оның қысқа мерзімді активтерінен 26,878 миллион теңгеге асып түседі. Бұл жағдай 2010 жылғы мамырда 500 миллион АҚШ долларына шығарылған, өтеу мерзімі 2015 жылғы мамырда басталатын бес жылдық облигациялар бойынша берешекті қысқа мерзімді міндеттемелердің құрамына енгізуге байланысты (35-ескертпе). Компания облигациялар бойынша берешекті 2015 жылы 450 миллион АҚШ доллары сомасына кредиторлар тобынан синдикатталған қарыз түрінде тартылған қаржыландыру есебінен және өз қаражаты есебінен әртүрлі мөлшерде өтеуді жоспарлап отыр.

2015 жылғы 19 қаңтарда Компания жалпы сомасы 450 миллион АҚШ долларына бес банкпен (The Bank of Tokyo Mitsubishi UFJ Ltd, Citibank N. A., Deutsche Bank AG, Mizuho Bank Ltd, Sumitomo Mitsui Banking Corporation Europe Limited) қамтамасыз етілмеген синдикатталған қарыз туралы келісімге қол қойды. Осы синдикатталған қарыздың мақсаты облигацияларды қайта қаржыландыру болып табылады. Қарызды өтеу 2015 жылғы қыркүйектен бастап 2019 жылғы маусымға дейін тең үлестермен жүзеге асырылады.

Басшылық қайта қаржыландыру 2015 жылы табысты жүзеге асырылатынына және Компания өз қызметін Қызметтің үздіксіздігі қағидатына сәйкес жалғастыратынына сенімді. Осындай пайымдауды қабылдау кезінде басшылық компанияның ағымдағы жоспарларын, қаржылық жағдайын және қаржы ресурстарына қол жеткізуді назарға алды.

Уран қоры

Уран қорлары иенос және амортизация бойынша активтердің өтелетін құнын және аударымдарды анықтау үшін пайдаланылатын компанияның ақша қаражатының болжамды қозғалысын бағалаудың негізгі құрауышы болып табылады. Қорларды бағалау кен орнын егжей-тегжейлі барлау нәтижелері бойынша жүргізіледі, Қазақстан Республикасы Геология комитетінің қорлар жөніндегі мемлекеттік комиссиясы (ҚМК) қарайды және бекітеді. ҚМК бекіткен геологиялық қорлар мемлекеттік теңгерімге қойылады және қосымша жүргізілген барлау нәтижелері бойынша ҚМК қайта қарауы мүмкін. Тау-кендік бөлу алаңында қосымша барлау жүргізу қажеттілігі өндіру процесінде пайдалану барлауы кезінде жаңа кен денелерін табу немесе тау-кендік бөлу контурында әртүрлі себептер бойынша өнеркәсіптік санаттарға ауыстырылмаған және мемлекеттік теңгерімге қойылмаған егжей-тегжейлі барлау деректері бойынша уран ресурстары болған кезде немесе олар расталмаған жағдайда қорларды есептен шығару жөніндегі есеп негізінде туындайды. Қорлардың расталмауы, әдетте, геологиялық барлау жұмыстарының сатылығы мен әдіснамасының бұзылуынан, барлау желісінің тығыздығын негізсіз таңдаудан, кен қиылыстарының дұрыс байланыспауынан туындайды. Әдетте, әрбір кеніш бойынша өндіру сатысында қорларды ашу кезінде олар ҚМК бекіткен геологиялық қорлардан жоғары немесе төмен қарай ерекшеленеді. Жер қойнауын пайдаланушы кен орны бойынша тұтастай қорлар үшін мемлекет алдында есеп береді. Кен орнында баланстық қорлардың жүйелі расталмауы орын алған жағдайлар өте сирек кездеседі. Жер қойнауын пайдаланушы қорлардың по санаттарына өз бетінше өзгерістер енгізуге құқығы жоқ. ҚМК сараптамалық қорытындысы жер қойнауын пайдалануға арналған келісімшарттың ажырамас бөлігі болып табылады және кен орнын (учаскені) өнеркәсіптік өңдеу жобасын және жер қойнауын пайдалануға арналған келісімшарттың жұмыс бағдарламасын әзірлеу үшін негіз болып табылады. Қорлардың болуы барлық қорлар экономикалық тиімді негізде алынуы мүмкін дегенді білдірмейді. ҚМК бекіткен қорлардың бір бөлігі нақты өндіру және бекітілген жоспарлы ысыраптар көлемінде кәсіпорынның балансынан жыл сайын есептен шығаруға жатады. Өндіруге жоспарланған уранның мөлшері келісімшарттың жұмыс бағдарламасына және бекітілген өңдеу жобасына сәйкес келуі тиіс. Келісімшарттың пысықталу жобасы мен жұмыс бағдарламасын қайта қарамай және оларды белгіленген тәртіппен бекітпей өндіру жоспарларына өзгерістер енгізуге тыйым салынады. Егер өндірудің нақты көлемі бекітілгеннен 20% - дан аспайтын мөлшерде ерекшеленсе, жобалау құжаттарына өзгерістер енгізу талап етілмейді.

4. Есеп саясатын қолданудағы маңызды есептік бағалаулар мен кәсіби пайымдар (жалғасы)

Қаржылық емес активтердің құнсыздануы

Әрбір есепті кезеңнің соңында Компания активтерді (генерациялайтын бірліктерді) олардың ықтимал құнсыздану белгілерін анықтау үшін бағалауды жүргізеді. Мұндай белгілер болған кезде активтердің өтелетін құны есептеледі және олардың баланстық құнымен салыстырылады. Баланстық құнның өтеу құнынан асып кетуі құнсыздану ретінде танылады.

Активтің немесе генерациялайтын бірліктің өтелетін құны екі шаманың: осы активтің (осы бірліктің) пайдалану құнының (пайдалану құндылығының) және сатуға арналған шығыстарды шегергендегі оның (оның) әділ құнының ең үлкенін білдіреді. Пайдалану құндылығын есептеу компаниядан активті (генерациялайтын бірлікті) пайдаланудан Компанияның болашақ ақша қозғалысына бағалау жасауды талап етеді. Ақшаның болашақ қозғалысын бағалау болашақ тауар бағаларына (уранға және өзге де өнімдер мен көрсетілетін қызметтерге), сату көлемдеріне, дисконт мөлшерлемелеріне, өсу қарқынына, операциялық шығындар деңгейіне және өзге де факторларға қатысты елеулі пайымдауларды қамтиды. Құнсыздануды тексеру және есептеу компанияның бизнес-модельдеріне сәйкес келетін болжамдарға негізделген. Субъективті сипатқа байланысты бұл бағалаулар қызметтің және ақша қозғалысының нақты нәтижелерінен ерекшеленуі мүмкін; мұндай кез келген айырмалар болашақ кезеңдерде құнсыздануға әкеп соғуы және тиісті активтің баланстық құнын азайтуы мүмкін.

Уран өнімін өндірумен байланысты активтер

2014 жылғы 31 желтоқсанда басшылық кейбір кен орындарында уран өнімін өндірумен байланысты активтердің (генерациялайтын бірліктердің) құнсыздану белгісі ретінде мынадай факторларды қарастырды: өндіріс деңгейі бюджеттен төмен; шығындар деңгейі бюджеттен жоғары; жер қойнауын пайдалануға арналған келісімшарттардың қалған қолданылу мерзімі.

Уран өнімін өндірумен байланысты активтер негізгі құралдарды, өндіріске дайындау жөніндегі шығындарды, жер қойнауын пайдалану құқықтарын, барлау және бағалау активтерін, қауымдасқан кәсіпорындарға инвестицияларды, бірлескен кәсіпорындарға инвестицияларды және өзге де инвестицияларды қамтиды. Басшылық 2014 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша құнсыздану белгілері анықталған тиісті активтердің (генерациялайтын бірліктердің) құнсыздануына тест өткізді.

Құнсыздануды бағалау үшін активтер басқа активтерден немесе активтер топтарынан (генерациялайтын бірліктерден) ақша қаражатының түсуінен едәуір дәрежеде тәуелсіз жекелеген сәйкестендірілетін ақша ағындары бар ең төменгі деңгейлерде топтастырылады. Компания әрбір кен орнын (келісімшарттық аумақты) жеке өндіруші бірлік ретінде анықтады.

Құнсыздануға жүргізілген тест нәтижелері бойынша компания құнсызданудан болған шығындарды мойындамады, өйткені уран өнімін өндіруге байланысты активтердің (генерациялайтын бірліктердің) өтелетін құны олардың баланстық құнынан асып түсті.

Төменде құнсыздану индикаторлары айқындалған активтерді (генерациялайтын бірліктерді) пайдалану құндылығын бағалау кезінде басшылық пайдаланған негізгі болжамдар келтірілген:

- уранның орташа жылдық бағалары төменде берілген деңгейлерде күтіледі:

	2015 ж.	2016 ж.	2017 ж.	2018 ж.	2019 ж.
U бір фунт үшін орташа баға (АҚШ долларымен)	37.70	37.80	39.15	41.89	46.23

- жер қойнауын пайдалануға арналған келісімшарттарда айқындалған көлемдерге сәйкес уран өндірудің болжамдары;

- 2019 жылдан кейін операциялық және күрделі шығындардың ұлғаюы жылдық 4-тен 6 пайызға дейінгі ұзақ мерзімді инфляция мөлшерлемесі мөлшерінде болады;

- дисконт мөлшерлемесі жылдық 8.09-дан 13.08 пайызға дейін.

4. Есеп саясатын қолданудағы маңызды есептік бағалаулар мен кәсіби пайымдар (жалғасы)

Төменде олар үшін құнсыздану индикаторлары айқындалған активтер (генерациялайтын бірліктер) үшін негізгі жол берулердің негізді өзгерістері кезінде (барлық өзге де ауыспалылар өзгермеген кезде) ықтимал құнсыздану сомасын көрсететін сезімталдықты талдау берілген:

- уранның орташа жылдық бағасы

	2015 ж. ж.	2016 ж.	2017 ж.	2018 ж.	2019	Құнсызда нудан болатын шығын
U фунт үшін орташа баға						
(АҚШ долларымен)	18.85	18.90	19.58	20.95	23.12	(12,561)

- уран өндіру болжамының 50% - ға төмендеуі 3,307 миллион теңге мөлшерінде құнсызданудан болатын шығынға әкеледі.

Кен орындарын жою және қалпына келтіру бойынша міндеттемелерге арналған резерв

Табиғатты қорғау заңнамасына және жер қойнауын пайдалануға арналған келісімшарттарға сәйкес компанияның өзінің операциялық қызметі және қалдықтарды орналастыру кен орындары мен полигондарын жою, жабдықтарды бөлшектеу және жұмыстар аяқталғаннан кейін жерлерді рекультивациялау нәтижесінде қоршаған ортаға келтірілген залалды жою жөніндегі заңды міндеттемесі бар. Резервтер бұрынғы операциялық қызмет салдарынан міндеттеменің туындауына қарай жою және қалпына келтіру жөніндегі шығындардың дисконтталған құны негізінде қалыптастырылады.

Кен орындарын жою және қалпына келтіру жөніндегі міндеттемелерге арналған резервтер компанияның Қазақстан Республикасының қолданыстағы табиғат қорғау заңнамасын және келісімшарттық аумақтарда жер қойнауын пайдалану салдарларын жою жөніндегі байланысты бағдарламаларды және техникалық-экономикалық негіздемемен және ағымдағы нормаларға және қалпына келтіру және рекультивациялау жөніндегі жұмыстарды жүргізу әдістеріне сәйкес инженерлік зерттеулермен бекітілген өзге де операциялық қызметті түсіндіруі негізінде айқындалады.

Залалды жою бойынша шығындарды бағалау табиғатты қорғау талаптары мен заңнаманы түсіндіруде әлеуетті өзгерістерге ұшырайды. Кен орындарын жою жөніндегі міндеттемелер олардың туындау ықтималдығы және олардың сомаларын негізді бағалау мүмкіндігі кезінде танылады.

Мұндай бағалауларды жүргізу кезіндегі елеулі пайымдауларға дисконт мөлшерлемесін және ақша қаражатының қозғалыс мерзімдерін бағалау кіреді. Дисконт ставкасы басшылық болашақта кен орындарын жоюға және қалпына келтіруге алып келетін жұмыстардың номиналды құнына қолданылады. Тиісінше, басшылықтың ағымдағы бағалар бойынша жүргізілген есептік бағалары инфляцияның болжамды ұзақ мерзімді деңгейін пайдалана отырып ұлғайтылды (2014 ж.: 6%; 2013 ж.: 6%) және кейіннен дисконт мөлшерлемесі негізінде дисконтталды. Дисконт ставкасы ақша қаражатының уақытша құнының ағымдағы нарықтық бағаларын, сондай-ақ шығындардың ең жақсы бағаларында ескерілмеген міндеттемелер бойынша тәуекелдерді көрсетеді. 2014 жылғы 31 желтоқсанда резервті есептеу үшін компания қолданған дисконт мөлшерлемесі 6.3% (2013 ж.: 6.3%) құрады.

2014 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша кен орындарын қалпына келтіру бойынша міндеттемеге резервтің жалпы баланстық құны 12,049 миллион теңгені құрады (2013 ж.: 11,205 миллион теңге) (36-ескертпе). Басшылықтың бағалауы бойынша негізгі жол берулердегі ықтимал өзгерістер жою бойынша міндеттемеге резервке елеулі өзгерістер әкелмейді.

Сатып алу құны бойынша ескерілетін инвестициялар

27-ескертпеде ашылғандай, 2007 жылдың қазан айында Компания "TOSHIBA Nuclear Energy Holdings (US) Inc." компаниясының А класындағы акцияларының 10% - ын сатып алды"(бұдан әрі- "TNEH-US) және Toshiba Nuclear Energy Holdings (UK) Inc.(бұдан әрі-" TNEH-UK") жалпы сомасы 540,000 мың АҚШ доллары (TNEH-US-те 400,000 мың АҚШ доллары және TNEH-UK-те 140,000 мың АҚШ доллары). Компания TNEH-US және TNEH-UK-қа айтарлықтай әсер етпейтінін, қаржылық және операциялық қызмет шешімдерін қабылдауға қатыспайтынын ескере отырып, бұл инвестициялар сату үшін қолда бар инвестициялар ретінде жіктелген.

4. Есеп саясатын қолданудағы маңызды есептік бағалаулар мен кәсіби пайымдар (жалғасы)

TNEH-US және TNE-UK инвестициялары сатып алудың нақты құны бойынша ескеріледі, өйткені басшылық олардың әділ құнын жеткілікті сенімділік деңгейімен сенімді бағалай алмайды. Инвестиция объектілері болып табылатын кәсіпорындар өз қызметі туралы соңғы қаржылық ақпаратты жарияламады, олардың акциялары биржада белгіленбейді және көпшілікке қол жетімді ақпарат көздерінде осы акциялармен жасалған соңғы сауда мәмілелерінің бағасы туралы ақпарат жоқ.

Басшылық әрбір есепті күнге инвестициялардың нақты құны бойынша ескерілетін құнсыздану белгілерінің бар-жоғын бағалайды. Басшылық 2014 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша құнсыздану белгілері жоқ екенін анықтады (2013 ж.: құнсыздану белгілері жоқ).

Негізгі құралдардың пайдалы қолдану мерзімі

Уран өнімін өндірумен байланысты активтер амортизациясының бағалау нормалары

Уран өнімін өндірумен байланысты негізгі құралдар, өндіруге дайындау жөніндегі шығындар және жер қойнауын пайдалану құқығы минералдық қорларды бағалауды негізге ала отырып, кен орнын игеру мерзімі ішінде өндірістік әдісті пайдалана отырып амортизацияланады. Минералды қорларды анықтау кезінде бағалау кезінде жарамды болған болжамдар жаңа ақпараттың келуімен өзгеруі мүмкін. Кез келген өзгерістер тозудың перспективалық нормаларына және активтің баланстық құнына әсер етуі мүмкін.

Өндірістік әдіс бойынша амортизация нормасын есептеуге нақты өндіру болашақта болжанатын өндіруден өзгеше болатындығы әсер етуі мүмкін. Ауытқу, әдетте, минералды қорларды бағалауда қолданылатын факторлардың немесе болжамдардың айтарлықтай өзгеруі нәтижесінде пайда болады. Мұндай факторлар мыналарды қамтуы мүмкін:

- минералдық қорларды бағалаудағы өзгерістер;
- уақыт өте келе қор санатының айтарлықтай өзгеруі;
- кен орындарындағы күтпеген операциялық проблемалар; және
- минералдық қорлардың экономикалық сипаттамаларына теріс әсер етуі мүмкін күрделі және операциялық шығындардағы, қайта өңдеу және рекультивациялау жөніндегі шығындардағы, дисконттау мөлшерлемелеріндегі және айырбастау бағамдарындағы өзгерістер.

Қорларды бағалау кезеңнен кезеңге өзгеруі мүмкін. Бұл Компанияның қаржылық нәтижелеріне әсер етуі мүмкін. Қорлардағы мұндай өзгерістер тозуды есептеуге, активтердің баланстық құнына және активтерді жою бойынша міндеттемелер бойынша резервтердің шамасына әсер етуі мүмкін. 2014 жылғы 31 желтоқсанда уран өнімін өндіруге байланысты активтердің баланстық құны 41,114 миллион теңгені құрады (2013 ж.: 34,346 миллион теңге).

Салық заңнамасы және трансферттік баға белгілеу заңнамасы

Қазақстандық салық заңнамасы және трансферттік баға белгілеу жөніндегі заңнаманың әрқалай түсіндірілу ықтималдығы бар. қараңыз 39-ескертпе.

Өтелетін ҚҚС

Компанияда нөлдік ставка бойынша салық салынатын өнімнің бір бөлігін экспорттау нәтижесінде өтеуге ҚҚС-ның едәуір сомасы бар. ҚҚС ҚҚС-ты төлеуге есепке жатқызу не тауарлар экспортына қолданылатын салық заңнамасының талаптарын сақтаған кезде ақша қаражатын қайтару жолымен өтеледі. Басшылық ҚҚС қайтару туралы салық заңнамасы талаптарының сақталуын бағалауға негізделе отырып, 2014 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша ҚҚС-тың өтелуін бағалады және резерв құрылған бөлікті қоспағанда, өтеуге ҚҚС-тың барлық сомасы қайтаруға жататыны жөнінде мәлімдеді. Қайтаруды бағалау кезінде басшылық алдыңғы кезеңдердегі ҚҚС қайтару тәжірибесіне негізделді.

5. Жаңа және қайта қаралған стандарттарды қолдану және түсіндіру

Төменде көрсетілген стандарттар мен түсіндірмелер компания үшін 2014 жылдың 1 қаңтарынан бастап міндетті болды:

Осы өзгеріс өзара есепке алудың кейбір өлшемдерін қолдану кезінде анықталған қайшылықтарды жою мақсатында ХҚЕС (IAS) 32 қолдану жөніндегі нұсқауды енгізеді. Бұл "қазіргі уақытта заң жүзінде белгіленген есепке алу құқығы бар" деген сөздің мағынасын және нетто-негізде есептелген кейбір жүйелер жалпы негізде есептелген жүйелерге балама деп саналуы мүмкін деген түсіндіруді қамтиды. Стандарттың осы өзгерістері қаржы активтері мен қаржылық міндеттемелерді өзара есепке алу кезінде ескерілді (40-ескертпе).

Бұл өзгеріс (i) инвестицияларды басқару жөніндегі қызметтерді ұсыну мақсаты үшін инвесторлардан қаражат алатын кәсіпорын ретінде инвестициялық кәсіпорынды айқындауды енгізеді; (ii) өзінің бизнесінің мақсаты капитал құнының өсімінен немесе инвестициялық кірістен тек қана кіріс алу үшін қаражатты инвестициялау болып табылатындығына өз инвесторларының алдында міндеттеме қабылдайды; және (iii) олардың әділ құны негізінде инвестициялар жөніндегі қызметтің нәтижелерін бағалайды және айқындайды. Инвестициялық кәсіпорын өзгерістері пайданың немесе залалдың құрамында көрсетілетін әділ құн бойынша өзінің еншілес кәсіпорындарын ескеруге және Кәсіпорынның инвестициялық қызметіне қатысты қызметтер көрсететіндерін ғана шоғырландыруға тиіс. 12 қайта қаралған ХҚЕС (IFRS) сәйкес кәсіпорынның инвестициялық болып табылатындығын немесе табылмайтынын анықтау үшін пайдаланылатын елеулі пайымдауларды қоса алғанда, қосымша ақпаратты ашу талап етіледі. Бұдан басқа, шоғырландырылған қаржылық есептілікке енгізілмеген еншілес кәсіпорынға берілетін қаржылық немесе өзге де қолдау туралы ақпаратты, бұл қолдау берілгеніне немесе оны беру ниеті бар-жоғына қарамастан ашу қажет. Стандарттардың бұл өзгерістері компанияның жеке қаржылық есептілігіне елеулі әсер еткен жоқ.

Бұл түсініктеме табыс салығынан басқа алымдарды төлеу бойынша міндеттемелерді есепке алу тәртібін түсіндіреді. Нәтижесінде міндеттеме пайда болатын міндеттеуші оқиға алымды төлеу жөніндегі міндеттемеге алып келетін ретінде заңнамамен айқындалатын оқиғаны білдіреді. Экономикалық себептерге байланысты кәсіпорынның болашақта қызметін жалғастыруы немесе кәсіпорын қаржылық есептілікті кәсіпорын қызметінің үздіксіздігі қағидаты негізінде дайындауы міндеттеменің қабылдануына әкелмейді. Аралық және жылдық қаржылық есептілік мақсаттары үшін танудың бірдей қағидаттары қолданылады. Шығарындыларға квоталар саудасы бағдарламаларына байланысты туындайтын міндеттемелерге түсіндіруді қолдану міндетті болып табылмайды. Бұл түсініктеме компанияның жеке қаржылық есептілігіне айтарлықтай әсер еткен жоқ.

Егер ақша қаражатын генерациялайтын бірлік пайдалы пайдалану мерзімі белгіленбеген гудвилді немесе материалдық емес активтерді қосса және бұл ретте құнсыздану болмаса, осы түзетулер өтелетін құн туралы ақпаратты ашу туралы талапты жояды. Стандарттың бұл өзгерістері компанияның жеке қаржылық есептілігіне айтарлықтай әсер еткен жоқ.

Осы өзгерістер хеджирлеу құралы ретінде айқындалған туынды құрал заңнамаға немесе нормативтік актіге сәйкес арнайы шарттар сақталған кезде орталық контрагентпен клирингті жүзеге асыру үшін жаңартылатын (яғни тараптар бастапқы контрагентті жаңасына ауыстыру туралы уағдаласады) жағдайда хеджирлеуді есепке алуды жалғастыруға мүмкіндік береді. Стандарттың бұл өзгерістері компанияның жеке қаржылық есептілігіне айтарлықтай әсер еткен жоқ.

5. Жаңа және қайта қаралған стандарттарды қолдану және түсіндіру (жалғасы)

Компанияның 2015 жылғы 1 қаңтардан бастап және осы күннен кейін басталатын және компания әлі мерзімінен бұрын қабылдамаған жылдық кезеңдері үшін міндетті болып табылатын бірқатар жаңа стандарттар мен түсіндірулер жарияланды.

9 ХҚЕС (IFRS) «Қаржылық құралдар: сыныптама және бағалау». Стандарттың негізгі айырмашылықтары:

- Қаржылық активтер бағалаудың үш санаты бойынша жіктелуі тиіс: кейіннен амортизацияланған құны бойынша бағаланатын, кейіннен өзгерістері өзге жиынтық кіріс құрамында көрсетілетін әділ құны бойынша бағаланатын және өзгерістері пайда немесе шығын құрамында көрсетілетін әділ құны бойынша бағаланатын.

Қарыз құралдарын жіктеу қаржы активтерін басқару жөніндегі кәсіпорынның бизнес-моделіне және шартта көзделген ақша қаражатының ағындары негізгі борыш пен пайыздар есебіне ғана төлемдер болып табылатындығына байланысты. Егер борыштық құрал ақша алуға арналған болса, онда ол амортизацияланған құны бойынша есепке алынуы мүмкін, егер бұл ретте ол негізгі борыш пен пайыздар есебіне төлемдерді ғана көздейді. Негізгі борыш пен пайыздар есебіне төлемдерді ғана көздейтін және портфельде ұсталатын борыштық құралдар, егер кәсіпорын оларды активтер бойынша ақша ағындарын алу үшін ұстап қалса және активтерді сатса, кейіннен басқа жиынтық кіріс құрамында әділ құн бойынша бағаланатын ретінде жіктелуі мүмкін. Негізгі борыш пен пайыздар есебіне тек төлемдер болып табылатын ақша ағындарын қамтымайтын қаржы активтерін өзгерістері пайданың немесе залалдың құрамында көрсетілетін әділ құн бойынша бағалау қажет (мысалы, туынды қаржы құралдары). Кіріктірілген туынды құралдар енді қаржы активтерінен бөлінбейді, бірақ негізгі борыш пен пайыздар есебіне төлемдерді ғана көздейтін шартты бағалау кезінде ескерілетін болады.

Үлестік құралдарға инвестициялар әрқашан әділ құн бойынша бағалануы тиіс. Бұл ретте басшылық, егер құрал саудаға арналмаған болса, өзге жиынтық кіріс құрамындағы әділ құнның өзгерістерін көрсету туралы өзгертуге жатпайтын шешім қабылдай алады. Егер үлестік құрал саудаға арналған болса, онда әділ құнның өзгеруі пайда немесе шығын құрамында көрсетіледі.

Қаржылық міндеттемелерді жіктеуге және бағалауға қатысты ХҚЕС (IAS) 39 талаптарының көпшілігі ХҚЕС (IFRS) 9-ға өзгеріссіз көшірілді. Негізгі айырмашылық кәсіпорынға пайда немесе шығын құрамында, басқа жиынтық кіріс құрамында әділ құн бойынша көрсетілетін санатқа жатқызылған қаржылық міндеттемелер бойынша меншікті кредиттік тәуекел өзгерістерінің әсерін ашу талабы болып табылады.

9 ХҚЕС (IFRS) құнсызданудан болатын шығындарды танудың жаңа моделін енгізеді: күтілетін кредиттік шығындар моделі. Бастапқы танылған сәттен бастап қаржы активтерінің кредиттік сапасының өзгеруіне негізделген "үш кезеңді" тәсіл бар. Іс жүзінде жаңа ережелер кәсіпорындар қаржы активтерін бастапқы тану кезінде құнсызданудан болатын кредиттік шығындар болып табылмайтын 12 айдағы күтілетін кредиттік шығындар сомасындағы шығындарды (немесе сауда дебиторлық берешегі үшін қаржы құралының бүкіл мерзімі ішіндегі күтілетін кредиттік шығындар сомасындағы) бірден мойындауға тиіс екенін білдіреді. Егер кредиттік тәуекелде елеулі өсім болса, онда құнсыздану 12 айға күтілетін кредиттік шығындарға емес, қаржы құралының мерзіміне күтілетін кредиттік шығындарға сүйене отырып бағаланады. Модель сауда дебиторлық берешекті және қаржылық жалдау бойынша дебиторлық берешекті операциялық оңайлатуды көздейді.

Хеджирлеуді есепке алу талаптары бухгалтерлік есептің тәуекелдерді басқарумен тығыз байланысын орнату үшін түзетілді. Стандарт кәсіпорындарға 9 ХҚЕС-те (IFRS) қамтылған хеджирлеуді есепке алу талаптарын қолдана отырып, есепке алу саясаты мен барлық хеджирлерге ХҚЕС (IAS) 39 қолдануды жалғастыру арасында таңдау мүмкіндігін береді, өйткені қазіргі уақытта стандарт макрохеджирлеу жағдайлары үшін есепке алуды көздемейді.

Түзету кәсіпорындарға, егер қызметкер жарналарының сомасы оның еңбек өтілі жылдарының санына байланысты болмаса, жарналарды оның қызметінің бүкіл кезеңіне жатқызудың орнына, қызметкер тиісті қызметтер көрсеткен кезеңдегі қызметтер құнының азаюы ретінде қызметкерлердің жарналарын тануға рұқсат етеді. Түзету компанияның жеке қаржылық есептілігіне айтарлықтай әсер етпейді деп күтілуде.

5. Жаңа және қайта қаралған стандарттарды қолдану және түсіндіру (жалғасы)

Түзету ұсыну күні 2014 жылғы 1 шілдеге немесе одан кейінгі күнге келетін акцияларға негізделген төлемдермен операциялар үшін күшіне енеді. 3 ХҚЕС (IFRS) - ке (1) қаржы құралын айқындауға жауап беретін шартты өтемді төлеу жөніндегі міндеттеме ХҚЕС (IAS) 32 анықтамалары негізінде қаржылық міндеттеме немесе капитал ретінде жіктелетінін және (2) капитал болып табылмайтын кез келген шартты өтем қаржылық та, қаржылық емес те әрбір есепті күнге әділ құн бойынша бағаланатынын, ал әділ құнның өзгеруі пайдада немесе шығында көрсетілетінін түсіндіретін түзетулер енгізілді. ХҚЕС (IFRS) 3 түзетулер сатып алу күні 2014 жылғы 1 шілдеге немесе одан кейінгі күнге келетін бизнес бірлестіктері үшін күшіне енеді. Қайта қаралған 8 ХҚЕС (IFRS) сәйкес (1) агрегатталған сегменттердің ұқсас экономикалық ерекшеліктері бар фактісін белгілеу кезінде бағаланған агрегатталған сегменттер мен экономикалық бағалаушылардың сипаттамасын қоса алғанда, операциялық сегменттерді агрегаттау кезінде шығарылған басшылықтың кәсіби пайымдауларына қатысты ақпараттың ашылуын ұсыну және (2) сегмент активтерінің есептілігінде көрсету кезінде сегмент активтері мен компания активтерін салыстырып тексеруді орындау қажет. 13 ХҚЕС (IFRS) шығару үшін негізге енгізілген түзету 13 ХҚЕС (IAS) жарияланғаннан кейін ХҚЕС (IFRS) 39-дағы кейбір абзацтарды алып тастау дисконттау әсері бар болып табылмаған жағдайларда шотта көрсетілген сома бойынша қысқа мерзімді дебиторлық және кредиторлық берешекті бағалау мүмкіндігін жою үшін жасалмағанын түсіндіреді. 16 ҚЕХС (IAS) және 38 ҚЕХС (IAS) кәсіпорын қайта бағаланатын құн бойынша есепке алу моделін пайдаланған кезде жалпы баланстық құн мен жинақталған амортизация есепте қалай көрсетілуге тиіс екенін түсіндіретін түзетулер енгізілді. Қайта қаралған ХҚЕС (IAS) 24-ке сәйкес, сондай-ақ есеп беруші компанияның немесе есеп беруші компанияның бас компаниясының ("Басқарушы компания") аға басқарушы персоналын ұсыну бойынша қызмет көрсететін және басқарушы компанияның есеп беруші компанияға есептелген сомалар туралы ақпаратты ашу қажеттілігі туралы талапты енгізетін компания да байланысты тарап болып саналады.

Жақсартулар төрт стандарттағы өзгерістерді білдіреді. ХҚЕС (IFRS) 1-ге тұжырымдар үшін негізге енгізілген түзету стандарттың жаңа нұсқасы әлі міндетті болып табылмайтынын, бірақ мерзімінен бұрын қолданылуы мүмкін екенін түсіндіреді; ХҚЕС-ты алғаш қолданатын компания есептілікте ұсынылатын барлық кезеңдерге бірдей стандарт қолданылған жағдайда осы стандарттың ескі немесе жаңа нұсқасын пайдалана алады. В МСФО (IFRS) 3 внесена поправка, разъясняющая, что данный стандарт не применяется к учету образования любой совместной деятельности в соответствии с мсфо «IFRS) 11. Бұл түзету стандартты қолдану аясынан алып тастау бірлескен қызметтің өзінің қаржылық есептілігі үшін ғана қолданылатынын түсіндіреді. Поправка к МСФО (IFRS) 13 разъясняет, что исключение, касающееся портфеля в МСФО (IFRS) 13, которое позволяет предприятию оценивать справедливую стоимость группы финансовых активов и финансовых обязательств на нево-основе, применяется ко всем договорам (включая договоры купли- продажи нефинансовых статей) в рамках сферы применения МСФО (IAS) 39 или МСФО (IFRS) 9. ХҚЕС (IAS)

40 внесена поправка, разъясняющая, что стандарты МСФО (IAS) 40 » мсфо «IFRS) 3 не являются взаимоисключающими. ХҚЕС (IAS) 40-тегі нұсқаулық есеп берушілерге инвестициялық мүлік пен меншік иесі иеленетін мүлік арасындағы айырмашылықты анықтауға көмектеседі. Сондай-ақ, есеп берушілер инвестициялық мүлікті сатып алу бизнестің бірлестігі болып табылатындығын анықтау үшін 3 ХҚЕС (IFRS) нұсқаулығын зерттеуі керек.

ХҚЕС (IFRS) 14 ХҚЕС бойынша қаржылық есептілікті бірінші рет жасайтын кәсіпорындарға ХҚЕС-қа көшу кезінде алдыңғы ЖБЕК талаптарына сәйкес реттелетін тарифтер бойынша жүзеге асырылатын қызметке жататын сомаларды тануға рұқсат береді. Алайда, ХҚЕС қолданатын, бірақ мұндай сомаларды танымайтын кәсіпорындармен салыстырмалылық дәрежесін арттыру үшін стандарт тарифтерді реттеу әсерінің басқа баптардан бөлек ұсынылуын талап етеді. Бұл стандарт ХҚЕС-ке сәйкес дайындалған қаржылық есептілікті ұсынатын кәсіпорындарға қолданылмайды. Компания бұл өзгеріс жеке қаржылық жағдайға әсер етпейтінін бағалайды.

5. Жаңа және қайта қаралған стандарттарды қолдану және түсіндіру (жалғасы)

Түзетулер төрт стандартқа әсер етеді. ХҚЕС (IFRS) 7-ге түзетуде басшылыққа берілген қаржы активіне қызмет көрсету жөніндегі келісімнің шарттары ХҚЕС (IFRS) 7 талаптарына сәйкес ақпаратты ашу мақсаттары үшін жалғастырылатын қатысудың болуын білдіретінін анықтауға көмектесетін қосымша нұсқаулар қамтылған. Бұдан басқа, түзетуде ХҚЕС (IFRS) 7-де жазылған өзара есепке алуды жүргізу туралы ақпаратты ашуға қатысты аралық қаржылық есептілікке қатысты талаптар ХҚЕС (IAS) 34-ке сәйкес ХҚЕС (IAS) талап етілетін жағдайларды қоспағанда, жоқ екендігі түсіндіріледі. ХҚЕС (IAS) 19-ға түзетуде еңбек қызметі аяқталғаннан кейін сыйақылар төлеу жөніндегі міндеттемелерге қатысты дисконттау мөлшерлемесіне, дамыған нарықтың ("терең нарықтың") жоғары сапалы корпоративтік облигациялардың болуына қатысты шешімдер немесе қандай мемлекеттік облигацияларды бағдар ретінде пайдалану туралы шешімдер осы міндеттемелер туындайтын елдің валютасына емес, міндеттемелер көрсетілген валютаға негізделуге тиіс екендігі түсіндіріледі. 34 ХҚЕС (IAS) аралық қаржылық есептілікте "аралық қаржылық есептіліктің басқа нысандарында" орналасқан жеріне айқас сілтемені қамтуы тиіс деген талап енгізілді.

Стандартқа маңыздылық ұғымын нақтылайтын және егер мұндай ашылымдар халықаралық қаржылық есептіліктің белгілі бір стандарты талаптарының тізіміне енгізілсе немесе ең аз қажетті ашылымдар болып табылса да, кәсіпорынға ХҚЕС талап ететін ақпараттың ашылуын ұсынудың қажеті жоқ екенін түсіндіретін түзетулер енгізілді. В стандарт также включено новое руководство по представлению в финансовой отчетности промежуточных итоговых сумм, в соответствии с которым промежуточные итоговые суммы (а) должны включать статьи, признание и оценка которых осуществляется в соответствии с МСФО; (б) должны быть представлены и обозначены так, чтобы обеспечивалось понимание компонентов промежуточных итоговых сумм; (в) должны быть последовательными от периода к периоду; и (г) должны быть отражены таким образом, чтобы на их представлении не был сделан больший акцент, чем на представлении промежуточных итоговых сумм и итоговых сумм, требуемых МСФО.

Бұл түзетулер инвестициялық компанияның инвестициялық компаниялар болып табылатын еншілес кәсіпорындарға өз инвестицияларын пайда немесе шығын арқылы әділ құны бойынша бағалауға міндетті екенін түсіндіреді. Помимо этого, исключение из требования о составлении консолидированной отчетности в случае, если конечное или любое материнское предприятие указанного предприятия представляет консолидированную финансовую отчетность, доступную для открытого пользования, дополнено пояснением о том, что данное исключение применяется независимо от того, включено ли дочернее предприятие в консолидацию или оценено по справедливой стоимости через прибыли или убытки в соответствии с МСФО (IFRS) 10 в консолидированной финансовой отчетности Сказанного конечного или любого материнского предприятия. Компания бұл өзгеріс компанияның жеке қаржылық есептілігіне әсер етпейтінін бағалайды.

Қазіргі уақытта Компания жаңа стандарттар мен өзгерістердің әсерін бағалайды.

«Қазатомөнеркәсіп» ҰЛТТЫҚ АТОМ КОМПАНИЯСЫ" АҚ
Жеке қаржылық есептілікке ескертпелер-2014 жылғы 31 желтоқсан

6. Байланысты тараптармен есеп айырысу және операциялар

Тараптар, әдетте, егер олар жалпы бақылауда болса немесе тараптардың бірінің екінші тарапты бақылау мүмкіндігі болса немесе қаржы-экономикалық қызмет мәселелері бойынша ол қабылдайтын шешімдерге елеулі ықпал ете алатын болса немесе оған бірлескен бақылауды жүзеге асыра алатын болса, байланысты деп есептеледі. Ықтимал байланысты тараптардың әрқайсысымен өзара қарым-қатынастарды қарау кезінде басшылық мұндай өзара қарым-қатынастардың экономикалық мазмұнын ғана емес, олардың заңдық нысанын да назарға алады.

Байланысты Тараптар "Самұрық-Қазына" АҚ бақылауындағы кәсіпорындарды қамтиды. Тараптар «Самұрық-Қазына» АҚ бақылауындағы кәсіпорындарды қамтиды. Басқа мемлекеттік кәсіпорындармен операциялар, егер олар әдеттегі қызмет барысында барлық қоғамдық және жеке компанияларға дәйекті қолданылатын шарттарға сәйкес жүзеге асырылса, ашылмайды i) егер олар жеке маңызды болып табылмаса; ii) егер топтың қызметтері барлық тұтынушыларға қолжетімді стандартты шарттарда ұсынылса немесе iii) электр энергиясын беру жөніндегі қызметтер және телекоммуникациялық қызметтер сияқты көрсетілетін қызметтерді берушіні таңдау болмаған кезде.

2014 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша байланысты тараптармен операциялар бойынша қалдықтар төменде берілген:

<i>Қазақстандық миллион теңгемен</i>	Дебиторлық берешек және өзге де активтер	Алынатын дивидендтер	Берілген қарыздар	Кредиторлық берешек және өзге де міндеттемелер	Кредиттер және қарыздар
Қауымдасқан кәсіпорындар	439			536	32,965
Еншілес кәсіпорындар	10,354	733	10,423	-	4,390
Бірлескен кәсіпорындар	31	3,768	14,030	-	3,176
Жалпы бақылаудағы кәсіпорындар	27	-		-	2
Өзгелері	2	-	7,543	-	17
Барлығы	10,853	4,501	31,996	536	40,550

Төменде 2014 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жылға байланысты тараптармен операциялар бойынша кірістер мен шығыстардың баптары көрсетілген

<i>Қазақстандық миллион теңгемен</i>	Сату тауарлар мен қызметтерді	Алынған дивидендтер	Сатып алу-тауарларды және қызметтерді	Дивидендтер акционерге (34-ескертпе)
	1,431	3,210	59,751	
Еншілес кәсіпорындар				
Қауымдасқан кәсіпорындар	32,242	11,378	96,647	
Бірлескен кәсіпорындар	62	6,383	29,129	
Жалпы бақылаудағы кәсіпорындар			736	
Акционер	27			5,385
Өзгелері	1,431	3,210	334 59,751	
Барлығы:	33,762	20,971	186,397	5,385

6. Байланысты тараптармен есеп айырысу және операциялар (жалғасы)

2012 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша байланысты тараптармен операциялар бойынша қалдықтар төменде берілген:

Қазақстандық миллион теңгемен	Дебиторлық берешек және басқа активтер (28, 30-ескертпе)		Қарыздар берілген (32-ескертпе)	Кредиторлық берешек және басқа міндеттемелер (37-ескертпе)
	Алынған дивидендтер			
Еншілес кәсіпорындар	9,739		12,412	6,535
Қауымдасқан кәсіпорындар			8,441	6,083
Бірлескен кәсіпорындар	26	6,466	4,954	11,692
Жалпы бақылаудағы кәсіпорындар	35			1
Өзгелері	1		6,120	1
Барлығы	9,791	6,466	31,927	24,312

Төменде 2013 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жылға байланысты тараптармен операциялар бойынша кірістер мен шығыстардың баптары көрсетілген:

Қазақстандық миллион теңгемен	Сату тауарлар мен қызметтерді	Алынған дивидендтер	Сатып алу тауарларды және қызметтерді	Дивидендтер акционерге (34-ескертпе)
	Еншілес кәсіпорындар	3,787	3,158	740
Қауымдасқан кәсіпорындар	11,203	21,714	28,921	
Бірлескен кәсіпорындар	9,455	2,067	29,523	
Жалпы бақылаудағы кәсіпорындар	602		109,706	
Акционер				7,637
Өзгелері	8	1,266		
Барлығы:	25,055	28,205	168,890	7,637

Байланысты тараптармен операциялар бойынша есеп айырысулар есепті күннен кейін алты ай ішінде ақшалай қаражатпен төленуге жатады. Барлық берешек кепілсіз кепіл болып табылады. Байланысты тараптардың қарыз шарттары байланысты емес тараптардың шарттарынан айтарлықтай ерекшеленбейді. Төмендегі кестеде аға басшы персоналға сыйақы туралы деректер келтіріледі:

Қазақстандық миллион теңгемен	2014 ж.		2013 ж.	
	Шығыстар	Міндеттеме	Шығыстар	Міндеттеме
Жалақы және сыйлықақылар	344	8	441	6
			441	6

7. Түсім

<i>Қазақстандық миллион теңгемен</i>	2014 ж.	2013 ж.
Уран өнімін сатудан түскен кіріс	201,329	165,293
Өзгелер	996	1,009
Түсім жиыны	202,325	166,302

8. Сатудың өзіндік құны

<i>Қазақстандық миллион теңгемен</i>	2014 ж.	2013 ж.
Шикізат және материалдар	85,978	77,999
Үшінші тараптардың қызметтері	55,413	48,881
Табыс салығынан басқа салықтар	13,206	10,159
Тау-кен дайындық жұмыстарының амортизациясы	9,735	2,219
Резервтер бойынша активтің амортизациясы	654	53
Тасымалдау шығындары	149	189
Жалдау бойынша шығыстар	98	204
Тозу және амортизация	57	25
Қызметкерлер еңбегіне ақы төлеу	18	188
Коммуналдық қызметтер	3	
Әлеуметтік салық және еңбекке ақы төлеуден аударымдар	2	21
Сақтандыру шығындары	2	3
Өзгелер	210	95
Сатудың өзіндік құны барлығы	165,525	140,036

9. Сату бойынша шығыстар

<i>Қазақстандық миллион теңгемен</i>	2014 ж.	2013 ж.
Тиеу, тасымалдау және сақтау бойынша шығыстар	2,039	1,554
Жалға алу	158	129
Жарнамалық және маркетингтік шығындар	35	21
Амортизация	22	13
Иссапар шығыстары	19	19
Қызметкерлер еңбегіне ақы төлеу	6	5
Шикізат және материалдар	1	1
Жүктерді сақтандыру		39
Өзгелер	100	27
Өткізу бойынша шығыстар барлығы	2,380	1,808

10. Жалпы және әкімшілік шығыстар

<i>Қазақстандық миллион теңгемен</i>	2014 ж.	2013 ж.
Қызметкерлер еңбегіне ақы төлеу	4,475	3,766
Жалға алу	729	589
Кеңес беру, аудиторлық және ақпараттық қызметтер	691	612
Қызметкерлерге әлеуметтік көмек	558	1,022
Ғылыми-зерттеу жобалау жұмыстары	543	1,461
Тозу және амортизация	263	272
Иссапар шығыстары	145	138
Табыс салығынан басқа салықтар	125	35
Кәсіптік оқытуға және біліктілікті арттыруға арналған шығыстар	111	125
Салықтар бойынша айыппұлдар мен өсімпұлдар	(2,960)	3,735
Өзгелер	362	788
Жалпы және әкімшілік шығыстар жиынтығы	5,042	12,543

11. Активтердің құнсыздануынан болған шығындар

Компания баланстық баптар бойынша активтердің келесі құнсыздануын мойындады:

<i>Қазақстандық миллион теңгемен</i>	2014 ж.	2013 ж.
Еншілес кәсіпорындарға инвестициялар	1,364	7,870
Қауымдасқан кәсіпорындарға инвестициялар, өзгелері	696	5,546
	109	
Активтердің құнсыздануынан болған залалдар жиынтығы	2,169	13,416

Еншілес, бірлескен және қауымдасқан кәсіпорындарға кейбір инвестицияларға қатысты жалғасатын шығындар мен бастапқы даму жоспарларынан ауытқуларды басшылық олардың құнсыздануының белгісі ретінде қарастырды. Басшылық 2014 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша тиісті инвестициялардың құнсыздануына тест өткізді. Есепті кезеңнің соңында өткізілген тест нәтижелері төменде көрсетілген.

<i>Қазақстандық миллион теңгемен</i>	Баланстық құны	Өтеле тін	Құнсыздан удан болған залал
	ҚҰНЫ	ҚҰНЫ	
"Байланыс-НАК" ЖШС	3,455	2,091	(1,364)
"Уранэнерго" ЖШС	2,787	2,091	(696)
Барлығы	6,242	4,182	(2,060)

11. Құнсызданудан болған шығындар (жалғасы)

2014 жылғы 31 желтоқсанда «Байланыс-ҰАК» ЖШС инвестицияларын пайдалану құндылықтарын бағалау кезінде басшылық қолданған негізгі болжамдары төменде көрсетілген:

- дисконттау мөлшерлемесі – 12.95%;
- болжамды ұзақ мерзімді инфляция – 6%;
- 2015-2019 жж. сату өсімінің орташа қарқыны – 10% және 2019 жылдан кейінгі ұзақ мерзімді инфляцияның көлемінде;
- 2015-2019 жж. шығыс өсімінің орташа қарқыны – 5% және 2019 жылдан кейінгі ұзақ мерзімді инфляцияның көлемінде.

2014 жылғы 31 желтоқсанда «Уранэнерго» ЖШС инвестицияларын пайдалану құндылықтарын бағалау кезінде басшылық қолданған негізгі болжамдары төменде көрсетілген:

- дисконттау мөлшерлемесі – 12.95%;
- өсімнің ұзақ мерзімді қарқыны – 4.1%.

Төмендегі кестеде 2013 жылғы 31 желтоқсандағы еншілес, бірлескен және қауымдасқан кәсіпорындарға инвестициялардың құнсыздануына тест нәтижелері келтірілген:

<i>Қазақстанда миллион теңгемен</i>	Баланстық құны	Өтелетін құны	Активтің құнсыздануынан болған залалдар
«Орталық ӨК» ЖШС	21,125	19,096	(2,029)
«Уранэнерго» ЖШС	8,965	3,419	(5,546)
«МК «KazSilicon» ЖШС	8,400	2,559	(5,841)
Барлығы	38,490	25,074	(13,416)

12. Басқа кірістер

Қазақстандық миллион теңгемен	2014 ж.	2013 ж.
Өтеусіз алынған мүлік және артық пайда	1,804	17
Айыппұлдар мен өсімпұлдардан түсетін кіріс	277	349
Ұзақ мерзімді активтердің шығуынан түсетін пайда	182	
Өзгелер	7	774
Басқа да кірістер жиыны	2,270	1,140

13. Өзге де шығыстар

Қазақстандық миллион теңгемен	2014 ж.	2013 ж.
Әлеуметтік сала шығыстары	1,522	1,139
Демеушілік көмек және қайырымдылық	136	1,120
Материалдық емес активтердің шығуынан болған шығындар	38	11
Ұзақ мерзімді активтердің шығуынан болатын залал		19,943
Негізгі құралдардың шығуынан болған залалдар	-	54
Өтеуге ҚҚС резерві	-	4,394
Өзгелер	64	1,581
Өзге де шығыстар жиынтығы	1,760	28,242

Ұзақ мерзімді активтердің шығуынан болатын шығын 19,973 миллион теңге мөлшеріндегі шығынды шығынан қамтиды
 "Семізбай-У" ЖШС еншілес кәсіпорны (24-ескертпе).

2013 жылғы 31 желтоқсанда Компания 4,394 миллион теңге сомасында ҚҚС құнсыздануын есепке алды. Құнсыздануды тану қажеттілігін айқындау кезінде басшылық ҚҚС есепке алуды талап ету мерзімі және Ккеден одағы ішінде "своп" операциялары бойынша ҚҚС пайдалану мүмкіндігі сияқты факторларды ескерді. Басшылық болған фактілер мен мән-жайлар кезінде ҚҚС-тың бір бөлігін өтеу ықтимал емес деп тұжырымдады және тиісінше осы сомаға құнсыздануды мойындады. 2014 жылғы 31 желтоқсанда компания басшылығы ҚҚС құнсыздануын қайта қарау қажеттілігіне талдау жүргізді және нәтижесінде құнсыздануға арналған құрылған резервті түзету талап етілетін оқиғалар болған жоқ деп қорытынды жасады.

Бағамдық айырма бойынша таза шығын

Қазақстандық миллион теңгемен	2014 ж.	2013 ж.
Қаржы қызметінен бағамдық айырма бойынша таза шығын	(19,552)	(1,477)
Операциялық қызметтен бағамдық айырма бойынша таза пайда	3,098	472
Бағамдық айырма бойынша барлық таза шығын	(16,454)	(1,005)

14. Қызметкерлер еңбегіне ақы төлеу

Қазақстандық миллион теңгемен	2014 ж.	2013 ж.
Еңбекақы	3,815	3,900
Әлеуметтік салық және әлеуметтік аударымдар	381	404
Персоналдың еңбегіне ақы төлеу жиынтығы	4,196	4,304

«Қазатомөнеркәсіп» Ұлттық атом компаниясы" АҚ
Жеке қаржылық есептілікке ескертпелер-2014 жылғы 31 желтоқсан

15. Қаржылық кірістер мен шығыстар

<i>Қазақстандық миллион теңгемен</i>	2014 ж.	2013 ж.
Қаржылық кірістер		
Дивидендік кіріс	20,971	28,205
Қаржы активтерін қайта бағалаудан кіріс	2,923	5,544
Берілген қарыздар бойынша пайыздық кіріс	2,843	
Ұзақ мерзімді дебиторлық берешекті дисконттаудан түскен пайыздық кіріс	441	304
Мерзімді депозиттер, талап етілмелі депозиттер және ағымдағы шоттар бойынша пайыздық кіріс	304	2,839
Өзгелері	36	600
Барлық қаржылық кірістер	27,518	37,492
Қаржылық шығындар		
Кредиттер және қарыздар бойынша пайыздық шығыстар	6,618	6,020
Қаржы активтерін қайта бағалаудан болған шығыс	150	369
Резервтер бойынша дисконтты есептен шығару	873	549
Шетел валютасын сатудан болған шығын	49	59
Өзгелері	276	212
Барлық қаржылық шығыстар	7,966	7,209

16. Табыс салығы бойынша шығыстар

(а) Табыс салығы бойынша шығыстардың құрамдас бөлігі

Жыл ішіндегі пайдада немесе шығында көрсетілген табыс салығы бойынша шығыстар мынадай құрауыштарды қамтиды:

<i>Қазақстандық миллион теңгемен</i>	2014 ж.	2013 ж.
Ағымдағы табыс салығы	2,602	1,754
Өткен кезеңдерді түзету	(3,432)	2,080
Кейінге қалдырылған салық / (үнемдеу)	2,356	(307)
Табыс салығы бойынша барлық шығындар	1,526	3,527

(б) Салық салудың қолданылатын ставкасына көбейтілген бухгалтерлік пайда сомасымен табыс салығы бойынша шығыстарды салыстыру

Компанияның 2014 және 2013 жылдардағы пайдасына қолданылатын табыс салығының ағымдағы мөлшерлемесі 20% құрайды.

16. Табыс салығы бойынша шығыстар (жалғасы)

Төменде табыс салығы бойынша есеп айырысу және нақты шығыстарды салыстыру берілген.

<i>В миллионах казахстанских тенге</i>	2014 ж.	2013 ж.
Салық салынғанға дейінгі пайда		1,508
Заңмен белгіленген 20% ставка бойынша табыс салығы бойынша есеп айырысу сомасы (2013 ж.: 20%):	6,163	302
Салық салынатын базаны азайтпайтын шығыстардың және салық салынатын базаға енгізілмейтін кірістердің салық зффектісі:		
Салық салынбайтын табыс	(4,257)	(6,204)
Шегерілмейтін шығыстар	2,328	6,975
Трансферттік баға белгілеу бойынша түзетулер	724	369
Кейінге қалдырылған салық активі танылмаған ағымдағы жылдың шығындары		5
Алдыңғы кезеңдерге түзетулер	(3,432)	2,080
Бір жылдағы табыс салығы бойынша шығыстар	1,526	3,527

Алдыңғы кезеңдерге түзетулер есептеуді қалпына келтіруді қамтиды претензии налоговых органов по трансфертному ценообразованию в размере 2,984 иллиона тенге (Примечание 39).

(в) Уақытша айырмалардың түрлері бойынша бөліністегі кейінге қалдырылған салықтар

ХЕҚС пен Қазақстанның салық заңнамасы арасындағы айырмашылықтар қаржылық есептілікті жасау мақсатында активтер мен міндеттемелердің баланстық құны мен табыс салығын есептеу үшін олардың базасы арасында уақытша айырмашылықтардың туындауына алып келеді. Осы уақытша айырмашылықтардың өзгеруінің салық салдары төменде егжей-тегжейлі көрсетілген және 20% ставка бойынша көрсетіледі (2013: 20%).

	1 қаңтар 2014 ж.	Восстано- влено/ (отнесено) в составе прибыли или убытка	Жатқызыл ды	31 желтоқсан 2014 ж.
			на инвести- ции в дочерние пред- приятия (24- ескертпе)	
<i>Қазақстандық миллион теңгемен</i>				
Шегерілетін / (салық салынатын) уақытша айырмалардың салықтық әсері				
Негізгі құралдар және материалдық емес активтер	(366)	(421)		(787)
Дебиторлық берешек	92	(70)	208	230
Алынған қарыздар	142	(142)		
Резервтер	1,221	(726)		495
Міндеттемелерді есептеу	141	62		203
Ауыстырылған салық шығыны	1,081	(874)		207
Салықтар	420	405		825
Қорлар	(1,230)	(590)		(1,820)
	1,501	(2,356)	208	(647)
Танылған кейінге қалдырылған салық активі	4,501	(1,709)	208	
Танылған кейінге қалдырылған салық міндеттемесі		(647)		(647)

16. Табыс салығы бойынша шығыстар (жалғасы)

2013 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жылдағы уақытша айырмашылықтар қозғалысының салықтық әсері төменде келтірілген:

	1 қаңтар 2013 ж.	Восстано- влено/ (отнесено) в составе прибыли или убытка	Жатқызыл ды на инвести- ции в дочерние пред- приятия (24- ескертпе)	31 желтоқсан 2013 ж.
<i>Қазақстандық миллион теңгемен</i>				
Налоговый эффект вычитаемых/(налогооблагаемых) временных разниц				
Негізгі құралдар және материалдық емес активтер	(229)	(137)		(366)
Дебиторлық қарыз	1,467	(1,451)	76	92
Алынған қарыздар		142		142
Резервтер	(50)	1,271		1,221
Міндеттемелерді есептеу	197	(56)		141
Ауыстырылған салық шығыны		1,081		1,081
Салықтар	487	(67)		420
Қорлар	(754)	(476)		(1,230)
	1,118	307	76	1,501
Танылған кейінге қалдырылған салық активі танылған кейінге қалдырылған салық міндеттемесі	1,118	307	76	1,501

Басшылық 725 миллион теңге сомасында кейінге қалдырылған жалпы салық активтері (2013 ж.: 2,394 миллион теңге) және 787 миллион теңге сомасында кейінге қалдырылған жалпы салық міндеттемелері (2013 ж.: 366 миллион теңге) есепті кезең аяқталғаннан кейін 12 айдан астам мерзімде өтелуі мүмкін.

17. Материалдық емес активтер

<i>Қазақстандық миллион теңгемен</i>	Лицензиялық және патенттер	Бағдарламалық қамтамасыз ету	Өзгелер	Барлығы:
2013 жылғы 1 қаңтарға				
Құны	38	366	553	957
Жинақталған амортизация және құнсызданудан болған шығындар	(29)	(82)	(42)	(153)
		284	511	804
Түсімдер		211		211
Аударымдар		104	(s)	98
Бір жылдағы амортизация	(4)	(77)	(16)	(97)
Жұмсалым		(1)	(368)	(369)
2013 жылғы 31 желтоқсанға				
Құны	38	672	146	856
Жинақталған амортизация және құнсызданудан болған шығындар	(33)	(151)	(25)	(209)
Баланстық құны	5	521	121	647
Түсімдер	32	134		166
Аударымдар		132		132
Жыл ішіндегі амортизация	(2)	(127)	(8)	(137)
2014 жылғы 31 желтоқсанға				
Құны	70	938	146	1,154
Жинақталған амортизация және құнсызданудан болған шығындар	(35)	(278)	(33)	(346)
Баланстық құны	35	660	113	

Өзге материалдық емес активтердің едәуір бөлігін өндіріс технологиясын әзірлеу жөніндегі жобаның құны құрайды.

18. Негізгі құралдар

Негізгі құралдардың баланстық құнының өзгерістері төменде келтірілген:

	Жер	Ғимараттар	Машиналар мен жабдықтар	Көлік-құралдар	Өзгелер	Аяқталмаған құрылыс	Барлығы:
<i>Қазақстандық миллион теңгемен</i>							
2013 жылғы 1 қаңтарға Құны	1	2,966	3,089	197	563	2,655	9,471
Жинақталған амортизация және құнсызданудан болған шығындар		(1,089)	(933)	(116)	(192)	(300)	(2,630)
Баланстық құны		1,877	2,156	81	371	2,355	6,841
Түсімдер			73		39	6,914	7,032
Аударымдар		613	18			(631)	
Жыл ішіндегі амортизация		(76)	(165)	(17)	(59)		(317)
Жұмсалым		(1,854)	(1,314)	(48)	(59)	(3,738)	(7,013)
Қорларға аударымдар, дайындау бойынша шығындар және материалдық емес активтер					(7)	(86)	(93)
2013 жылғы 31 желтоқсанға Құны	7	728	971	113	464	4,815	7,098
Жинақталған амортизация және құнсызданудан болған шығындар		(168)	(203)	(97)	(179)	(1)	(648)
Баланстық құны	7	560	768	16	285	4,814	6,450
Түсімдер			34		72	6,885	6,991
Аударымдар		3,383	1,103	9	87	(4,582)	
Жыл ішіндегі амортизация		(60)	(106)	(6)	(64)		(236)
Жұмсалым			(1)	(4)	(1)	(16)	(22)
Қорларға аударымдар, дайындау бойынша шығындар және материалдық емес активтер					(3)	(491)	(494)
2014 жылғы 31 желтоқсанға Құны	7	4,111	2,079	72	593	6,611	13,473
Жинақталған амортизация және құнсызданудан болған шығындар		(228)	(281)	(57)	(217)	(1)	(784)
Баланстық құны	7	3,883	1,798	15	376	6,610	12,689

18. Негізгі құралдар (жалғасы)

2014 жылғы 31 Желтоқсанда аяқталмаған құрылыс Мыңқұдық кен орнында құрылыс, монтаждау және орнату сатысындағы инфрақұрылым объектілерін, Оңтүстік Қазақстан облысындағы Орталық учаскесін қамтиды. 2014 жылы Орталық Мыңқұдық және Мойынқұм кен орындарындағы нысандар есебінен айтарлықтай өсім байқалды.

2014 жылғы 31 желтоқсанда негізгі құралдарды сатып алу бойынша шарттық міндеттемелердің сомасы 1,424 миллион теңгені құрады.

19. Өндіріске дайындау бойынша шығындар

Қазақстандық миллион теңгемен	Дайындық қалпына кен орны	Қайта келтіру кен орны	Ион алмастырғыш шайыр	
2013 жылғы 1 қаңтарға Құны	18,039	5,234	1,542	24,815
Жинақталған амортизация және құнсызданудан болған шығындар	(2,000)	(56)		(2,056)
Баланстық құны		5,178	1,542	22,759
Түсімдер	10,595		381	10,976
Есептік бағалаулардағы өзгеріс		2,581		2,581
Жыл ішіндегі амортизация	(7,760)	(383)	(127)	(8,270)
2013 жылғы 31 желтоқсанға Құны	23,513	7,520	1,818	32,851
Жинақталған амортизация және құнсызданудан болған шығындар	(4,639)	(144)	(22)	(4,805)
	18,874	7,376	1,796	28,046
Түсімдер	10,150		374	10,524
Жер қойнауын пайдалануға арналған келісімшарттарды аударуға байланысты түсімдер	26,746			26,746
Жыл ішіндегі амортизация	(10,473)	(512)	(220)	(11,205)
Выбытия в связи с переводом контрактов на недропользование	(26,081)			(26,081)
Есептік бағалаулардағы өзгерістер		(1,007)		(1,007)
2014 жылғы 31 желтоқсанға Құны	32,059	6,513	2,192	40,764
Жинақталған амортизация және құнсызданудан болған шығындар	(12,843)	(656)	(242)	(13,741)
Баланстық құны	19,216	5,857	3,950	27,023

Учаскені қалпына келтіру бойынша активтер компанияның кен орындарын қалпына келтіруге резервтер құру кезінде қалыптастырылған капиталдандырылған шығындарды білдіреді. Резервтер мен байланысты активтердің баланстық құны әрбір есепті кезеңнің соңында қайта қаралады. Қосымша ақпарат алу үшін 4 және 36 ескертпелерді қараңыз.

19. Өндіріске дайындау бойынша шығындар (жалғасы)

FPP және басқа активтерді беру

2004-2005 жылдары Компания өзінің қауымдастырылған компаниялары «Бетпақ Дала» БК» ЖШС және «Қызылқұм» ЖШС-ға «Ақдала», «Ыңғай» (4 учаске) және «Солтүстік Қарасан» («Қарасан-1» учаске) кенорындарында жер қойнауын пайдалану құқығын берді. 2014 жылғы 4 маусымдағы жоғарыда көрсетілген келісімшарттар бойынша жер қойнауын пайдалану құқығы Компанияға қайтарылып берілді.

Уран өндіру жөніндегі келісімшарттық міндеттемелерін орындау мақсатында Компания «Бетпақ Дала» БК» ЖШС және «Қызылқұм» ЖШС-нен 28,770 миллион теңге сомасына өндіруге дайын жобаларға есептелген геологиялық барлау және тау-кен дайындау жұмыстарының нәтижелерін, оның ішінде 26,746 миллион теңге сомасындағы Өндіріске дайындау шығындарын, 37 миллион теңге (21 Ескерту) сомасындағы жер қойнауын пайдалану құқығын, және 1,987 миллион теңге (22 Ескерту) сомасындағы барлау және бағалау активтерін сатып алды. Сондай-ақ тиісті міндеттеме қабылданды. Шарт талаптарына сәйкес берешекті өтеу мақсатында Компания «Бетпақ Дала» БК» ЖШС және «Қызылқұм» ЖШС-нің пайдасына вексель шығарды.

«Бетпақ Дала» БК» ЖШС және «Қызылқұм» ЖШС инвесторларымен келіссөздерден кейін Компания Жол картасын қабылдап, соған сәйкес 2014 жылы шілдеде «Оңтүстік тау-кен-химия компаниясы» БК» ЖШС («Қазатомөнеркәсіп» ҰАК» АҚ қатысу үлесі – 30%, Uranium One Rotterdam B.V. – 70%) және «Қорасан-У (Қорасан-У)» БК» ЖШС («Қазатомөнеркәсіп» ҰАК» АҚ қатысу үлесі – 33.98%, Energy Asia Holdings Ltd. – 36.02%, Uranium One Utrecht B.V. – 30%) құрылды. 2014 жылғы қазанда Компания бұл кәсіпорындарға «Ақдала», «Ыңғай» (4-ші учаске) және «Солтүстік Қарасан» («Қарасан-1» учаске) кенорындарындағы келісімшарттар бойынша жер қойнауын пайдалану құқығын берді. Уран өндіру жөніндегі келісімшарттық міндеттемелерін орындау мақсатында Компания 2014 жылғы қазанда осы кәсіпорындарға бұрын «Бетпақ Дала» БК» ЖШС және «Қызылқұм» ЖШС-дан сатып алған геологиялық барлау (22 Ескерту) және тау-кен-дайындау жұмыстарының нәтижелерін, сондай-ақ жер қойнауын пайдалану құқығын (21 Ескерту) сатты. Шарттардың талаптарына сәйкес «Оңтүстік тау-кен-химия компаниясы» БК» ЖШС мен «Қорасан-У (Қорасан-У)» БК» ЖШС «Қазатомөнеркәсіп» ҰАК» АҚ пайдасына вексельдер шығарды. Компания оларды 2015 жылғы қаңтарда бұрын шығарылған вексельдерді өтеу үшін «Бетпақ Дала» БК» ЖШС және «Қызылқұм» ЖШС-не табыстады. Тиісінше, осы жеке қаржылық есеп-қисапта Компанияның «Бетпақ Дала» БК» ЖШС және «Қызылқұм» ЖШС-нің пайдасына жазған вексельдерді Компания «Оңтүстік тау-кен-химия компаниясы» БК» ЖШС мен «Қорасан-У (Қорасан-У)» БК» ЖШС-нен алған вексельдермен өзара есепке алу (38 Ескерту) жүргізілді.

Жоғарыда көрсетілген түсімге сәйкес Компания 2014 жылдың бірінші жартыжылдығында өндіріске дайындық жөніндегі шығындардың құрамында тарату қорының активін және 2,617 миллион теңге мөлшеріндегі кен орындарын қалпына келтіру бойынша резервті (міндеттеме), сондай-ақ жер қойнауын пайдалану құқығы құрамындағы тарихи шығындар жөніндегі активтерді және 419 миллион теңге мөлшеріндегі қаржылық міндеттемені де мойындады. «Ақдала», «Ыңғай» (4 учаске) және «Солтүстік Қарасан» («Қарасан-1» учаске) кенорындарындағы келісімшарттар бойынша жер қойнауын пайдалану құқығын «Оңтүстік тау-кен-химия компаниясы» БК» ЖШС және «Қорасан-У (Қорасан-У)» пайдаларына берген соң өндіріске дайындық жөніндегі шығындардың құрамындағы кенорындарын қалпына келтіру бойынша резерв (міндеттеме) тарату фонды бойынша актив, және де жер қойнауын пайдалану құқығы құрамындағы тарихи шығындар жөніндегі актив пен қаржылық міндеттеме қайта түзелді.

20. Жер қойнауын пайдалану құқығы

Миллион қазақстандық теңгемен

2013 ж. 1 қаңтарға	
Құны	897
Құнсызданудан жиналған амортизация және залал	(59)
Баланстық құны	838
Түсімдер	942
Жыл ішіндегі амортизация	(81)
2013 ж. 31 желтоқсанға	
Құны	1, 803
Құнсызданудан жиналған амортизация және залал	(104)
Баланстық құны	1, 699
Түсімдер	94
Жер қойнауын пайдалануға арналған келісімшарттарды аударуға байланысты түсімдер (21 Ескерту)	37
Жыл ішіндегі амортизация	(125)
Істен шығулар	(38)
Жер қойнауын пайдалануға арналған келісімшарттарды аударуға байланысты істен шығулар (21 Ескерту)	(37)
2014 ж. 31 желтоқсанға	
Құны	1,859
Құнсызданудан жиналған амортизация және залал	(229)
Баланстық құны	1,630

21. Барлау және бағалау активтері

<i>Миллион қазақстандық теңгемен</i>	Материалдық активтер	Материалдық емес активтер	Жиыны
Құны			
2013 ж. 1қаңтарға	1,092	1,228	2,320
Түсімдер	2,275	5	2,280
Есептік бағалаудағы өзгерістер		1	1
2013 жылғы 31 желтоқсанға Есептік бағалаудағы өзгеріс	3,367 (121)	1,234	4,601 (121)
Түсімдер	2,661	1	2,662
Жер қойнауын пайдалануға арналған келісімшарттарды аударуға байланысты түсімдер (21-ескертпе)	1,858	129	1,987
Жер қойнауын пайдалануға арналған келісімшарттардың ауыстырылуына байланысты жұмсалым (21-ескертпе)	(2,433)	(129)	(2,562)
Қорлардан/(қорларға)ауыстыру	40	(4)	36
Есептік бағалаудағы өзгеріс	359	-	359
2014 жылғы 31 желтоқсанға	5,731	1,231	6,962

«Қазатомөнеркәсіп» ҰЛТТЫҚ АТОМ КОМПАНИЯСЫ" АҚ
Жеке қаржылық есептілікке ескертпелер-2014 жылғы 31 желтоқсан

22. Еншілес кәсіпорындарға инвестициялар

Қазақстандық миллион		2014 ж.		2013 ж.	
		Үлесі	Құны	Үлесі	Құны
теңгемен		иелену	Құны	иелену	Құны
«МАЗК-Қазатомөнеркәсіп» ЖШС	Электрэнергиялар мен жылуэнергияларды өндіру, беру және өткіз, ауыз, техникалық және дистилденген суды өндіру және өткізу, теңіз суын қайта айдау және газды тасымалдау	100%	14,279	100%	14,033
«Қазатомөнеркәсіп-Демеу» ЖШС	Әлеуметтік сипаттағы қызметтер көрсету, объектілерді салуды және пайдалануды ұйымдастыру	85%	8,591	83%	8,590
«Байланыс-НАК» ЖШС	байланыс қызметтерін көрсету	100%	2,091	100%	3,419
«Қорған Қазатомөнеркәсіп» ЖШС	Күзет қызметтерін көрсету	100%	20	100%	20
«Аппақ» ЖШС	Уран кенін барлау, өндіру және алдын ала өңдеу	65%	3,798	65%	3,798
«Үлбі металлургия зауыты» АҚ	Уран материалдарын өндіру және қайта өңдеу, сирек металдар және жартылай өткізгіш материалдар	90%	2,434	90%	2,434
«Волковгеология» АҚ	Геологиялық барлау және уран кен орындарын зерттеу, бұрғылау жұмыстарын жүзеге асыру, радиоактивтілік деңгейінің, экологиялық жағдайлардың мониторингі	65%	84	65%	84
«Жоғары технологиялар институты» ЖШС	Ғылыми-зерттеу, жобалау-конструкторлық, тәжірбиелі-конструкторлық және инжинирингілік консультациялық қызметтерді көрсету	100%	927	100%	927
«Қызылту» ЖШС	Құрамында уран бар молибден-мыс кендерін барлау, өндіру және өңдеу	76%	1,267	76%	1,267
«SARECO» БК» ЖШС	Кенді байыту, сирек металдар концентраттарын гидрометаллургиялық өндіру,	51%	2,983	51%	2,728
«Экоэнергомаш» ЖШС	Кешенді энергия жүйелеріндегі тік-осьтік жел қуаты станцияларының өндірісі жаңартылатын энергия көздері негізінде дербес объектілерді жабдықтау	100%	1,050	100%	1,050
«МК «KazSilicon» ЖШС	Металлургиялық және поликристалды кремнийді өндіру және сату, қайта өңдеу кремний өндірісінің қалдықтары	100%	3,159	100%	2,559
«Kazakhstan Solar Silicon» ЖШС	Күн сапалы кремний, кремний пластиналар және фотоэлектрлік пластиналар өндірісі	100%	9,740	100%	8,840
«Astana Solar» ЖШС	Күн сапалы кремний, кремний пластиналар, фотоэлектрлі пластиналар өндірісі	100%	6,846	100%	4,806
«Сирекметалды компания» КТ» БК» ЖШС	Сирек және сирекжер металдар кен орындарын барлауға техникалық-экономикалық негіздемені орындау	51%	382	51%	382
«Орталық ӨК» ЖШС	Уранның химиялық концентратына дейін өндіру, қайта өңдеу және тау-кен дайындық жұмыстары бойынша қызметтер көрсету	100%	19,096	100%	19,096
«Қазақстандық ядорлық университеті» ЖШС	Білім беру бағдарламаларын, курстарды, семинарлар мен тренингтерді ұйымдастыру бойынша қызметтер көрсету	100%	17	100%	17
«Реммонтажсервис» ЖШС	Геотехнологиялық полигондарды байлауды жүзеге асыру, жөндеу-механикалық қызметтер, стандартты емес жабдықтар мен қосалқы бөлшектерді дайындау, жоспарлы-алдын алу жөндеулерін орындау	100%	309		308
«ТГХП» ЖШС	Құрамында уран бар кендерді барлау, өндіру және бастапқы қайта өңдеу	100%	2,836	100%	2,827
«Степное КБ» ЖШС	Құрамында уран бар кендерді барлау, өндіру және бастапқы қайта өңдеу	100%	7,224	100%	7,214
ТОО Рудоуправление 6»*	Құрамында уран бар кендерді барлау, өндіру және бастапқы қайта өңдеу	100%	2,134	100%	2,117
«Сауда-көлік компаниясы» ЖШС	Кешенді материалдық-техникалық қамтамасыз ету және көлік-экспедициялық қызмет көрсету	93%	27,671	92%	25,581
«БАМ СО» ЖШС	Физикалық-химиялық сынақтар, шығарылатын өнімнің сапасын бақылау, метрология және стандарттау	100%	96	100%	96
«Геотехносервис» ЖШС	Тау-кен жұмыстарының жоспарларын жасау, жобалардың тау-кен бөлігін әзірлеу, кешенді жүргізу	99%	789	99%	784
Еншілес кәсіпорындарға инвестициялар			112,977		117,823

22. Еншілес кәсіпорындарға инвестициялар (жалғасы)

Барлық еншілес кәсіпорындар Қазақстанда құрылып, өз қызметін жүзеге асыруда.

"МАЗК-Казатомлөнеркәсіп" ЖШС

2014 жылы Компания жарғылық капиталға 246 миллион теңге сомасында қосымша жарна енгізді (2013 ж.: 1,264 миллион теңге).

ТОО «СП SARECO»

2014 жылы Компания жарғылық капиталға 255 миллион теңге сомасында қосымша жарна енгізді (2013 ж.: 2,040 миллион теңге).

ТОО «МК «KazSilicon»

2014 жылы Компания жарғылық капиталға 600 миллион теңге сомасында қосымша жарна енгізді (2013 ж.: 900 миллион теңге).

"Kazakhstan Solar Silicon» ЖШС

2014 жылы Компания жарғылық капиталға жалпы сомасы 900 миллион теңгеге қосымша жарна салды (2013 ж.: 5,353 миллион теңге).

"Astana Solar" ЖШС

2014 жылы Компания жарғылық капиталға 1,207 миллион теңге сомасында қосымша жарна енгізді (2013 ж.: 2,262 миллион теңге). Компания және "Astana Solar" ЖШС компаниясы ұзақ мерзімді дебиторлық берешекті өтеу шарттарын қайта қарады (28-ескертпе) және өтеу мерзімін 2018 жылға дейін ұзартты. Нәтижесінде ұзақ мерзімді дебиторлық берешек сомасына дисконт 1,401 миллион теңгеге ұлғайтылды. 208 миллион теңге мөлшеріндегі салық әсерін шегергендегі дисконттың ұлғаюы еншілес кәсіпорынға инвестициялардың ұлғаюына жатқызылды.

"Байланыс-ҰАК" ЖШС

2014 жылы Компания жарғылық капиталға 35 миллион теңге сомасында қосымша жарна енгізді (2013 ж.: 1,618 миллион теңге).

"Сауда-көлік компаниясы" ЖШС

2014 жылы Компания жарғылық капиталға 2,090 миллион теңге сомасында қосымша жарна енгізді.

"Семізбай-У" ЖШС

2008 жылы Компания Beijing Sino-Kaz Uranium Resources Investment Company Limited (Sino-Kaz") компаниясымен "Семізбай-У" ЖШС-не қатысу үлесінің 49% - ын сату туралы келісім ("Келісім") жасасты. Келісім 2010-2033 жж кезеңінде "Семізбай-У" ЖШС жыл сайынғы таза табысын ең аз бөлуге Sino-Kaz құқығын берді. Төлемді компания кепілдендірді. Осы міндеттеме келісім жасалған күнгі әділ құн бойынша танылды, ал одан әрі амортизацияланған құн бойынша бағаланды. Компанияның "Семізбай-У" ЖШС-ға қатысу үлесін иеліктен шығаруы Қазақстан Республикасының реттеуші органының рұқсатын талап етті, бұл келісімнің шарты болып табылады.

2012 жылы Компания мен Sino-Kaz келісім шарттарын қайта қарау туралы бітімгершілік келісін жасасты. Бітімгершілік келісімнің шарттары Қазақстан Республикасы Үкіметінің тиісті қаулысының шығуын (кейіннен 2013 жылғы 30 мамырда шығарылған), сондай-ақ мынадай тармақтарды көздеді:

- Тараптар "Семізбай-У" ЖШС-дағы үлестің 49% құнын қайта қарауға келісті. Нәтижесінде, 2013 жылғы 7 маусымда Компания бастапқы келісімшарттық міндеттеме мен "Семізбай-У" ЖШС-дағы қатысу үлесінің 49% әділ нарықтық құны арасындағы 132 миллион АҚШ доллары (19,973 миллион теңге) мөлшеріндегі айырманы төледі;
- Тараптар ЖШС төлеуге жататын кепілдендірілген ең төменгі дивидендтерді алып тастауға келісті «Семізбай-У» за период с 2012 по 2033 гг.

Бітімгершілік келісімнің шарттарын орындау нәтижесінде басшылық компанияның "Семізбай-У" ЖШС қызметін біржақты тәртіппен басқару мүмкіндігінен айырылғанын анықтады және осы сәттен бастап Компания мен Sino-Kaz "Семізбай-У" ЖШС-ға бірлескен бақылауды жүзеге асырады.

23. Қауымдасқан кәсіпорындарға инвестициялар

Төменде компанияның негізгі қауымдасқан кәсіпорындарындағы қатысу үлестері келтірілген:

Ел	Негізгі қызметі	2014 ж.		2013 ж.		
		Қатысу үлесі/Дауыс беру құқығы	Миллион теңгемен	Қатысу үлесі/Дауыс беру құқығы	Миллион теңгемен	
«Бетпақ Дала» БК» ЖШС	Қазақстан	Уран өнімін өндіру, өңдеу және экспорттау	30.00%	167	30.00%	167
«КАТКО БК» ЖШС	Қазақстан	Уран өнімін өндіру, өңдеу және экспорттау	49.00%	71	49.00%	71
«Ыңғай» БК» ЖШС	Қазақстан	Уран өнімін өндіру, өңдеу және экспорттау	40.00%	9	40.00%	9
«Каустик» АҚ	Қазақстан	Каустикалық сода жеткізілімі	40.00%	6,040	40.00%	6,040
«Қызылқұм» ЖШС	Қазақстан	Уран өнімін өндіру, өңдеу және экспорттау	30.00%	6,593	30.00%	6,593
«Уранэнерго» ЖШС	Қазақстан	Электр энергиясын беру және бөлу, электр желілері мен шағын станцияларды пайдалану	40.98%	2,091	40.30%	2,057
«Заречное БК» АҚ	Қазақстан	Уран өнімін өндіру, өңдеу және экспорттау	49.979%	6,726	49.979%	356
«Казатомөнеркәсіп КҚЗ» БК» ЖШС	Қазақстан	Күкірт қышқылын өндіру	24.50%	838	24.50%	750
«ИFASTAR» БК	Франция	Тараптардың ядролық отын циклы саласындағы ынтымақтастығына қатысты ТЭН-ді орындау	49.00%	426	49.00%	426
«Оңтүстік таукен-химия компаниясы» БК» ЖШС		Уран өнімін өндіру, өңдеу және экспорттау	30.00%	19	-	-
«Қорасан-У (Қорасан-У)» БК» ЖШС		Уран өнімін өндіру, өңдеу және экспорттау	33.98%	18	-	-
Қауымдасқан кәсіпорындарға салынған инвестициялар жиыны				22,998		16,469

Жоғарыда көрсетілген барлық Қауымдасқан кәсіпорындар, егер қажет болса, құнсыздануды шегергендегі нақты құны бойынша көрсетілген.

2014 жылы Компания "Заречное" БК" АҚ жарғылық капиталына 6,370 миллион теңге сомаға қосымша жарна салды, соның нәтижесінде компанияның қатысу үлесі 49.92% - ға дейін ұлғайды.

2014 жылы Компания 730 миллион теңге сомаға (2013 ж.: 2,509 миллион теңге) "Уранэнерго" ЖШС жарғылық капиталына қосымша жарна салды, соның нәтижесінде компанияның қатысу үлесі 40.98% - ға дейін ұлғайды, сондай-ақ 696 миллион теңге мөлшеріндегі құнсыздануды мойындады (2013 ж.. 5,546 миллион теңге).

2013 жылғы сәуірде "Қызылқұм" ЖШС қатысушылары серіктестіктің жарғылық капиталына жалпы сомасы 4,470 миллион теңге қосымша жарна салды, оның ішінде Компания - 1,341 миллион теңге. Қатысушылардың жарналары олардың үлестік қатысуына тепе-тең жүзеге асырылды, тиісінше осы қатысу үлесінің нәтижесінде өзгеріссіз қалды.

2013 жылғы 13 қарашада компания 6,040 миллион теңге сомаға орналастыруға жарияланған "Каустик" (қарапайым акциялардың 40%) акцияларының 1.6 миллионын сатып алу бойынша мәмілені жүзеге асырды.

2014 жылы Компания екі қауымдасқан кәсіпорын құрды: «Оңтүстік таукен-химия компаниясы» БК» ЖШС 30% қатысу үлесімен және 19 миллион теңге сомасында жарғылық капиталына жарна құйды; «Қорасан-У (Қорасан-У)» БК» ЖШС 33,98% қатысу үлесімен және 18 миллион теңге сомасында жарғылық капиталына жарна құйды.

24. Бірлескен кәсіпорындарға инвестициялар.

Төменде компанияның негізгі бірлескен кәсіпорындарындағы қатысу үлестері келтірілген:

	Ел	Негізгі қызметі	2014ж.		2013 ж.	
			Қатысу үлесі/Дауыс беру құқығы	Миллион теңгемен	Қатысу үлесі/Дауыс беру құқығы	Миллион теңгемен
«Ақбастау» БК АҚ	Қазақстан	Уран өнімін өндіру, өңдеу және экспорттау	50.00%	105	50.00%	105
«ЦОУ» ЖАҚ	Ресей	Белудің жоғары деңгейімен уран өнімін шығару	50.00%	12,892	50.00%	12,892
«Семізбай-У» ЖШС	Қазақстан	Уран өнімін өндіру, өңдеу және экспорттау	51.00%	11,264	51.00%	11,264
«Қаратау» ЖШС	Қазақстан	Уран өнімін өндіру, өңдеу және экспорттау	50.00%	1,600	50.00%	1,600
«СКЗ-У» ЖШС	Қазақстан	Күкірт қышқылын өндіру	49.00%	3,833	49.00%	3,833
«КазПерОксид» ЖШС	Қазақстан	Сутегі тотығын өткізу	50.00%	27	50.00%	27
«УҚР ЖБҚ БК» ЖАҚ	Украина	Ядролық отынды өндіру	33.33%	22	33.33%	22
ҚРҚАС АҚ	Казахстан	Атом энергоблоктары мен атом станцияларының жобалық және техникалық құжаттамаларын әзірлеу	50.00%	28	50.00%	28
«КАС» ЖАҚ	Германия	Ғылымды көп қажет ететін инновациялық жобаларды әзірлеу	50.00%	2	50.00%	2
«Қазатомөнеркәсіп-Сорбент» ЖШС	Қазақстан	Ионалмастырғыш шайрды жеткізу	51.00%	122	51.00%	122
Бірілескен кәсіпорындарға салынған инвестициялардың жиыны				29,895		29,895

Жоғарыда көрсетілген бірлескен кәсіпорындар, егер қажет болса, құнсыздануды шегергендегі нақты құн бойынша есептілікте көрсетілген.

2013 жылғы 23 тамызда Компания 2,591,738 мың рубль сомасына "ЦОУ" ЖАҚ жай акцияларын сатып алды (сатып алу күніне теңгемен 11,974 миллион теңгені құрайды). Бұл сатып алу 50% иелену үлесінің өзгеруіне әкелген жоқ.

25. Басқа инвестициялар

Қазақстандық миллион теңгемен	2014 ж.	2013 ж.
Сату үшін қолда бар инвестициялар		
Toshiba Nuclear Energy Holdings (US) Inc.	48,893	48,893
Toshiba Nuclear Energy Holdings (UK) Ltd.	17,112	17,112
"Байкен-У" ЖШС	1,021	1,021
Өзгелері	13	13
Барлық өзге инвестициялар	67,039	67,039

«Toshiba Nuclear Energy Holdings (US) Inc.» және «Toshiba Nuclear Energy Holdings (UK) Ltd.» инвестициялары

2007 жылғы қазанда Топ «Toshiba Nuclear Energy Holdings (US) Inc.» (бұдан әрі - «TNEH-US») және «Toshiba Nuclear Energy Holdings (UK) Inc.» (бұдан әрі - «TNEH-UK») компаниялары А класындағы акцияларының 10% жалпы сомасы 540,000 мың АҚШ долларына (TNEH-US-ке 400,000 мың АҚШ доллары және TNEH-UK-ке 140,000 мың АҚШ доллары) сатып алды.

TNEH-US және TNEH-UK-тегі қатысу үлесін сатып алумен бір мезгілде Компания «пут» (бұдан әрі – «пут» опционы) опционына келісім жасасты. Осы «пут» опционына толықтыру ретінде 2012 жылдың соңында Компания және «Toshiba» Корпорациясы келісімге қол қойып, соған сәйкес «пут» опционын 2018 жылдың 28 ақпанына дейін пайдаланатын болды. «Пут» опционы Компанияға TNEH-US мен TNEH-UK-тегі қатысу үлесін бастапқы бағаның 100% құны бойынша сату құқығын береді. Оның алғашқы акциялардың 67%, және қалған 33% бастапқы төленген құнының 90% 540,000 мың АҚШ долларына тең, бұл «пут» опционының құнын 522,180 мың АҚШ долларына теңестіреді. 2014 жылдың 31 желтоқсанына «пут» опционы пайдаланылған жоқ.

TNEH-US мен TNEH-UK-тегі иелік үлесін сатып алумен бір мезгілде Компания «колл» опционына (бұдан әрі, «колл» опционы) келісім жасасты. «Колл» опционы, егер АҚШ шетелдік инвестициялар жөніндегі комитеті, үкіметтік ұйым Компания бұдан былай стратегиялық әріптес болмайды деп шешім қабылдаса, Toshiba Corporation-ға Компаниядан TNEH-US мен TNEH-UK-тегі қатысу үлесін сатуды талап ету құқығын береді. Мұндай жағдайда Компания акцияларының әділетті құны тәуелсіз халықаралық бағалау компанияларын тарту арқылы бағаланатын болады. 2015 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша «Toshiba» корпорациясы «колл» опционын пайдаланған жоқ.

Компания TNEH-US және TNEH-UK-ке инвестицияларды қолда бар сатуға арналған деп бағалап отыр. Бұлай сыныптау Компанияның инвестицияларды ұзақ мерзімді перспективада ұстауға ниетті әрі қабілетті екендігін көрсетеді.

Бұрынғы жылдардағыдай, басшылық Компанияның TNEH-US пен TNEH-UK акцияларындағы инвестицияларының әділетті құнын жеткілікті дәрежедегі сенімділікпен бағалай алмай отыр. Инвестициялар баланста сатып алу құны бойынша көрсетілген. Кәсіпорындар өз қызметтері туралы соңғы қаржылық ақпаратты жариялаған жоқ, биржада олардың акцияларына баға белгіленбейді, және жалпыға мәлім көздерде бұл акциялармен таяуда болған сауда мәмілелерінің бағасы туралы ақпараттар жоқ.

«Байкен» ЖШС-на инвестициялар 5% қатысу үлесін білдіреді. Басшылық Компанияның «Байкен» ЖШС инвестицияларының әділетті құнын жеткілікті дәрежедегі сенімділікпен бағалай алмай отыр. Инвестициялар баланста сатып алу құны бойынша көрсетілген, өйткені олардың үлестік инструменттеріне биржада баға белгіленбейді, және жалпыға мәлім көздерде бұл инструменттермен таяуда болған сауда мәмілелерінің бағасы туралы ақпараттар жоқ.

Компания бұл инвестицияларды сатуды жоспарламайды.

26. Дебиторлық берешек

Қазақстандық миллион теңгемен	2014 ж.	2013 ж.
Байланысты тараптардың сауда дебиторлық берешегі	5,383	6,951
Барлық ұзақ мерзімді кредиторлық берешек	5,383	6,951
Сауда дебиторлық берешегі	40,463	17,958
Байланысты тараптардың сауда дебиторлық берешегі	4,863	2,478
Барлық жалпы сауда дебиторлық берешек	45,326	20,436
Байланысты тараптардың дебиторлық берешегінің құнсыздануына арналған резерв	(52)	(52)
Барлық таза сауда дебиторлық берешек	45,274	20,384
Байланысты тараптардың басқа да дебиторлық берешегі	148	31
Басқа да дебиторлық берешек	1	79
Барлық өзге дебиторлық берешек	149	110
Барлық қысқа мерзімді дебиторлық берешек	45,423	20,494

Компанияның кредиттік және валюталық тәуекелдерге, сондай-ақ Сауда дебиторлық берешектің құнсыздануынан болатын залалдарға ұшырағыштығы туралы ақпарат 41-ескертпеде ашылған.

Байланысты тараптардың ұзақ мерзімді дебиторлық берешегі KazPv жобасына байланысты номиналды сомасы 6,423 миллион теңге болатын "Astana Solar" ЖШС ұзақ мерзімді берешегін білдіреді. Келісімге қосымшаға сәйкес 2014 жылы бастапқы өтеу мерзімі 2018 жылға қайта қаралды. Салық тиімділігі шегеріле отырып, әділ құнды есептеу нәтижесінде алынған Дисконт Astana Solar ТОО-ға инвестицияларды ұлғайтуға жатқызылды" (24-ескертпе).

27. Соңғы бақылаушы тарапқа таратуға арналған актив

2010 жылғы мамырда соңғы бақылаушы тараптың нұсқауы бойынша компанияға әлеуметтік жоба — Астана қаласында оқушылар шығармашылығы сарайын (бұдан әрі — "Объект") салу бойынша міндеттеме жүктелді. Компания 2013 жылдың басында нысан құрылысы бойынша өз міндеттемелерін орындады. Астана қаласы әкімдігінің қаулысына сәйкес 2013 жылғы маусымда Компания объектіні Астана қаласының коммуналдық меншігіне берді, соның нәтижесінде Компания 22,801 миллион теңге сомасында актив пен бұрын есептелген резервті есептен шығарды (36-ескертпе).

28. Басқа активтер

<i>Қазақстандық миллион теңгемен</i>	2014 ж.	2013 ж.
Ұзақ мерзімді		
Пайдаланылуы шектеулі ақша қаражаты	5,450	6,175
Байланысты тараптардан дивидендтер бойынша берешек	2,512	3,768
Қызметкерлерге берілген қарыздар	883	1,198
Болашақ кезеңдердің шығыстары		53
Барлық өзге де ұзақ мерзімді активтер	8,845	11,194
Қысқа мерзімді		
Байланысты тараптардан дивидендтер бойынша берешек	1,989	1,713
Байланысты тараптарға тауарлар мен қызметтер үшін берілген аванстар	511	383
Тауарлар мен қызметтер үшін берілген аванстар	278	167
Қызметкерлердің берешегі	254	300
Болашақ кезеңдердің шығыстары	60	567
Сақтандыру бойынша алдын ала төлем	9	
Табыс салығынан басқа салықтар бойынша алдын ала төлем	8	42
Байланысты тараптарға өзге активтер		985
Басқа активтер	24	24
Барлық өзге қысқа мерзімді активтер	3,133	4,181

Жер қойнауын пайдалануға арналған келісімшарттардың талаптарына сәйкес компания кен орындарын қалпына келтіру жөніндегі болашақ қызметті қаржыландыру мақсатында ақшалай қаражатты ұзақ мерзімді банктік депозиттерге аударады. 2014 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша ұзақ мерзімді банктік депозиттерде пайдалануға шектелген ақша қаражатының сомасы 5,450 миллион теңгені құрады (2013 ж.: 4,484 миллион теңге).

Мемлекеттік органдардың жеткізушілердің бірінің қызметін тексеруі нәтижесінде Компания жеткізушінің тыйым салынған ақшалай қаражатын ұстады. 2013 жылғы 31 желтоқсандағы 1,691 миллион теңге сомасындағы бұл қаражат қаржылық жағдай туралы жеке есепте пайдаланылуы шектелген ақша қаражаты ретінде көрсетілді. Сот шешімі бойынша қаражат компанияға берілді. Тиісінше, Компания 2014 жылы өтеусіз алынған мүліктен түскен табысты мойындады (14-ескертпе).

29. Қорлар

<i>Қазақстандық миллион теңгемен</i>	2014 ж.	2013 ж.
Дайын өнім және қайта сатуға арналған тауарлар	35,123	25,499
Аяқталмаған өндіріс	4,707	4,657
Отын	-	78
Өзге материалдар	78	296
Ескірген және өтімсіз қорлар бойынша Резерв	(109)	
Барлық қорлар	39,799	30,530

Төменде резервтегі өзгерістер көрсетілген:

<i>Қазақстандық миллион теңгемен</i>	2014 ж.	2013 ж.
1 қаңтарға қалдық		
Жыл ішінде резервті есептеу	109	-
31 желтоқсанға қалдық	109	

30. Байланысты тараптарға берілген қарыздар

Қазақстандық миллион теңгемен	2014 ж.	2013 ж.
Ұзақ мерзімді		
«Қызылқұм» ЖШС	10,398	8,441
«Байкен-У» ЖШС	7,543	6,120
«Kazakhstan Solar Silicon» ЖШС	6,186	41 54
«Семізбай-У» ЖШС	2,421	3,632
«МК Kaz Silicon» ЖШС	1,730	1,153
«Astana Solar» ЖШС	1,500	1,500
Байланысты тараптарға берілген барлық ұзақ мерзімді қарыздар	29,778	25,000
Қысқа мерзімді		
«Семізбай-У» ЖШС	1,211	1,322
«Astana Solar» ЖШС	843	1,625
«Kazakhstan Solar Silicon» ЖШС	128	2,827
«МК Kaz Silicon» ЖШС	36	1,153
Байланысты тараптарға берілген барлық қысқа мерзімді қарыздар	2,218	6,927

2014 жылы байланысты тараптарға қарыздар бойынша орташа алынған жылдық пайыздық мөлшерлеме 7.96% (2013 ж.: 7.87%) құрады.

2010 жылдың қыркүйек және желтоқсан айларында қаржылық қолдау көрсету мақсатында компания "Қызылқұм" ЖШС және "Байкен-У" ЖШС кәсіпорындарына мерзімділік, ақылылық және қайтарымдылық шарттарымен ұзақ мерзімді кредиттер берді. 2012 жылы өтеу кестесі қайта қаралып, "Қызылқұм" ЖШС және "Байкен-У" ЖШС қарыздарын қайтару мерзімі 2024 және 2022 жж. ауыстырылды, тиісінше. Осы қарыздар бойынша міндеттемелерді қамтамасыз ету үшін мүлік кепілі қабылданды.

2012 жылдың қыркүйегінде компания "Семізбай-У" ЖШС-не бес жылдық несие берді. "Семізбай-У" ЖШС-нің осы кредит бойынша міндеттемелерін қамтамасыз ету үшін мүлік кепілі қабылданды. Несие 2014 жылдан бастап төленуі тиіс.

2012 жылы "KazPV" инвестициялық жобасын қаржыландыру шеңберінде "Astana Solar" ЖШС, "Kazakhstan Solar Silicon" ЖШС және "МК KazSilicon" ЖШС еншілес кәсіпорындарына 2016 жылғы желтоқсанға дейін өтеу мерзімімен жекелеген қамтамасыз етілмеген кредиттік желілер түрінде қарыздар берілді. 2014 жылы "Astana Solar", "Kazakhstan Solar Silicon" ЖШС және "МК KazSilicon" ЖШС қарыздарын өтеу кестесі қайта қаралып, өтеу мерзімі 2017 жылға ауыстырылды.

31. Ақша қаражаты және оның баламалары

В миллионнах квзвхстанслих тенэе	2014 ж.	2013 ж.
Банктердегі ағымдағы шоттар	15,247	4,752
Кассадағы қолма-қол ақша Талап етілгенге дейінгі салымдар		9
Ақша қаражаты және олардың баламалары	15,261	4,761

32. Капитал

2014 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша компанияның номиналды тіркелген шығарылған акционерлік капиталы 36,692 миллион теңгені құрайды (2013 ж.: 36,692 миллион теңге).

Шығаруға рұқсат етілген қарапайым акциялардың жалпы саны бір акция үшін номиналдық құны 1,000 теңге (2013 ж.: бір акция үшін 1,000 теңге) 36,692 мың акцияны (2013 ж.: 36,692 мың акция) құрайды. Барлық шығарылған қарапайым акциялар толығымен төленеді. Әрбір қарапайым акция бір дауыс құқығын береді.

Компанияның барлық акциялары "Самұрық-Қазына" АҚ тиесілі (1-ескертпе), ол дивидендтерді бөлу жөніндегі шешімдерді қабылдайтын жалғыз және соңғы тарап болып табылады.

Жыл ішінде келесі дивидендтер жарияланды және төленді:

<i>Қазақстандық миллион теңгемен</i>	2014 ж.	2013 ж.
Дивидендтер бойынша 1 қаңтарға кредиторлық берешек		11,750
Жыл ішінде жарияланған дивидендтер	5,385	7,637
Жыл ішінде төленген дивидендтер	(5,385)	(19,387)
<hr/>		
31 желтоқсанға дивидендтер бойынша кредиторлық берешек		
<hr/>		
Жыл ішінде жарияланған акцияға дивидендтер, теңгемен	147	208

33. Кредиттер және қарыздар

<i>В миллионах казахстанских тенге</i>	2014 ж.	2013 ж.
Ұзақ мерзімді міндеттемелер		
Шығарылған облигациялар		76,426
Банктік несиелер		864
<hr/>		
Барлық ұзақ мерзімді кредиттер мен қарыздар		77,290
<hr/>		
Қысқа мерзімді міндеттемелер		
Шығарылған облигациялар	91,705	544
Банктік несиелер	14,513	19,629
Өзгелері	536	
<hr/>		
Барлық қысқа мерзімді кредиттер мен қарыздар	106,754	20,173

Қысқа мерзімді банктік кредиттер

2014-2013 жж. Компания айналым қаражаттарын толықтыру мақсатында қысқа мерзімді банк кредиттерін тартты.

2010 жылғы 20 мамырда Компания негізгі борыштың 500,000 мың АҚШ доллары (73,510 миллион теңге) сомасына жылдық 6.25% купондық сыйақы мөлшерлемесімен және 2015 жылы өтеу мерзімімен облигациялар шығарды. Облигациялар бойынша купондық сыйақы 2010 жылғы 20 қарашадан бастап жыл сайын 20 қарашада және 20 мамырда жартыжылдық негізде төленуге жатады.

Облигациялар шығарылды және Лондон қор биржасында және Қазақстан қор биржасында саудаланады.

33. Кредиттер және қарыздар (жалғасы)

Кредиттік келісімдер бойынша міндетті шарттар

Компанияның банкілермен жасасқан кредиттік келісімдерінің міндетті шарттарына сәйкес, Компания барлық жағдайда да өзіне қатысты қолданылатын заңдарды сақтауға тиіс. Кредиттік келісімдерде көзделген жағдайларды есептемегенде, оның қандай да бір активтеріне қатысты міндеттемелер алмауға, ондай жағдайлар туып жатса, кредит беруші банкілерден активтерді сатуға, сатып алуға, қосылуға және істен шығуларға рұқсат алмауға тиісті. Компания сондай-ақ азаматтық мақсаттар үшін Ядролық қаруды таратпау туралы шартқа қол қойған, және Халықаралық атом энергиясы агенттігіне мүше елдердегі сатып алушыларға уран сата алады.

Сонымен қатар, Компания белгіленген деңгейлерде салықтарды, сыйақыларды, тозу мен амортизацияны төлегенге дейін қарыз қаражатының өз капиталына қатынасы, қарыз қаражатының пайдаға қатынасы сияқты Топтың шоғырландырылған ақпаратына негізделген бірнеше негізгі қаржылық көрсеткіштерді ұстап тұруға тиісті.

Компания басшылығы 2014 жылдың 31 желтоқсанындағы жағдайы бойынша жоғарыда көрсетілген барлық міндетті талаптарды орындап отыр.

Облигацияларды қайта қаржыландыру

2015 жылдың 19 қаңтарында Компания бес банкпен (The Bank of Tokyo Mitsubishi UFJ Ltd, Citibank N.A., Deutsche Bank AG, Mizuho Bank Ltd, Sumitomo Mitsui Banking Corporation Europe Limited) жалпы сомасы 450 миллион АҚШ долларына қамтамасыз етілмеген синдицирленген қарыз туралы келісімге қол қойды. Бұл синдицирленген қарыздың мақсаты облигацияларды қайта қаржыландыру болып табылады. Қарыз 2015 жылдың қыркүйегінен 2019 жылдың маусым арасында бірдей транштармен өтеледі.

Қарыздың міндетті шартында Топ кәсіпорындарының жалгерлікті сату және қайтару, факторинг бойынша айтарлықтай мәмілелер жасамау, сондай-ақ кәсіпорындардың айтарлықтай қосылуын, ажырауын, бірігуін және корпоративтік қайта құрылымдалуын, айтарлықтай сатып алынуын және құрылуын, кредиттік келісімшартта көрсетілгеннен басқа, жүргізуге шек қою қамтылған. Компания сондай-ақ қаржылық міндеттемелерінің EBITDA-ға 3.5:1 аспайтын, өз капиталына 1:1 аспайтын арақатынасын ұстап тұруға міндеттенген.

Төменде Компанияның қарыздары мен кредиттері туралы ақпарат берілген:

33. Кредиттер және қарыздар (жалғасы)

Төменде Компанияның кредиттері мен қарыздары туралы ақпарат берілген:

<i>В зтвллноах казахсталсгих тензе</i>	Валюта	Төле М мерзімі (жыл)	2014ж.	2013ж.
Қамтамасыз етілген банктік кредиттер				
Mizuho Corporate Bank Ltd.	АҚШ Долл.	2015	1,026	2,016
Барлық қамтамасыз етілген банктік кредиттер			1,026	2,016
Қамтамасыз етілмеген банктік кредиттер				
Societe Generale	АҚШ Долл.	2015	10,952	
"Ситибанк Қазақстан" АҚ	АҚШ Долл.	2015	2,535	9,760
Natixis Bank	АҚШ Долл.	2014	-	4,570
АО «Нурбанк»	АҚШ Долл.	2014		4,147
Барлық қамтамасыз етілмеген банктік кредиттер			13,487	18,477
Барлық банктік кредиттер			14,513	20,493

2014 жылы қарыздар бойынша орташа алынған жылдық пайыздық мөлшерлеме 2.94% - ды құрады (2013 ж.: 3.98%).

Кредиттер мен қарыздарды қамтамасыз ету

Mizuho Corporate Bank Ltd. кредиті дайын өнімді (уран концентратын) жеткізуге арналған шартпен қамтамасыз етілген. Компания кепілге салынған мүлікті қайта кепілге салуға құқығы жоқ. Сонымен қатар, салықтық қамтамасыз етуді қолдануға қатысты басқа да маңызды шарттар болған жоқ.

34. Резервтер

Қазақстандық миллион теңгемен	Кен орындарын қалпына келтіруге арналған резерв	Құрылыс арналған резерв	Өзгелері	Барлығы:
2013 жылғы 1 қаңтарға				
Ұзақ мерзімді	8,076			8,076
Қысқа мерзімді		22,801		22,801
Барлығы:	8,076	22,801	-	30,877
Дисконтты есептен шығару	549			549
Жыл ішінде құрылған резервтер			5	5
Жыл бойы пайдаланылған Резерв		(22,801)		(22,801)
Бағалаудағы өзгерістер	2,580			2,580
2013 жылғы 31 желтоқсанға				
Ұзақ мерзімді	11,205			11,205
Қысқа мерзімді			5	5
Барлығы	11,205		5	11,210
Дисконтты есептен шығару	873			873
Жыл ішінде құрылған резервтер жыл ішінде пайдаланылған резервтер	1,099			1,099
Бағалаудағы өзгерістер	(1,128)		(5)	(5)
2014 жылғы 31 желтоқсанға				
Ұзақ мерзімді	12,049			12,049
Қысқа мерзімді				
Барлығы:	12,049		-	12,049

Кен орындарын қалпына келтіруге арналған резерв

Тарату іс-шараларына арналған шығындардың жалпы дисконтталған құны 23,210 миллион теңгені құрайды (2013 ж.: 19,872 миллион теңге). Кен орындарын қалпына келтіруге арналған резерв сомасы келтірілуге жататын шығыстар бойынша ағымдағы бағаларды (есепті күнгі бағаларды) пайдалана отырып және міндеттемені өтеу күніне дейінгі кезең үшін инфляцияның болжамды мөлшерлемесін қолдану жолымен (2014-2038 жж. кезең за 6% шегінде) айқындалған. Міндеттеменің ағымдағы құнын айқындау үшін пайдаланылған дисконттау ставкасы 2014 жылғы 31 желтоқсанда тәуекелсіз ставка болып табылатын жылдық 6.3% - ды (2013 ж.: жылдық 6.3%) құрады, өйткені болашақ ақшаның әкетілуі осындай міндеттемеге тән тәуекелдерді көрсетеді.

Міндеттеменің ұзақ мерзімді сипатын ескере отырып, әрбір кен орнын қалпына келтіру кезеңіндегі шығындардың нақты құнына қатысты белгісіздік бар (4-Ескертпе).

Бағалаудағы өзгерістер жаңадан бұрғыланған ұңғымаларды, салынған құмтұтқыштарды және одан әрі жоюға жататын өзге де объектілерді ескере отырып, полигон объектілерін жою құнын жыл сайынғы негізде қайта есептеу салдарынан болады.

34. Резервтер (жалғасы)

Жер қойнауын пайдалануға арналған келісімшарттардың талаптарына сәйкес Компания кен орындарын қалпына келтіру жөніндегі іс-шараларды қаржыландыруға ақшалай қаражатты арнайы ұзақ мерзімді депозиттік шотқа аударады. 2014 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша арнайы депозиттік шотқа жинақталған аударымдар 5,450 миллион теңгені құрады (2013 ж.: 4,484 миллион теңге) (30-ескертпе).

Төменде міндеттемелердің баланстық құнын есептеу үшін негіз болған негізгі жол берулер берілген:

- компанияның қазіргі уақытта барлау сатысында тұрған кен орындарында игеру мен өндіруді жалғастыру ықтималдығы жоғары. Компания компанияның ұзақ мерзімді стратегиялық жоспарының бөлігі ретінде уран кен орындарының санын ұлғайту жоспарлары туралы жария түрде жариялады. Стратегиялық жоспарды Қазақстан Республикасының Үкіметі бекітті. Бұл фактілер компанияның өндіру мен барлауға арналған барлық келісімшарттары бойынша кен орындарын қалпына келтіру бойынша сындарлы міндеттеменің туындауына алып келеді;
- ақша қаражатының кетуі болатын күтілетін кезеңді есептеу кен орындарының қызмет ету мерзіміне негізделеді. Шығындардың едәуір бөлігі 2019-2034 жж. болады деп күтілуде., яғни кен орындарының қызмет ету мерзімінің соңында; және
- инфляцияның болжамды деңгейі-жылына 6%.

2010 жылғы мамырда соңғы бақылаушы тараптың нұсқауы бойынша компанияға әлеуметтік жоба - Астана қаласында оқушылар шығармашылығы сарайын (бұдан әрі — Объект") салу бойынша міндеттеме жүктелді. Компания жүктелген міндеттеме сомасына резервті мойындады.

Компания 2013 жылдың басында нысан құрылысы бойынша өз міндеттемелерін орындады. Астана қаласы әкімдігінің қаулысына сәйкес 2013 жылғы маусымда Компания объектіні Астана қаласының коммуналдық меншігіне берді, соның нәтижесінде Компания 22,801 миллион теңге сомасында актив пен танылған резервті есептен шығарды (29-ескертпе).

35. Кредиторлық берешек

Қазақстандық миллион теңгемен	2014 ж.	2013 ж.
Ұзақ мерзімді		
Сауда кредиторлық берешек	314	265
Барлық ұзақ мерзімді кредиторлық берешек	314	265
Қысқа мерзімді		
Байланысты тараптардың сауда кредиторлық берешегі	34,604	23,054
Сауда кредиторлық берешек	11,477	1,435
Барлық сауда кредиторлық берешек	46,081	24,489
Байланысты тараптардың өзге кредиторлық берешегі	5,886	1,218
Өзге кредиторлық берешек		12
Барлық өзге кредиторлық берешек	5,886	1,230
Барлық қысқа мерзімді кредиторлық берешек	51,967	25,719

Компанияның сауда және басқа да кредиторлық берешекке қатысты валюталық тәуекелге және өтімділік тәуекеліне ұшырағыштығы туралы ақпарат 41-ескертпеде ашылған.

36. Басқа да қаржылық міндеттемелер

Тарихи шығындар бойынша міндеттемелер

Жер қойнауын пайдалануға арналған келісімшарттар шеңберінде компания жер қойнауын пайдалануға арналған келісімшарттар жасалғанға дейін келісімшарттық аумақтарды геологиялық зерттеуге және уран кен орындарын барлауға мемлекет шеккен жиынтық шығындарды өтеу бойынша міндеттемелерді көтереді. Салық заңнамасының талаптарына сәйкес тарихи шығындар коммерциялық өндіру күнінен басталатын 10 жылдық кезең аяқталғанға дейін тең тоқсан сайынғы төлемдермен өтелуге жатады. Тарихи шығындар бойынша міндеттемелер АҚШ долларында номинирленген тарихи шығындар үшін 3.3% және теңгемен номинирленген шығындар үшін 7% ставка бойынша дисконтталған болжамды болашақ төлемдер сомасында көрсетіледі (2013 ж.: тиісінше 3.3% және 7%).

37. Шартты және шарттық міндеттемелер

Сот талқылаулары

Компанияға мерзімді түрде, әдеттегі қызмет барысында талап-арыздар түсуі мүмкін. Басшылық өз бағалауына сүйене отырып, олар осы жеке қаржылық есептілікте көрсетілген резервтер сомасынан асатын қандай да бір елеулі шығындарға алып келмейді деп есептейді.

Салық салу

Қазақстан Республикасындағы салық шарттары өзгеріске ұшырайды және жүйесіз қолданылады және түсіндіріледі. Атап айтқанда, жер қойнауын пайдалануға арналған ағымдағы келісімшарттардың 2009 жылғы 1 қаңтардан бастап салықтық тұрақтылығы жоқ және салық міндеттемелері жалпыға бірдей белгіленген тәртіппен есептеледі, бұл компанияның ұстанымын қоса алғанда, жер қойнауын пайдаланушылардың салық позицияларының қолайсыз өзгерістеріне әкеп соғуы мүмкін. Компания мен қазақстандық уәкілетті органдардың қазақстандық заңдар мен ережелерді түсіндіруіндегі алшақтықтар қосымша салықтардың, айыппұлдар мен өсімпұлдардың есептелуіне әкелуі мүмкін.

Қазақстандық заңнама және салық салу практикасы үздіксіз даму жағдайында, сондықтан әртүрлі түсіндірулерге және кері күші болуы мүмкін жиі өзгерістерге ұшырайды. Салық органдары салық жылы аяқталғаннан кейін бес жыл ішінде ретроспективті тексеру жүргізе алады. Компания басшылығы оның тиісті заңнаманы түсіндіруі қолайлы деп санайды және компанияның салық ұстанымы негізделген болады. Аяқталмаған салықтық даулар мен есептеулер туралы толық ақпарат төменде осы ескертпеде берілген. Компания басшылығының пікірінше, компания осы жеке қаржылық есептілікте қалыптастырылған резервтерден асатын ағымдағы және әлеуетті салықтық талаптар бойынша айтарлықтай шығындарға ұшырамайды.

(а) Трансферттік баға белгілеу

Трансферттік баға белгілеу туралы заңға сәйкес халықаралық операциялар мемлекеттік бақылауға жатады. Осы Заң қазақстандық компанияларға бағалар мен дифференциалдарды растайтын құжаттаманың болуын қоса алғанда, халықаралық операцияларда пайдаланылған бағаларды есептеудің экономикалық негіздемесін және әдісін сақтауды және қажет болған жағдайда ұсынуды ұйғарады. Осыған қосымша дифференциалдар оффшорлық елдерде тіркелген компаниялармен халықаралық операцияларға қолданыла алмайды. Мәміле бағасы нарықтық бағадан ауытқыған жағдайда салық органдары салық салынатын баптарды түзетуге және қосымша салықтар, өсімпұлдар мен айыппұлдар салуға құқылы.

Салық органдарының компанияның трансферттік баға белгілеу саясатына дау айтуы мүмкін тәуекелдеріне қарамастан, басшылық, егер компанияның трансферттік баға белгілеу саясатына салық органдары дау айтатын болса, ол өз ұстанымын негіздей алады және слүяйдегі баға бағасының қалыптасуын растайтын барлық қажетті құжаттаманы ұсына алады деп есептейді. 2009 жылғы 1 қаңтардан бастап компания табыс салығын нарықтық бағаға дейін қосымша есептеуді дербес жүргізеді. 2014 жылы қосымша есептеу сомасы 724 миллион теңгені құрады (2013 ж.: 369 миллион теңге).

2012 жылғы желтоқсанда «Қазатомөнеркәсіп» ҰАК" АО-да 2007 жылғы трансферттік бағаларды қолдану кезінде мемлекеттік бақылау мәселелері бойынша құжаттық тақырыптық тексеру аяқталды. Тексеру нәтижелері бойынша компанияға 2012 жылғы 24 желтоқсандағы N110 корпорациялық табыс салығының, айыппұл мен өсімпұлдың жалпы сомасы 6,390 миллион теңге көлемінде қосымша есептеу туралы хабарлама ұсынылды.

37. Шартты және шарттық міндеттемелер (жалғасы)

Компания хабарламамен келіспеді және 2013 жылғы 22 мамырдағы NO4-16/01527 шағымын Алматы қаласының мамандандырылған ауданаралық экономикалық сотына берді. Соттың 2013 жылғы 12 шілдедегі №2-5996/13 ұйғарымымен шағымды қанағаттандырудан толық көлемде бас тартылды. Бұдан әрі, компания 2013 жылғы 26 шілдедегі N 21.1.24 апелляциялық шағымын Алматы қалалық сотының апелляциялық алқасына жолдады. Алқаның 2013 жылғы 18 қыркүйектегі №2а-5300/13 Алматы қаласының мамандандырылған ауданаралық экономикалық сотының шешімі өзгеріссіз қалдырылды, ал апелляциялық шағым қанағаттандырылмады.

Алматы қалалық сотының апелляциялық алқасының 2013 жылғы 18 қыркүйектегі №2А-5300/13 шешімі негізінде Компания 2013 жылғы қаржылық есептілікте 2007 жылға тексеру бойынша есептелген корпоративтік табыс салығын, 1,915 миллион теңге мөлшеріндегі өсімпұлды және 1,492 миллион теңге мөлшеріндегі айыппұлды бюджетке төлеу міндеттемесін мойындады. 2013 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша корпоративтік табыс салығы мен өсімпұл сомалары бюджетке толық төленді.

2014 жылы компания тексеру нәтижелеріне дау айтуды жалғастырды және 2014 жылғы 16 қаңтардағы 04 - 16/00117 кассациялық шағымын Алматы қалалық сотының кассациялық алқасына жіберді. 2014 жылғы 19 ақпанда өткен алқа отырысының *қорытындысы бойынша Алматы қаласының мамандандырылған ауданаралық экономикалық сотының шешімі* негізсіз, ал кассациялық шағым қанағаттандырусыз қалдырылды.

Компания салықтық тексерудің нәтижелеріне Қазақстан Республикасының Жоғарғы Сотында дау айтты. 2014 жылғы 24 қыркүйекте Қазақстан Республикасының Жоғарғы Соты салық органдары шығарған салықтық тексеру нәтижелері туралы хабарламаның күшін жойып, компанияның пайдасына шешім қабылдады. Тиісінше, 2014 жылы Компания әкімшілік шығыстар құрамында 3,407 миллион теңгеге (12-ескертпе) және корпоративтік табыс салығы 2,984 миллион теңгеге (18-ескертпе) 2013 жылы танылған өсімпұлдар мен айыппұлдарды түзеткен болатын.

(б) Компания кәсіпорындарының кешенді салық тексерісі

Астана қаласы бойынша салық департаментінің ұйғарымына сәйкес «Қазатомөнеркәсіп» ҰАК» АҚ-та 2009-2012 жылдар аралығында бюджетке салықтардың барлық түрлері және басқа да міндетті төлемдер бойынша салық міндеттемелерін орындау мәселесі бойынша кешенді салық тексерісі жүргізілді. Салық тексерісінің қорытындысы бойынша (2014 жылғы 30 желтоқсандағы № 186 актісі) Компанияға 1,735 миллион теңге сомасына (оның ішінде 980 миллион теңге сомасына корпоративтік табыс салығы, 155 миллион теңге сомасына үстеме пайдаға салық, 77 миллион теңге мүлік салығы, 234 миллион теңге сомасына қазбалы пайдаларды өндіруге арналған салық, 288 миллион теңге сомасына коммерциялық табу бонусы, 1 миллион теңге сомасына өзге салықтар) толықтыра есептелінген салықтарын және 339 миллион теңге сомасына өсімпұлды төлеуге хабарлама, сондай-ақ 961 миллион теңге сомасына әкімшілік айыппұлды төлеу талабы берілді.

2015 жылғы 13 ақпанда «Қазатомөнеркәсіп» ҰАК» АҚ салық тексеру қорытындысымен келіспейтіндігі туралы арызды ҚР Қаржы министрлігінің Мемлекеттік табыстар комитетіне жолдаған болатын. Арызға жауап ретінде Компания, жалпы 1, 215 миллион теңге сомасына салық төлеу қорытындысы туралы хабарламасына салық төлеушінің арызын қарау қорытындысы туралы 2016 жылғы 18 қаңтарда №186/1 хабарлама алды, соның ішінде 522 миллион теңге сомасына корпоративтік табыс салығы, 91 миллион теңге сомасына үстеме пайда, 288 миллион теңге сомасына коммерциялық табу бонусы, 77 миллион теңге сомасына мүлік салығы, 21 миллион теңге сомасына пайдалы қазбаларды өндіруге салық, заңды-резидент мес тұлғалардан 1 миллион теңгеге табыс салығы мен 215 миллион теңге сомасына өсімпұл бар. Қазақстан Республикасының Салық кодексінің 396-бабына енгізілген өзгерістерді ескере отырып, Компания 77 миллион теңге сомасына өнідіске дайында бойынша капиталдандырылған шығыстар құнына мүлікке арналған салықты және 21 миллион теңге сомасына пайдалы қазбаларды өндіруге арналған салықты есептеді.

№186/1 хабарлама қорытындысы бойынша, Компания 901 миллион теңгеге сомасына, соның ішінде 522 миллион теңге сомасына корпоративтік табыс салығына, 91 миллион теңге сомасына үстеме пайдаға, 288 миллион теңге сомасына коммерциялық табу бонусына қосымша салық есептелуін сот органдарында дауласуға ниетті.

37. Шартты және шарттық міндеттемелер (жалғасы)

Сонымен қатар, шағымдану және болады деген тәуекелдер қорытындысын бағалай отырып, Компания 1,598 миллион теңге сомасына аталған салықты, өсімпұлды және айыппұлды қосымша есептеуге арналған резервті мойындады: табыс салығы бойынша шығыста 613 миллион теңгеге корпоративтік табыс салығын (17 Ескерту), барлау және бағалау активтері құрамындағы 288 миллион теңгеге коммерциялық табу бонусын (23 Ескерту) және ортақ және әкімшілік шығыстар құрамындағы өсімпұл мен айыппұлдарды.

Жекешелендіру

2014 жылы Қазақстан Республикасының Үкіметі жекешелендірудің кейбір мәселелері туралы қаулы қабылдады. Осы қаулыға сәйкес, Компанияға 2014-2016 жж. алты еншілес және тәуелді кәсіпорындардағы қатысу үлестерін өткізуге ұсыныс жасалынды. 2014 жылы Компания «Қазгеомаш» ЖШС-ке өз үлесін өткізді. 2015 жылы Қазақстан Республикасының Үкіметі 2016-2020 жылдарға арналған кешендік жекешелендіру жоспарын өткізудің нысаналы индикаторларын бекітті. Аталға жоспарды тағыда он алты маңызды емес кәсіпорынды бәсекелестік ортаға тапсыруды көздейді. ақырғы жоспар, өткізілуге жататын үлестерді айқындаумен қоса Компания бекітпегендіктен, Компания тиісті активтерді сатуға арналған деп белгілеген жоқ.

Компания акционері өткізуге жататын үлестерді айқындауды қоса, соңғы жоспарды бекітпегендіктен, Компания тиісті активтерді сатуға арналған деп көрсетпеді.

Сақтандыру

Қазақстанда сақтандыру *қызметтерінің* нарығы қалыптасу кезеңінде және басқа елдерде таралған сақтандырудың көптеген түрлері әзірге қолжетімсіз. Компанияның өзінің өндірістік құрылыстарына, өндірістің тоқтап қалуынан туындаған залалдарға немесе авариялар немесе компания қызметінің нәтижесінде жылжымайтын мүлік объектілеріне немесе қоршаған ортаға келтірілген залалға байланысты үшінші тараптар алдында туындаған міндеттемелерге қатысты толық сақтандыру қорғанысы жоқ.

Кепілдіктер

Кепілдіктер екінші Тарап өз міндеттемелерін орындамаған жағдайда компанияның төлемдерді жүзеге асыру бойынша қайтарып алынбайтын міндеттемелерін білдіреді. Кейбір байланысты тараптарға берілген қаржылық кепілдіктер бойынша ең жоғары кредиттік тәуекел 2014 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша 43,860 миллион теңгені (2013 ж.: 38,186 миллион теңге) құрады.

2014 жылы "Қызылқұм" ЖШС, оған қатысты компания кредиторларға қаржылық кепілдік берді, жер қойнауын пайдалану құқықтарын беру салдарынан ковенанттарды бұзуға жол берді (21-ескертпе). Ковенанттарды бұзу кредиторларға "Қызылқұм" ЖШС-мен де, компаниядан да кредитті мерзімінен бұрын өтеуді талап ету құқығын береді. Осыған қарамастан, компания "Қызылқұм" ЖШС кепілдік беру резервін мойындамады, өйткені басшылық кредиторлардың "Қызылқұм" ЖШС-мен немесе компаниямен сомаларды мерзімінен бұрын талап етуі ықтимал емес деп бағалады. Басшылық өз бағасын келесі факторларға негіздеді:

жекелеген кредиторлар "Қызылқұм" ЖШС-мен немесе компаниямен кредитті қайта құрылымдау мәселелері реттелгенге дейін берешекті мерзімінен бұрын өтеуді талап ету құқығын пайдаланғысы келмейтіндігін растауды ұсынды;

"Қызылқұм" ЖШС қаржылық есептілігін шығару күніне Компания және басқа инвесторлар жер қойнауын пайдалану құқығының құқықтық мирасқоры болып табылатын "Хорасан-У (Хорасан-У)" ЖШС-ні қоса қарыз алушы ретінде кредиттік шарттарға енгізу арқылы борышты қайта құрылымдау туралы кредиторлармен келіссөздер жүргізеді.

- "Қызылқұм" ЖШС кредит бойынша ағымдағы міндеттемелерді өз бетінше өтеу үшін қаржылық мүмкіндіктерге ие.

Кредит шарттарының талаптарын сақтау

Компания негізінен кредиттермен және қарыздармен байланысты белгілі бір шарттарды орындауға тиіс (35-ескертпе). Бұл шарттардың орындалмауы компания үшін жағымсыз салдарға, соның ішінде қарыз құнының өсуіне әкелуі мүмкін. 2014 және 2013 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Компания несие шарттарында қарастырылған талаптарды сақтады.

Оңтүстік Қазақстан және Қызылорда облыстарының әкімдіктерімен жасалған меморандумдар

19 ескертуде аталғандай, 2014 жылғы желтоқсанда Компания 2015-2016 жж. арналған әлеуметтік-экономикалық даму аясында Оңтүстік Қазақстан және Қызылорда облыстарының әкімдіктерімен ынтымақтастық туралы меморандумдарға қол қойды. Осы меморандумдарға сәйкес Компания еншілес және қауымдасқан кәсіпорындарға тиесілі әлеуметтік объектілерді 2015-2016 жж. оларды ұстауға 3.6 млрд. теңге көлеміндегі қаржы қаражаттарымен бірге облыстың коммуналдық меншігіне беруі күтілген болатын. Меморандумдар және де 2015-2016 жылдарда жалпы сомасы 3.2 млрд теңге тұратын үш әлеуметтік объектілерді салуды және Шымкент қаласында бизнес орталығын салуды жүзеге асыруды қарастырады. Меморандумдар заңды міндеттеуші құжаттар болып табылмағандықтан, 2014 жылғы 31 желтоқсанға Компания әлеуметтік-экономикалық дамудың қаржыландыру резервісін мойындамады.

Жер қойнауын пайдалануға арналған келісімшарттар бойынша міндеттемелер

Компанияның 2016 жылғы жер қойнауын пайдалануға арналған келісімшарттардың талаптарына сәйкес ең аз жұмыстардың бағдарламаларын орындауға қатысты күрделі шығындар бойынша 4,967 миллион теңге сомасында міндеттемелері бар.

37. Қаржы активтері мен міндеттемелерді өзара есепке алу

2014 жылғы 31 желтоқсанда өзара есеп айырысуға жататын қаржы құралдары:

В миллионах казахствнских телве	Жалпы өзара есеп айырыс уға дейінгі сома отражен- ные в отчете о финансо- вом положении	Жалпы суммы, зачтенные в отчете о финансо- вом положении	Нетто- сома после взаимо- зачета, отражен- ная в отчете о финансо- вом положении
Активтер			
Дебиторлық берешек	31,686	(31,686)	
Өзара есепке алынуға жататын активтер жиынтығы	31,686	(31,686)	
Міндеттемелер			
Кредиттер және займдар	32,222	(31,686)	536
Өзара есепке алынуға жататын міндеттемелер жиынтығы		(31,686)	

Қаржылық жағдай туралы есептегі өзара есепке алу сомасы: (i) өзара есепке алынғанға дейінгі жалпы соманың және (ii) өзара есепке алынуға жататын тиісті құрал сомасының ең азы болып табылады.

21-ескертпеде ашылғандай, компанияда "Бетпақ Дала" БК" ЖШС және "Қызылқұм" ЖШС пайдасына шығарылған вексельдер түріндегі міндеттеме және "СП "Оңтүстік тау-кен химиялық компаниясы" және "Хорасан-У (Хорасан-У)" Бк" ЖШС-дан алынған вексельдер түріндегі талап бар. Геологиялық барлау жұмыстары мен тау-кен дайындық жұмыстарының нәтижелерін сатып алу және сату туралы шарттарға сәйкес компания вексель бойынша құқықтарды дебиторлардан кредиторларға қайта беруге құқылы. Сонымен қатар, қолданыстағы заңнама кәсіпорындарға индоссаментке қол қою арқылы вексельдерді аударуға мүмкіндік береді. Бұл туралы ақпарат ашылады, өйткені бұл өзара есеп қаржылық жағдай туралы есепте жасалған.

38. Қаржылық тәуекелдерді басқару

Қаржықұралдарына қатысты есеп саясаты және ашу:

Қазақстандық миллион теңгемен	Ескертпе	2014 ж.	2013 ж.
Қаржылық активтер			
Басқа инвестициялар	27	67,039	67,039
Сауда дебиторлық берешегі	28	50,657	27,335
Басқа да дебиторлық берешек	28	149	110
Пайдаланылуы шектеулі ақша қаражаты	30	5,450	6,175
Байланысты тараптардан дивидендтер бойынша берешек	30	4,501	6,467
Қызметкерлерге берілген қарыздар	30	883	1,198
Байланысты тараптарға берілген қарыздар	32	31,996	31,927
Банктердегі ағымдағы шоттар	33	15,247	4,752
Талап еткенге дейінгі салымдар	33	5	-
Кассадағы ақша қаражаты	33	9	-
Қаржылық активтер жиыны		175,936	145,011
Қаржылық міндеттемелер			
Шығарылған облигациялар	35	91,705	76,970
Банктік несиелер	35	14,513	20,493
Өзгелері	35	536	-
Сауда кредиторлық берешек	37	46,395	24,754
Өзге кредиторлық берешек	37	5,886	1,230
Басқа да қаржылық міндеттемелер	38	2,668	2,636
Барлық қаржылық міндеттемелер		161,703	126,083

Компанияның тәуекелдерді басқару функциясы қаржылық, операциялық және заңды тәуекелдерге қатысты жүзеге асырылады. Қаржылық тәуекелдерге кредиттік тәуекел, өтімділік тәуекелі және нарықтық тәуекел (валюталық тәуекел, пайыздық тәуекел және өзге де баға тәуекелі) кіреді. Компанияның тәуекелдерді басқару жөніндегі саясаты Компания ұшырайтын тәуекелдерді анықтау және талдау, тәуекелдің рұқсат етілген шекті мәндерін және тиісті бақылау тетіктерін белгілеу, сондай-ақ тәуекелдерді мониторингтеу және белгіленген шектеулерді сақтау мақсатында әзірленді. Тәуекелдерді басқару саясаты мен жүйелері компанияның нарықтық жағдайлары мен қызметіндегі өзгерістерге байланысты өзгерістер енгізу қажеттілігі тұрғысынан үнемі талданады. Компания барлық қызметкерлер өздерінің рөлі мен міндеттерін түсінетін жүйелі және тиімді бақылау жүйесін құру мақсатында оқыту мен басқарудың стандарттары мен рәсімдерін белгілейді. Операциялық және заңдық тәуекелдерді басқару осы тәуекелдерді барынша азайту мақсатында ішкі саясаттар мен рәсімдердің тиісінше жұмыс істеуін қамтамасыз етуге тиіс.

Осы ескертпеде компанияның көрсетілген қаржылық тәуекелдердің әрқайсысына ұшырағыштығы туралы, компанияның мақсаттары, оның саясаты мен осы тәуекелдерді бағалау және басқару рәсімдері туралы және компанияның капиталды басқаруға тәсілдері туралы ақпарат берілген. Сандық сипаттағы қосымша ақпарат осы жеке қаржылық есептіліктің бүкіл мәтіні бойынша ашылады.

Директорлар кеңесі компанияның мақсаттарын қоюға және тәуекелдерді басқару жөніндегі саясатты бекітуге жауап береді. Басқарма тәуекелдерді басқару саясатының шындығына және тәуекелдерді басқарудың тиімді жүйесін ұйымдастыруға жауап береді. Тәуекелдерді басқару жөніндегі Комитет оның орындалуына жауапты болады және басқарма мен Директорлар кеңесі алдында өз жұмысы туралы тұрақты есеп береді.

Кредиттік тәуекел

Компания кредиттік тәуекелге, атап айтқанда, қаржы құралы бойынша тараптардың бірінің өз міндеттемелерін орындамау арқылы екінші тарапқа қаржылық залал келтіру тәуекеліне ұшырайды. Кредиттік тәуекелге ұшырау компанияның өнімді төлемді кейінге қалдыру шарттарында сатуы және нәтижесінде қаржылық активтер туындайтын контрагенттермен басқа да мәмілелер жасау нәтижесінде туындайды. Кредиттік тәуекел, негізінен, компаниядағы клиенттердің дебиторлық берешегіне, ақша қаражаттарына және олардың баламаларына, қызметкерлерге және байланысты тараптарға берілген мерзімді депозиттер мен қарыздарға байланысты.

38. Қаржылық тәуекелдерді басқару (жалғасы)

Қаржы активтерінің баланстық құны компанияның кредиттік тәуекелге ұшырауының ең жоғары деңгейін көрсетеді.

Ақша қаражатымен және олардың баламаларымен және мерзімді депозиттермен байланысты кредиттік тәуекел контрагенттерді халықаралық рейтингтік агенттіктер беретін жоғары кредиттік рейтингтері бар банктер ұсынуына байланысты шектелген.

Ниже представлена информация о крщ/итном рейтинге финансовых учреждений, в которых размещены вклады Компании на 31 декабря 2014 года:

<i>В миллионнах казахстанских тенге</i>	С рейтингом Standard & Poor's B	С рейтингом Standard & Poor's C	Өзгелері	БАРЛЫҒЫ:
Банктердегі ағымдағы шоттар	15,079	16	152	15,247
Талап етілгенге дейінгі салымдар			5	5
Пайдалануға шектелген ақшалай қаражат	4180	1,270		5,450
БАРЛЫҒЫ:	19,259	1,286	157	20,702

Төменде компанияның 2013 жылғы 31 желтоқсандағы салымдары орналастырылған қаржы мекемелерінің кредиттік рейтингі туралы ақпарат берілген:

<i>Қазақстандық миллион теңгемен</i>	С рейтингом Standard & Poor's B	С рейтингом Standard & Poor's C	Өзгелері	Барлы ғы:
Банктердегі ағымдағы шоттар	4,208	15	529	4,752
Пайдаланылуы шектеулі ақша қаражаты	4,836	946	393	6,175
БАРЛЫҒЫ:	9,044	961	922	10,927

Сауда-саттық дебиторлық берешекке қатысты Компанияның несиелік тәуекелге ұшырауы, негізінен, әр сатып алушының жеке сипаттамаларына байланысты. Клиенттер базасының демографиялық көрсеткіштері, оның ішінде белгілі бір салаға немесе сатып алушылар өз қызметін жүзеге асыратын елге тән дефолт қаупі несиелік тәуекел деңгейіне аз әсер етеді. Компания кредиттік тәуекелдің шоғырлануына бейім. 2014 жылы Компания кірістерінің шамамен 72% (2014 жылғы 31 желтоқсандағы сауда дебиторлық берешегінің 44%) жеті негізгі сатып алушыға сатуға келеді. Компания ұқсас сипаттамалары бар контрагенттерді олар байланысты тараптар болған кезде анықтайды.

Компания несие саясатын қолданады, оған сәйкес әрбір жаңа клиенттің несие қабілеттілігі компания үшін төлемдер мен жеткізілімдердің стандартты шарттары мен мерзімдері ұсынылғанға дейін жеке талданады.

Компания сауда және басқа дебиторлық берешектерге қатысты сақтандыруды талап етпейді.

Географиялық өңірлер бөлінісінде есепті күнгі жағдай бойынша сауда дебиторлық берешекке қатысты кредиттік тәуекелдің ең жоғары деңгейі мынадай болды:

<i>Қазақстандық миллион теңгемен</i>	2014 ж.	2013 ж.
Қытай	16,877	12,734
Қазақстан	12,596	2,664
Еуропалық елдер	6,799	770
АҚШ	3,313	9,287
Жапония	860	
Басқа аймақтар	10,212	1,880
	50,657	27,335

38. Қаржылық тәуекелдерін басқару (жалғасы)

Компанияның ең ірі клиенттері-China Nuclear Eregdu Industry Corporation, Tradetech Eregdu LLC, CGNPC Uranium Resources Company Limited және Uranium One Inc. Есепті күнгі жағдай бойынша осы кгіенттерден жиынтық дебиторлық берешек 23,413 миллион теңгені құрады (2013 ж.: 14,616 миллион теңге).

Тауарларды сату бойынша орташа кредиттік кезең 30 күнді құрайды. Шот-фактура берілген күннен бастап алғашқы 30 күн ішіндегі дебиторлық берешек бойынша пайыздар есептелмейді. Пайыздар кейіннен Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі белгілеген қайта қаржыландыру ставкасы бойынша өтелмеген қалдыққа есептеледі (2014 ж.: 5.5%; 2013 ж.: 5.5%). Контрагенттің міндеттемелерді орындамауының өткен тәжірибесін және контрагенттің ағымдағы қаржылық жағдайын талдауды негізге ала отырып, күмәнді борыштарды жабуға арналған резерв 30 күннен 120 күнге дейінгі немесе 120 күннен астам мерзімі өткен дебиторлық берешекке танылады. Контрагенттердің рейтингі жоқ.

Төменде несие сапасы бойынша сауда дебиторлық берешегін талдау келтірілген:

<i>Қазақстандық миллион теңгемен</i>	2014 ж.	2013 ж.
Мерзімі өтпеген және бағаланбаған	50,657	27,335
Мерзімі өткен және құнсызданған		
120 күннен астам мерзімі өткен	52	52
Мерзімі өткен және құнсызданған жиыны	52	52
Құнсыздану	(52)	(52)
БАРЛЫҒЫ:	50,657	27,335

Мерзімі өтпеген және бағаланбаған берешек төлем мерзімін кешіктіру тарихы жоқ сатып алушылар жиынтығына жатады. Құнсыздану төлем кідірістері бар дебиторлық берешекке қатысты танылды.

Төмендегі кестеде дебиторлық берешектің құнсыздануына арналған резервтің өзгеруі келтіріледі:

<i>Қазақстандық миллион теңгемен</i>	
2013 жылғы 1 қаңтарға құнсыздануға арналған Резерв	(52)
Жыл ішінде есептен шығарылған соманың жыл ішінде құнсыздануға резервінің ұлғаюы	
2013 жылғы 31 желтоқсанға құнсыздануға арналған Резерв	(52)
Жыл ішінде есептен шығарылған соманың жыл ішінде құнсыздануға резервінің ұлғаюы	
2014 жылғы 31 желтоқсанға құнсыздануға арналған Резерв	(52)

Байланысты тараптарға берілген қарыздарға (32-ескертпе) және қызметкерлерге берілген қарыздарға (30-ескертпе) қатысты кредиттік тәуекел берілген қаражатты қайтармау мүмкіндігіне байланысты туындайды. Бірлескен және Қауымдасқан кәсіпорындар мен қызметкерлерге берілген қарыздарға қатысты Компания қарыз алушылардың активтерін кепілдендіру түріндегі қарызды қамтамасыз етуді талап ету арқылы кредиттік тәуекелді азайтады. Еншілес кәсіпорындарға берілген қарыздарға қатысты Компания қарыз алушының ақша ағындарын басқаруға қатысу арқылы тәуекелді азайтады. Қарыз алушылардың несиелік рейтингі жоқ.

«Қазатомөнеркәсіп» ҰЛТТЫҚ АТОМ КОМПАНИЯСЫ" АҚ
Жеке қаржылық есептілікке ескертпелер-2014 жылғы 31 желтоқсан

38. Қаржылық тәуекелдерді басқару (жалғасы)

Өтімділік тәуекелі

Өтімділік тәуекелі-бұл кәсіпорынның қаржылық міндеттемелерін орындауда қиындықтарға тап болу қаупі. Компания қолда бар қаражатты күнделікті пайдалану қажеттілігіне байланысты тәуекелге ұшырайды. Өтімділік тәуекелін Компанияның Корпоративтік қаржы және Қазынашылық департаменті басқарады. Басшылық ай сайын компанияның ақша қаражаттарының қозғалысын бақылайды.

Компания негізінен қарыз қаражатынан, сауда және басқа да кредиторлық берешектен және борыштық бағалы қағаздардан тұратын тұрақты қаржыландыру базасын қолдауға тырысады. Компанияның өтімділікті басқаруға деген көзқарасы компанияда өз міндеттемелерін өтеу үшін жеткілікті өтімді қаражаттың қалыпты және қауырт жағдайларда, қолайсыз шығындардың туындауына жол бермей және компанияның беделіне нұқсан келтірмей, мүмкіндігінше тұрақты болуын қамтамасыз ету болып табылады. Компания қаражатты өтімді активтердің әртараптандырылған портфельдеріне деңгейге қатысты күтпеген талаптарға тез және тиісті түрде жауап беру мүмкіндігіне ие болу үшін инвестициялайды.

Әдетте, Компания күтілетін операциялық шығындарды жабу үшін жеткілікті көлемде сұраныс бойынша қол жетімді қаражаттың болуын қамтамасыз етеді. Бұл жағдайда ерекше жағдайлардың ықтимал әсері ескерілмейді, олардың пайда болуын негізді түрде болжау мүмкін емес, мысалы, табиғи апаттар.

Төменде тәуекелді басқарудың маңызды элементі болып табылатын қысқа мерзімді депозиттерге орналастырылғандарды қоса алғанда, компанияның пайдаланылмаған қарыздары және уақытша бос ақша туралы ақпарат берілген

<i>Қазақстандық миллион теңгемен</i>	2014 ж.	2013 ж.
Қысқа мерзімді депозиттердегі сома	5	
Шоттардағы ақша қаражатының сомасы Қарыздар бойынша пайдаланылмаған сома	15,247 14,981	4,752 17,911
Барл ығы:	30,233	22,663

Бұдан әрі келтірілген кесте өтеуге дейін қалған шарттық мерзімдер бойынша есепті күнгі жағдай бойынша міндеттемелерді бөлуді көрсетеді. Өтеу мерзімдері кестесінде ашылған сомалар алынған кредиттер және қаржылық кепілдіктер бойынша міндеттемелердің күрделі сомасын қоса алғанда, келісімшарттық дисконтталмаған ақша ағындарын ұсынады. Бұл дисконтталмаған ақша ағындары қаржылық жағдай туралы есепке енгізілген сомадан ерекшеленеді, өйткені қаржылық жағдай туралы есепте көрсетілген сома дисконтталған ақша ағындары негізінде есептеледі.

Төлеуге берілетін сома тіркелген болып табылмаған жағдайларда, кестедегі сома есепті күнгі қолданыстағы шарттарға сүйене отырып айқындалады. Валюталық төлемдер спот-тың айырбастау бағамын пайдалана отырып, есепті кезеңнің соңына қайта есептеледі.

4-ескертпеде айтылғандай, Компания облигацияларды 2015 жылдың мамыр айында қайта қаржыландыруды жоспарлап отыр.

38. Қаржылық тәуекелдерді басқару (жалғасы)

Төменде 2014 жылғы 31 желтоқсанға қаржылық міндеттемелерді өтеудің шарттық мерзімдері туралы ақпарат берілген:

Қазақстандық миллион теңгемен	Баланстық құны	Потоки денежных средств по договору	требования и менее 1 месяца	От 1 до 3 месяцев	От 3 месяцев до 1 года	От 1 года до 5 лет	Более 5 лет
Банктік несиелер	14,513	14,701		14,009	692		
Шығарылған облигациялар	91,705	94,024			94,024		
Өзгелері	536	536	536				
Басқа да қаржылық міндеттемелер	2,668	3,173		120	360	2,393	300
Сауда кредиторлық берешек	46,395	46,395		46,081		314	
Өзге кредиторлық берешек	5,886	5,886		5,886			
Барлығы	161,703	164,715	536	66,096	95,076	2,707	300

Төменде 2013 жылғы 31 желтоқсанға қаржылық міндеттемелерді өтеудің шарттық мерзімдері туралы ақпарат берілген:

Қазақстан миллион теңгемен	Баланстық құны	Потоки денежных средств по договору	До восстановления и менее 1 месяца	От 1 до 3 месяцев	От 3 месяцев до 1 года	От 1 года до 5 лет	Более 5 лет
Банктік кредиттер	20,493	21,208		4,553	15,774	881	
Шығарылған облигациялар	76,970	84,005			4,800	79,205	
Басқа да қаржылық міндеттемелер	2,636	2,636			426		2,210
Басқа міндеттемелер	1,814	1,814	125				1,689
Сауда кредиторлық берешек	24,754	24,754		24,489		265	
Өзге де кредиторлық берешек	1,230	1,230		1,230			
Барлығы:	127,897	135,647	125	30,272	21,000	80,351	3,899

38. Қаржылық тәуекелдерді басқару (жалғасы)

Нарықтық тәуекел

Компания нарықтық тәуекелдердің әсеріне ұшырайды. Нарықтық тәуекел-бұл нарықтық бағалардың өзгеруі компанияның пайдасына немесе оның қаржылық құралдарының құнына теріс әсер ететін тәуекел. Нарықтық тәуекелдер а) шетел валюталары, б) пайыздық активтер мен міндеттемелер және в) нарықтағы жалпы және ерекше өзгерістер тәуекеліне ұшыраған үлестік құралдар бойынша ашық позициялармен байланысты. Нарықтық тәуекелді басқарудың мақсаты нарықтық тәуекелге ұшырауды бақылау және инвестициялардың кірістілігін оңтайландыруға қол жеткізе отырып, оны қолайлы шектерде ұстау болып табылады. Басшылық қабылданатын тәуекелдің деңгейіне қатысты лимиттерді белгілейді және олардың сақталуын тұрақты негізде бақылайды. Алайда, бұл тәсілді қолдану нарықта айтарлықтай өзгерістер болған жағдайда осы шектеулерден тыс шығындардың алдын ала алмайды.

Төменде келтірілген нарықтық тәуекелге сезімталдық бір фактордың өзгеруіне негізделген, өйткені барлық басқа ауыспалы сипаттамалар өзгеріссіз қалады. Іс жүзінде бұл мүмкін емес және бірнеше факторлардың өзгеруі бір-бірімен байланысты болуы мүмкін-мысалы, пайыздық мөлшерлеме мен валюталық

Компания функционалдық валютадан басқа валютада көрсетілген сату, сатып алу және қарыздарды тарту операцияларын жүзеге асыра отырып, валюталық тәуекелге ұшырайды.

Қарыздар компанияның қолданыстағы бөлімшелері ақша қаражатының ағындары жинақталатын валютаға сәйкес келетін валюталармен көрсетілген. Осылайша, негізінен туынды құралдарды пайдаланбай экономикалық хеджирлеу әсеріне қол жеткізіледі.

Шетел валюталарында көрсетілген басқа да ақшалай активтер мен міндеттемелерге қатысты Компания төлем валютасын ескере отырып, болашақ шығыстарды жоспарлау арқылы рұқсат етілген шектерде рискке ұшыраған нетто-позицияны сақтауға тырысады.

Компания негізінен АҚШ долларының құбылу қаупіне ұшырайды. Компанияның валюталық тәуекелге ұшырауы төмендегідей ұсынылған:

<i>Қазақстандық миллион теңгемен</i>	2014 ж.	2013 ж.
АҚШ долларымен көрсетілген		
Сауда дебиторлық берешегі	40,463	17,958
Берілген қарыздар	17,941	14,561
Ақша қаражаты және оның баламалары	9,105	181
Пайдаланылуы шектеулі ақша қаражаты		501
Барлық активтер	67,509	33,201
Банктік несиелер	(14,513)	(20,493)
Шығарылған облигациялар	(91,705)	(76,970)
Басқа да қаржылық міндеттемелер	(2,668)	(2,636)
Басқа міндеттемелер		(492)
Сауда кредиторлық берешек	(10,356)	(268)
Барлық міндеттемелер	(119,242)	(100,859)
Валюталық тәуекелге ұшыраудың таза сомасы	(51,733)	(67,658)

«Қазатомөнеркәсіп» ұлттық атом компаниясы" АҚ
Жеке қаржылық есептілікке ескертпелер-2014 жылғы 31 желтоқсан

38. Қаржылық тәуекелдерді басқару (жалғасы)

Жыл ішінде шетел валюталарының келесі негізгі айырбастау бағамдары қолданылды:

<i>В теңге</i>	2014 ж.		2013 ж.	
	Орташа курс	Спот бағамы на есептік дату	Орташа курс	Спот бағамы на есептік дату
1 АҚШ доллары	179.19	182.35	152.14	153.61

Теңге бағамының 17.37% - ға әлсіреуі және 2014 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша АҚШ долларына қатысты 17.37% - ға нығайуы (2013 ж.: 30% және 10%) кезең ішінде капитал мен пайданың немесе залалдың шамасын төменде көрсетілген сомаларға ұлғайтқан (азайтқан) еді.

<i>Қазақстандық миллион теңгемен</i>	2014 ж.	2013 ж.
АҚШ доллары бағамының +17.37% - ға өсуі (2013 ж.: +30%)	(7,188)	(20,297)
АҚШ доллары бағамының -17.37% - ға төмендеуі (2013 ж.: -10%)	7,188	6,766

АҚШ долларына қатысты теңге бағамының 17.37% мөлшеріндегі өзгеруі 2014 жылғы Тарихи нарықтық деректер негізінде есептелген орташа квадраттық ауытқу мөлшеріндегі нарықтық тәуекелдің ықтимал өзгеруі болып табылады.

Уранның нарық бағасының өзгеру қаупі

Компанияның қызметіне халықаралық нарықтарда АҚШ долларымен белгіленетін уран бағасының ауытқуы әсер етеді. Компанияның жыл сайынғы бюджеті келесі жылға арналған уранның болжамды бағалары негізінде дайындалады.

Уран бағасы тарихи ауытқуларға ұшырайды және компанияның бақылауынан тыс көптеген факторлардың әсерінен болады, олар мыналарды қамтиды, бірақ олармен шектелмейді:

- атом электр станциялары тарапынан отын ретінде пайдаланылатын уранға сұраныс,
- сұраныс пен ұсыныс арасындағы алшақтықты жою үшін қайта пайдалану және аралас жоғары байытылған компоненттердің болуы сияқты қайталама көздер деңгейінің сарқылуы, Атом энергиясы жөніндегі халықаралық агенттіктің нормативтік актілерінің әсері және
- уран саласына тікелей қатысты басқа да факторлар.

Есепті күнгі жағдай бойынша компанияның қаржылық активтері мен қаржылық міндеттемелеріне қатысты нарықтық бағалардың өзгеру тәуекелінің елеулі әсері болған жоқ.

Сыйақы мөлшерлемесінің өзгеру тәуекелі

Сыйақы мөлшерлемелерінің өзгеруі негізінен тартылған қарыздарға олардың әділ құнын (сыйақының тіркелген ставкасы бар борыштық міндеттемелер) не олар бойынша ақша қаражатының болашақ ағындарын (сыйақының ауыспалы ставкасы бар борыштық міндеттемелер) өзгерте отырып әсер етеді.

Жаңа кредиттер мен қарыздарды тарту кезінде басшылық өзінің кәсіби пайымдаулары негізінде өтеу мерзімі басталғанға дейін күтілетін кезең ішінде компания үшін қандай сыйақы мөлшерлемесі (тіркелген немесе ауыспалы) неғұрлым тиімді болатынын айқындайды.

2014 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша компанияның қарыз алу құралдарының 86% - ға жуығы (2013 ж.: 70% - ға жуығы) сыйақының тіркелген мөлшерлемесіне ие.

38. Қаржылық тәуекелдерді басқару (жалғасы)

Есепті күнге сыйақы мөлшерлемелерінің түрлері бойынша топтастырылған компанияның пайыздық қаржы құралдарының құрылымы мынадай болды:

<i>Қазақстандық миллион теңгемен</i>	2014 ж.	2013 ж.
<i>Сыйақының тіркелген ставкасы бар құралдар</i>		
Байланысты тараптарға берілген қарыздар	31,996	31,927
Шығарылған облигациялар	(91,705)	(76,970)
Өзгелері	(536)	
Банктік несиелер		(4,147)
Таза позиция	(60,245)	(49,190)
<i>Илструменты/ с плавающей ставкой вознаграждения</i>		
Банктік несиелер	(14,513)	(16,346)

Компания өзгерістері кезең ішіндегі пайданың немесе залалдың құрамында көрсетілетін спрайд құны бойынша бағаланатын құралдар үшін көзделген тәртіппен сыйақының тіркелген ставкасы бар ешқандай қаржылық активтер мен қаржылық міндеттемелерді ескермейді. Сондықтан нақты күнге сыйақы мөлшерлемелерінің қандай да бір өзгеруі кезең ішіндегі пайда немесе шығын көрсеткішіне әсер етпес еді. Алайда, қаржылық активтер мен қаржылық міндеттемелер пайыздық мөлшерлемелердің өзгеруі салдарынан әділ құнның өзгеру тәуекеліне ұшырайды. Пайыздық мөлшерлемелердің ықтимал өзгерістері осындай қаржылық активтер мен қаржылық міндеттемелердің әділ құнына елеулі әсер етпейді.

Құбылмалы сыйақы ставкасы бар қаржы құралдарының әділ құнының сезімталдығын талдау

Сыйақы ставкаларының 200 базистік тармаққа ұлғаюы және есепті күнге 200 базистік тармаққа азаюы төменде көрсетілген сомаларға кезең ішіндегі капитал мен пайда немесе залал шамасын азайтты (ұлғайтты). Бұл болжам ағымдағы нарықтық мөлшерлемелерге, сондай-ақ экономикалық ортаға негізделген пайыздық мөлшерлемелердегі ықтимал өзгерістердің негізділігін басшылықтың бағалауы болып табылады. Бұл талдау барлық басқа айнымалылар, атап айтқанда шетел валюталарының айырбастау бағамдары өзгеріссіз қалады және есепті күнге өтелмеген міндеттемелердің сомасы жыл бойы өтелмеген болып қалады деген болжам негізінде жүргізілді.

<i>Қазақстандық миллион теңгемен</i>	2014 ж.	2013 ж.
200 базистік тармаққа ұлғайту (2013 ж.: 300 базистік тармақ)	(290)	(490)
200 базистік тармаққа азайту (2013 ж.: 300 базистік тармақ)	290	490

Баланстық құнмен салыстырғанда әділ құн

Келесі кестеде көрсетілген құралдарды қоспағанда, Компания қаржылық есептілікте танылған қаржылық активтер мен қаржылық міндеттемелердің баланстық құны олардың қысқа мерзімді сипатына байланысты олардың әділ құнына шамамен тең деп есептейді.

38. Қаржылық тәуекелдерді басқару (жалғасы)

Қазақстандық миллион теңгемен	2014 ж.		2013 ж.	
	Баланстық құны	Әділ құны	Баланстық құны	Әділ ливая стоимость
Қаржылық міндеттемелер				
Банктік несиелер	14,513	14,512	20,493	20,298
Шығарылған облигациялар	91,705	87,767	76,970	81,834
Басқа да қаржылық міндеттемелер	2,668	3,173	2,636	2,636
Барлығы:	108,886	105,452	100,099	104,768

Қаржылық міндеттемелердің әділ құнын бағалау кезінде басшылық мынадай жол берулерді пайдаланды: (а) процентсіз қаржылық міндеттемелер мен тіркелген пайыздық ставкасы бар міндеттемелер үшін қаржылық міндеттемелер нарықтық мөлшерлемеге барынша жақындатылған тиімді пайыздық мөлшерлеме бойынша дисконтталды; (б) өзгермелі ставкасы бар қаржылық міндеттемелер үшін қаржылық міндеттемелердің әділ құны іс жүзінде баланстық құннан ерекшеленбейді, өйткені ақшаның уақытша құнының әсері шамалы.

Капиталды басқару

Компания үздіксіз қызметті жалғастыру, инвесторлардың, кредиторлардың және нарықтың сенімін сақтау, акционерге табыстылықтың қолайлы деңгейін қамтамасыз ету, капиталдың құнын барынша азайтуға мүмкіндік беретін капиталдың оңтайлы құрылымын қолдау, сондай-ақ бизнестің болашақ дамуын қамтамасыз ету үшін капиталдың тұрақты базасын қолдау саясатын ұстанады. Капиталға компанияның барлық капиталы мен резервтері кіреді.

Компания келесі көрсеткіштерге мониторинг жүргізеді:

қаржылық тұрақтылық, кредиттерді басқаруға арналған шаралар, қарыз қаражатын іске асыру дәрежелерін анықтау;

- кірістілік, шаруашылық қызметті жүзеге асыру барысында өтімділікті, активтерді және капиталды басқарудың жалпы әсерін анықтау.

Компания акционері қаржылық емес ұйымдар үшін борыш пен қаржылық тұрақтылықты басқарудың бірыңғай қағидаттары мен тетіктерін қабылдау арқылы қаржылық тәуекелдерді басқару болып табылатын борышты және қаржылық тұрақтылықты басқару саясатын бекітті.

Компанияның қаржылық тұрақтылығын бағалау үшін келесі негізгі қаржылық коэффициенттер қолданылады:

қаржылық борыштың меншікті капиталға қатынасы 1-ден аспайды;
 қаржылық борыштың салықтарды, пайыздарды, тозу мен амортизацияны төлегенге дейінгі пайдаға арақатынасы (Қарыз/ЕВІТДА) 3.5-тен аспайды.

2014 және 2013 жж. ішінде. Компания ковенанттарды қоса алғанда, капитал деңгейіне қойылатын барлық сыртқы талаптарды сақтады (35-ескертпе).

39. Қаржы құралдарының әділ құны

Әділ бағаны бағалаудың нәтижесі әділ бағасының иерархия деңгейі бойынша былай талданады және бөлінеді: (i) 1-ші Деңгейге – сәйкес активтер мен міндеттемелер үшін белсенді нарықтардағы белгіленімді (түзетілмеген) баға бойынша бағалау жатады, (ii) 2-ші Деңгейге – бағалау әдісінің көмегімен алынғандар, ондағы барлық пайдаланылатын елеулі бастапқы деректер активтер мен міндеттемелер үшін тура (яғни, мысалы, бағалар) немесе жанама (яғни, мысалы, бағадан туынды) бақыланатын болып табылады, және (iii) 3-ші Деңгейді бағалау, олар бақыланатын нарықтық деректерге негізделмеген бағалаулар болып табылады (яғни, бақыланбайтын бастапқы деректерге негізделген). Қаржы құралдарын әділ баға иерархиясындағы не ол, не бұл санаттарына жатқызылған кезде басшылық пайымдаманы пайдаланады. Егер әділ бағаны бағалауда елеулі түзетуді талап ететін бақыланатын деректер пайдаланылса, онда ол 3-ші Деңгейге жатқызылады. Пайдаланылатын деректердің мәнділігі әділ бағаның барлық жиынтық бағалауы үшін бағаланады.

Әділ бағасы бойынша бағаланбайтын активтер мен міндеттемелер, алайда олар үшін әділ құнның ашылуы жасалады.

Облигацияларды қоспағанда, әділ құны бойынша бағаланбайтын, алайда олар үшін әділ құнның ашылуы жасалатын барлық активтер мен міндеттемелерді бағалау әділ құн иерархиясының 3-ші Деңгейіне жатқызылады. Облигацияларды бағалау 1-ші Деңгейге жатқызылады.

Әділ құн иерархиясының 3-ші Деңгейінде әділ құнды бағалау ақшалай қаражаттардың дисконтталған ағындар әдісінің көмегімен орындалды. Белсенді нарықта баға белгіленуі жоқ өзгермелі пайыздық мөлшерлемесімен туынды құралдардың әділ құны теңгерімдік құнға тең қабылданды. Белсенді нарықта баға белгіленуі жоқ тиянақты пайыздық мөлшерлемесімен құралдардың әділ құны ұқсас кредиттік тәуекелдер мен ұқсас өтеу мерзімдерін болжайтын жаңа құралдар үшін қарыз алу нарығында қолданыстағы пайыздық мөлшерлемені пайдалана, ақшалай қаражаттардың дисконтталған ағындар әдісіне негізделеді.

Амортизациялық құн бойынша көрсетілетін қаржы активтері

Өзгермелі пайыздық мөлшерлемесімен құралдардың әділ құны әдетте оның теңгерімдік құнына тең. Амортизацияланған құнмен көрсетілетін активтердің әділ құнын бағалау 3-ші Деңгейге жатады. Тиянақты пайыздық мөлшерлемесімен құралдардың бағалау әділ құны ұқсас кредиттік тәуекелдер мен ұқсас өтеу мерзімдерін болжайтын жаңа құралдар үшін қолданыстағы пайыздық мөлшерлемені пайдалана, ақшалай қаражаттардың болжалды болашақ ағындарының дисконтталған сома әдісіне негізделеді. Дисконттаудың пайдаланылатын мөлшерлемесі контрагенттің кредиттік тәуекеліне байланысты.

Амортизациялық құн бойынша көрсетілетін міндеттемелер

Евро облигациялардың әділ бағасы нарықтық баға белгілеуіне негізделеді. Өзге міндеттемелердің әділ бағасы бағалау әдісін пайдаланумен айқындалады. Тиянақты пайыздық мөлшерлемесімен және өтеудің белгіленген мерзімімен құралдардың есептік әділ бағасы өтеуге дейін ұқсас кредиттік тәуекелдері және ұқсас мерзімдерімен жаңа құралдарға арналған пайыздық мөлшерлемелерді пайдаланумен болжалды дисконтталған ақша ағындарына негізделеді. Талап бойынша өтелетін немесе күнілгері хабарлау кезінде өтелетін міндеттемелердің әділ құны («талап бойынша өтеуге жататын міндеттемелер») міндеттемелерді өтеу туралы талаптарды әлеуетті ұсынудың бірінші күнінен бастап дисконтталған талап бойынша төленетін сома ретінде есептелінеді. Пайдаланылатын дисконттау мөлшерлемесі өтеу мерзімі мен міндеттеме валютасына байланысты жылдық 3,3 %-дан 6,3 %-ға дейін өзгереді.

40. Бағалау санаттары бойынша қаржы құралдарын ұсыну

39-ші «Қаржы құралдары: тану және бағалау» ҚЕХС-қа (IAS) сәйкес бағалау мақсатында, Компания өзінің қаржы активтерін келесі санаттарға жатқызады: а) қарыздар және дебиторлық берешек, б) сатуға арналған қолда бар қаржы активтері, в) өтеуге дейін ұсталынып қалған қаржы активтері, г) оның өзгерісі пайда немесе залалдың құрамында көрсетілетін әділ бағасы бойынша бағаланатын қаржы активтері. Оның өзгерісі пайда немесе залалдың құрамында көрсетілетін әділ бағасы бойынша бағаланатын қаржы активтері екі санат бөліктеріне бөлшектенеді: (i) аталған санатқа бастапқы танылған сәттен бастап жатқызылған активтер, және (ii) сатуға арналған деп сыныптаматын активтер. Өзге инвестицияларды қоспағанда, Компанияның барлық қаржы активтері қарыздар мен дебиторлық берешектер санатына жатқызылады. Өзге инвестициялар сатуға арналған қолда бар қаржы активтер санатына жатқызылады.

Компанияның барлық қаржылық міндеттемелері өзге қаржылық міндеттемелер санатына жатқызылады.